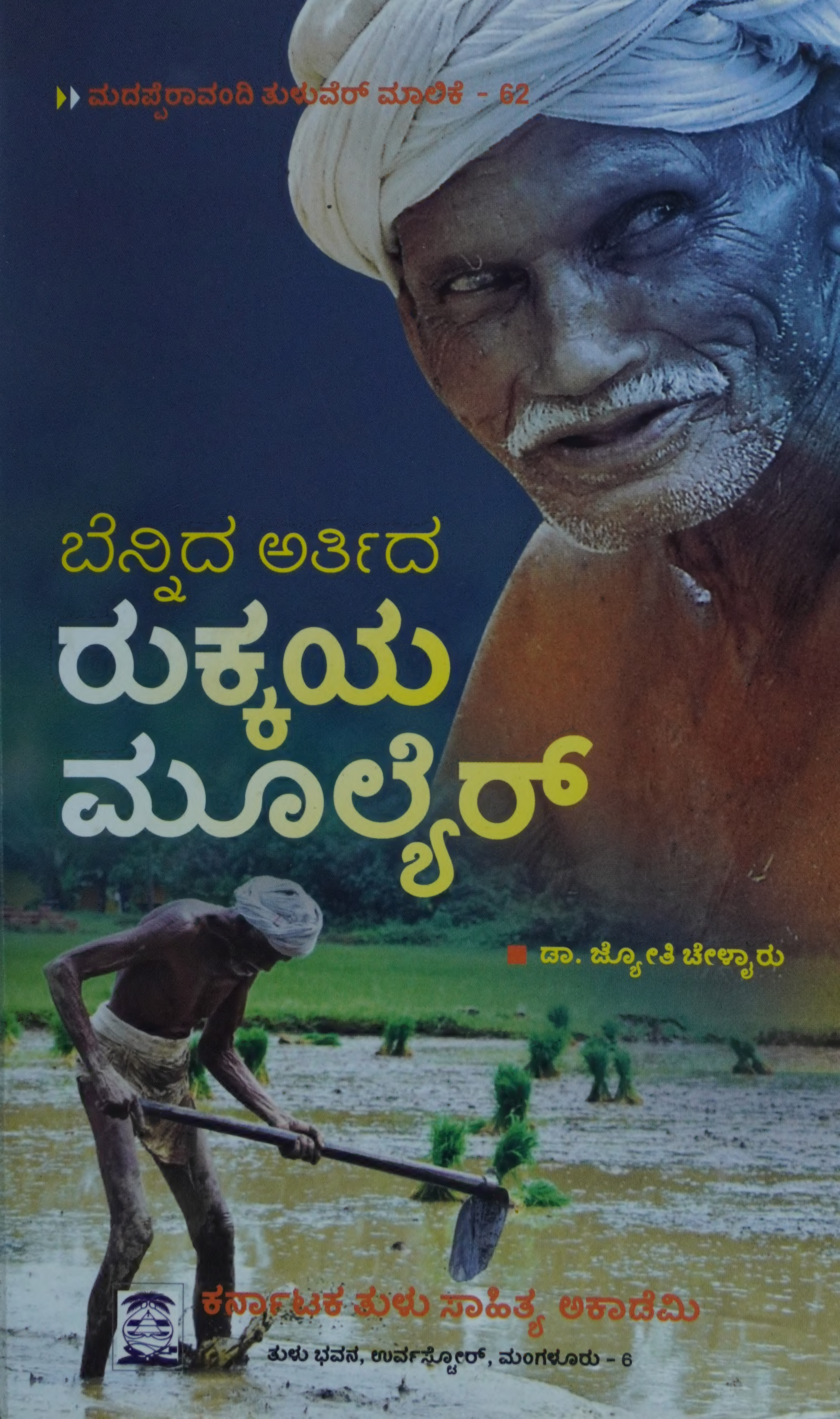

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - 62

ಬೆನ್ನಿದ ಅರ್ತಿದ
ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - 62

ಬೆನ್ನಿದ ಅರ್ತಿದ

ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6

BENNIDA ARTIDA RUKKAYA MOOLYER
A Biography and contributions of **RUKKAYA MOOLYA**

Written by
Dr. Jyothi Chelairu
'Kshithija'
Site No. 382, Chelyaru Post
Via Haleyangadi, Mangaluru, DK - 574 146
Mob : 9480570882

Chief Editor
Dayananda G. Kathalsar
President, Karnataka Tulu Sahitya Academy

Publisher
Kavitha
Registrar, Karnataka Tulu Sahitya Academy

Published By
Karnataka Tulu Sahitya Academy
Tulu Bhavana, Post Ashoknagar
Urwa Store, Mangaluru – 575 006
0824 2459389, 7411572115
tuluacademy@karnataka.gov.in / tulu.academy@yahoo.co.in

Copy Right	:	Karnataka Tulu Sahitya Academy
First Impression	:	2022
Size	:	Dy 1/8
Paper used	:	70 GSM NS Maplitho
No. of copies	:	300
Pages	:	52
Price	:	60

Page Designed at
Aakrithi Prints
Mangaluru
7019225774

Cover Design & Printed at
Diganta Mudrana Ltd.
Yeyyadi, Mangaluru
9686675271

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಪಾತೆರೊ

ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬಲತ್‌ದ್ ಮಣ್ಣಾದ್ ಪೋಪ. ನಮ ಪೂರ ಮಣ್ಣ ಬುರುಡೆ ಇತ್ತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾಯ, ನಮನ್ ಕಾಪುನಿ ನಾಶ ದಾಂತಿನ ಮಾಯ. ತುಳುವ ನೆಲಟ್ ನಮ್ಮ ನಂಬೊಲಿಗೆ ಇಂಚ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪೊಂರ್ಬುನಂಚಿತ್ತಿನ ಜನಮಂದೆ ನುಪ್ಪು ತಿನ್ಪೆರ್. ಪೊಣ್ಣಡ ಪೊಂರ್ಬಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಜನಮಂದೆ ಮಣ್ಣ್ ತಿನ್ಪೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ನುಡಿ ಕಟ್ಟ್‌ಲಾ ಕೇನ್ವ. ಅಂಚಂದ್ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪೊಂರ್ಬುದು ಪುಟ್ಟುರ್ದು ಸೈಪುನವರೆಮುಟ್ಟೊ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬೋಡಾಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಮಣ್ಣ ಬಾಜನನ್ ಕೊರ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನಕುಲು ಕುಲಾಲೆರ್‌ನಕುಲು. ಅಕ್ಲೆನ್ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮೂಲ್ಯೆರೆ ಸಮುದಾಯಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಇನಿ ಮೂಲ್ಯೆರೆ ಕುಲೊಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಕನತಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ಒಂಜಿ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾತ ಜನಮಂದೆಗ್ ಪಾಠ ರೂಪದ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬದ್‌ಕಾದ್ ತೊಜಪಾಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಬೆನ್ನಿದ ಬದ್‌ಕ್‌ಡೆ ತನ್ನ ಜೀವನೊಡು ಸಾರ್ಥಕ್ಯನ್ ಪಡೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಬೆನ್ನಿದ ಅರ್ತಿದ ರುಕ್ಕಯ್ಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಮದಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆಡ್ ಡಾ। ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು ಮೇರ್ ಬರವು ಬರೆತೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ಸಡಗರ ಸಂಬ್ರಮೊ ಉಂದು ದಾಂಟೊಂದು ದಾಂಟೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕನೆ ಈ ಬಗೆಟ್ 25 ಜನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ವಿಶೇಷವಾದ್ ಸೇವೆ ಸಂದಾದ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಪಾದ ಸೇರಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಸಾಧಕ ತುಳುವೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ಬರವು ಬರೆದ್ ಅವೆನ್ ನನ ದುಂಬುದ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಪೊಸ ಪೀಳಿಗೆ ಅಕಲ್ನ ಬಗೆಟ್ ನೆಂಪು ಶಾಶ್ವತವಾದ್ ಒರಿಯುನಲೆಕ ಈ ಕೆಲಸನ್ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಮಾರ್ಗದ ಬರಿಟ್ ಮುಖ್ಯ ಒಡಿಪು ಕುಡ್ಲದ ನಡುತ ಈ ರಸ್ತೆದ ಬರಿಟ್ ತನ್ನ ಕಂಡ ಸಾಗೊಲಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ವಾ ಕಾರಣೊಗ್ಲಾ ಐಟ್

ಕಟ್ಟೋಣ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಣವು ಮಲ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಆಸೆಗ್ ಪೋವಂದೆ ಸಂಸಾರೊದ ಆರೋಗ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬೆನ್ನಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ನಂಕ್ ಕಾಸ್ ಮುಖ್ಯ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪುನ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯೊಡು ಉಂತಿನಾರ್. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ಒವೇ ರೀತಿದ ವಿಷದೋಷೊಲೆನ್ ಕಂಡಗ್ ಪಾಡಂದೆ ಬಾರಿ ಪೊಲ್ಯುಡು ಸಾವಯವ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪುನ ಮುಖೇನ ಬೊಕೊರಿಯಗ್ ಆದರ್ಶ ಆಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಮಲ್ತ್ ತೊಜಪಾಯಿನಾರ್. ಅಂಚೆನೆ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಚಾವಡಿದ ಬೋದಿಗೆದ ಕಂಬೊಗು ಮುತ್ತುದ ಕುರಳ್‌ನ್ ಕಟ್ಟುನಂಚಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತು ಇಲ್ಲ ಜಿಂಜಾವುನಂಚಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಮೆರೆನ ಕಂಡೊರ್ದೆ ಕುರಳ್‌ನ್ ಕೊನೆಯೆರ್‌ಂದಾಂಡ್ಲ ವಾ ಕಾರಣೊಗ್ಲಾ ಮುನ್ಕಂದೆ, ಎನ್ನ ಬಂಜಿದ ಪಡಿ ದೇವೆರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸಗ್ ಅನುಕೂಲತೆನ್ ಕಲ್ಪಿಸಾವುನಂಚಿತ್ತಿನ ಆ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಏರಾಂಡಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದಾಂಡ್ಲ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಗೌರವಿಸಾವುನಂಚಿತ್ತಿನ ಬದ್‌ಕ್ ಬದ್‌ಕಿನಾರ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರುಕ್ಕಯ್ಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಉಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಬರವುಗಾರೆರೆಡ್ ಒರ್ತಿ ಆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಎಂಕ್ಲೆನ ಮೋಕೆದ ಅಕ್ಕ ಡಾ। ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು ಮೆರೆನ ಬರವು ಮಾತ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮಿಲೆನ, ಬೆನ್ನಿದ ಪ್ರೇಮಿಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಬುಲೆಪಾವುನಲೆಕ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ಬಾರಿ ಪೊಲ್ಯು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಬರೆಯಿನಂಚಿತ್ತಿನ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು ಮೆರೆಗ್ಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಉಂದೆನ್ ಬಾರಿ ಪೊಲ್ಯುಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ಲಾ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ್ ಪರೋಕ್ಷವಾದ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ನಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯ್ತ ಮಲ್ತೊಂದು, ರಡ್ಡ್ ಕೈಟ್ ನಮ ಮಣ್ಣ್ ಪುರಿಂಚಿಯಂದಾಂಡ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗ್ ನುಪ್ಪು ಪೊಲ್ಯುಡು ಪೋಪುಂಡು ಪನ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ನುಡಿಕಟ್ಟ್‌ದಲೆಕ ದೇಶ ಕಾಪುನ ಯೋಧೆ, ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿತ್ತಿನ ರೈತೆ, ನಮ ನಿಚ್ಚಲಾ ಕಾಂಡೆ ಸುಗಿಪೊಡಾಯಿನಕುಲು ಪನ್ಪುನಂಚಿತ್ತಿನ ಗೇನ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಬರಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಕುಡೊರ ಬೊಕ್ಕೊರ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಸಂದಾವೆ.

19–9–2022

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್

ಗುರ್ಕಾರ್ರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎನ್ನ ಪಾತೆರದ ದೇಸೆ

ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬೆನ್ನಿದ ಪೊಲಬು ಇನಿ ಕೋಡೆದವು ಅತ್ತ್. ಅವು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾಲೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಬದಲಾವೊಂದು ಬೈದ್'ಂಡ್. ಬಂಜಿದ ಪಡಿಕ್ಕ್ ಬೆಂದ್ ತಿಂತಿನ ನರಮಾನಿ, ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಗೇನೊಲೆನ್ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ಅಕುಲು ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಕಲೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್‌ಲಾ ಕೈತಲ್ದ ಸಂಬಂಧ ಉಂಡು. ಅವು ಕಟೊಂದಿನ ಪರಪುಡು ತನ್ನ ತಗಲೆದ ಎಗ್ಗಲೆನ್ಲಾ ತೋಜಾವುಂಡು. ನಂಬಿನ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ನಂಬೊಲಿಗೆಡ್, ಅವುಲು ಗಲಸುನ ಸೊತ್ತುಲೆಡ್ ಅತ್ತಂದೆ ಐತ ಅರ್ಥಲಾ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬೆನ್ಪುನ ತಿನ್ಪುನ ಮಾತ್ರ ಅಕಲೆ ಕಜ್ಜ ಆದ್‌ತ್ತಿಜಿ. ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಗೇನ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಿನ ಬೆನ್ನಿದ ಕೂಟೊಡು ಪುದರ್ ಪೋಯಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಮಾರ್ಗದ ಬರಿಟ್ಟ್ ಕಂಡೊಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ 'ಮಾರ್ಗ' ಅರೆನ ಮನಸ್‌ದ 'ಮಾರ್ಗೊ'ನು ಬದಲ್ ಮಲ್ತ್‌ಜಿ. ಸಾಗುವಳಿದ ಬೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆ ಬೇಲೆದ ಮಲ್ಲ ಮೌಲ್ಯಲಾ ಅರೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸೀಕ್ ಸಂಕಡದಾಂತೆ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರೊನು ಒಟ್ಟುಗು ಕೊನೊಂದು ಬದ್‌ಕಿನ ಅರೆನ ಗೇನ ಮಲ್ಲವು. ಉಂದು 'ಮದಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲಿಕೆಗ್ ಅರೆನ್ ಅಜಪೆರೆ ಕಾರಣ ಆಂಡ್.

ಈ ಬರವುನು ಕೆಲವು ದಿನೊಕುಲ್ನ ನಡುಟು ಬರೆಯೆರೆ ಇಡೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಕೂಟದಕಲು. ಮೊಕಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಸೋಲ್ ಒಯ್ತ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ. ಎನ್ನ ಬರವುಲೆನ್ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. ಮಲ್ತಿನ 'ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್'ದ ಭಾರತಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಯತ್ರಿ ಮೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ ಮೆರೆಗ್ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು. 'ನಮೊ ಬರೆಕ' ಪಂದ್ ಒಂಜಾತ್ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಪಟೊಂದಿನ ಎನ್ನ ಕರಾವಳಿ ಲೇಖಕಿ ವಾಚಕಿಯರ ಸಂಘದ ದೋಸ್ತಿಯಲ್ಲು ಬರೆಯೆರೆ ಉಮೇದ್

ಕೊರಿನಕುಲು. ಅಕಲೆನ್ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆ.

ಯಾನ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯರೆ ಮಲ್ಲ ಕಾರಣ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಬರವು ಕಲ್ಪಾದಿನ ಎನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಿತ್ರೆ ಗೀತಾ ಸಾಲಿಯಾನ್. ಇನಿ ಪೊಲೀಸಾದುಪ್ಪುನ ಈ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಕವಿಲಾ ಅಂದ್. ಎಂಕ್ ಬೋಡಾಯಿ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಕೊರಿನಂಚಿನೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಪಂಡಿನಾರ್ ಅರೆನ ಅಮ್ಮ ಸರಸಕ್ಕ, ತಮ್ಮಲೆ ಸೋಮಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್, ಮಹಾಬಲಣ್ಣೆ, ಬೊಕ್ಕ ಭಾಸ್ಕರಣ್ಣೆ, ಅಕಲೆನ ಕಜ್ಜ ಬುಡುದು ಯಾನ್ ಕೇಂಡಿನೆಕ್ಕ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಪಟೊಂದೆರ್. ಮೊಕಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಅಜ್ಜೆರೆನ್ ಉಡುಲುದುಲಯಿದ ಬೊಲ್ಪಾದ್ ದೀವೊಂತಿನ ಇನಿತ ಜವನಿಯೆರೆನ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಒರುವಾದುಪ್ಪುನ ಗೀತಾ ಸಾಲಿಯಾನ್‌ಗ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಈ ಬೂಕುದ ಬರವುನು ಮೊಡೆಯರೆ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಅಕಲೆನ ನೆಂಪುದ ಉಲಯಿಡ್ದ್ ಮೆಗತ್ತ್ ಪಾಡ್ದೆರ್. ಅಂಚಾದೆ ಬೇಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ತೆರಿದಿನ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ನ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಈತ್ ಬರವುನು ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಬರವುಗು ಬೆರಿಸಾಯ ಆದುಪ್ಪುನ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರೊನುಇ ನೆನೆತೊಂದು ಎನ್ನ ಪಾತೆರದ ಮುಗಿತಲದ ಚುಕ್ಕಿ ದೀಪೆ.

1–9–2022 **ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು**

ಬೆನ್ನಿದ ಅರ್ತಿದ
ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್

ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಮಣ್ಣಾದ್ ಬೆಂದಿನ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್

ಸುರತ್ಕಲ್‌ಡ್ದ್ ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಪೋಪಿನ ಸಾದಿಡೆ ಪಾವಂಜೆ ಸಂಕ ಕರಿನಗ ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ ಏಪಲಾ ತುಂಡು ಕುಂಟುಡು ಸಾಗುವಳಿದ ಬೇಲೆಡುಪ್ಪುವೆರ್. ಕಂಡದ ಬರಿ ಕಡ್ತೊಂದಾ, ಚಂಡಿ ಬೈನ್ ನುಂಗಾವೊಂದ, ನೇಜಿ ಪಸೆರೊಂದಾ, ಕಜೆ ಕೆತ್ತೊಂದಾ, ಕುರ್ಮಿಲ್ ದೆತ್ತೊಂದಾ, ಪಜಿರ್ ಕೆತ್ತೊಂದಾ, ಧಾನ್ಯ ಪೊರ್ತೊಂದಾ, ಕೈ ಪಾಪಾವೊಂದಾ, ಗೊಬ್ಬರ ಬಿರ್ಕೊಂದಾ ಇಂಚ ದಾದಾಂಡಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕುನಾರ್. ಏಪೊಲೊರ ಮಾರ್ಗ ಕಡಪೆರೆ ಬರಿಯೆ ಉಂತುದಾ, ಚಿಲಿಂಬಿ ಕಂಡೊಡು ಗುವೆದ ಬರಿಯೆ ಪಾಡಿ

ತರಕಾರಿದ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಮಣ್ಣ್ ಒಯಿತೊಂದಾ ಉಪ್ಪೆರ್. ಒಂಜಿ ದಿನಲಾ ಅರೆನ್ ತೂನಗ ಕುಲ್ದು ಬಚ್ಚೆಲ್ ದೆಪ್ಪುನಾವಡ್, ಪೊರ್ತು ಕರಿಪುನಾವಡ್, ಪಟ್ಟಾಂಗದ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲುದು ಸೊಲೆಕ ಪಾತೆರುನಾವಡ್ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಅಂಚಿನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದ ಹಿರಿಯೆರ್ ಪಾವಂಜೆದ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಸಾಲೆದ ಬರವು ತೆರಿಜೆರ್‌ಡಲಾ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಗೇನದ ಬರವು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ತೆರಿಯಿನಾರ್. ಒರ್ಕುಂಟಡು, ಏಲೆತ್ರೊಡು, ಮಂಡೆದ ತುಂಡು ಬೈರಾಸ್‌ಡ್ ಲಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ದಿನತ ಬೇರ ಮಲ್ತ್ ಬರುವೆರ್. ಮರಕಲ್ದಿಯಲ್ಲೆಡ ಮಲ್ಪು ಬೇರ ಆವಡ್, ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಲ್ಪು ಬೇರ ಆವಡ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದವು. ಆಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಗೇನ ಮಲ್ಲವು.

ನಂದಿನಿ ಸುದೆತ ಆಯೆರೆಡ್ ಬಟ್ಟಲ್ ಗುಂಡಿಡೆ ಪರಪು ನೀರ್‌ದ ಎರ್ತೆ ಜಪ್ಪೆಲ್‌ದಲೆಕನೆ ನರಮಾನಿ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್‌ಲಾ ಎರ್ತೆ ಜಪ್ಪೆಲುಲು ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುದ ಬಂಜರ ನುಪ್ಪುಗುಲಾ ಬಂಜ್ಗ ಇತ್ತಿ ಕುಟುಮೊಡು ಪುಟುದಿನ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಬೆಂದ್ ಸೊಂದುದೇ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಪೊದಿಕೆ ಕಟೊಂದಿನಾರ್.

ಪಾವಂಜೆದ ಬೊಗ್ರ ಮೂಲ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಕಟೊಂದಿನ ಸಂಸಾರೊಡು ಆಜಿ ಜನ ಜೋಕುಲೆಡ್ ಮೂಜಿನೆತ್ತಾರೆ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಪಾವಂಜೆದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೈತಲ್‌ದ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನೊಂದು ಗಂಜಿ ತೆಲಿ ಪರ್ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದಿನಕುಲು. ಕುಲಕಸುಬು ಕರ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಆಂಡಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಚಾಕಿರಿಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಈ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಮ್ಯಾಲಿಲು, ಮೂಲ್ಯನಕುಲು ಇತ್ತಿನಂಚೆನೆ ಮೊಕುಲೆನಲಾ ಒಂಜಿ ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ಸಂಸಾರ. ತನ್ನ ಒಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಿನಾರೆಡ್ ಮಾತೆರ್ದ್ ಮಲ್ಲಾರ್ ಕೂಸು, ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವನ್ನಯೆರ್, ಮೂಜಿನೆತ್ತಾರ್ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರಾಂಡ ಬೊಕ್ಕದ ಮೂಜಿ ಜೋಕುಲು ಬಾಬು, ಚಂದು, ಗುಲಾಬಿ. ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ನಾಲ್ ಜನ ಆಣ್ ಬಾಲೆಲೆನ ಸಂಸಾರ ಉಂದು. ಆರ್ ಪುಟುದಿನಿ ಏಪ ಪಂದ್ ಇತ್ತೆ ಇತ್ತಿನ ಕುಟುಮದ ಕೊಡಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಆರ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದ್‌ನಗ ಅರೆಗ್ ಸೊನ್ಪತ್ತರಡ್ಡ್ ಕರಿದುಪ್ಪುಂದು ಇಲ್ಲದಕುಲು ಪಂಡ ಸೊನ್ಪತ್ತೈನ್ ಆದುಪ್ಪುಂದು ಜನಮಾನಿ ಪಂತೆರ್. ಮೇ 19, 2019ಕ್ಕ್ ಪಾವಂಜೆದ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಮಾರ್ಗ ಕಡಪುನಗ ಬೀಸ ಬತ್ತಿ ಕಾರ್‌ದಾಯನ ಅಮಸರದ ನಡಕೆಗ್ ಆರ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ಯೆರ್. ಅವು ಆರೆಗ್ ಆತಿನ ಮೂಜನೇ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್. ಐಡ್ದ್ ದುಂಬು ರಡ್ಡ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಡ್‌ಲಾ ಆರ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಒರಿದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದು ಮಾತ್ರ ಅರೆನ್ ಒರಿಪಾಯಿಜಿ ಪನ್ಪಿನ ದುಃಖ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಇಲ್ಲದ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಉಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ನಡಕೆಡ್ ಸೋತುದು ಬತ್ತಿನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ

‘ಬೆನಲಾತ್ ಬೇಲೆಲಾ ಪುಂಡಿ ನುಪ್ಪುಲಾ’ ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಸಾಗುವಳಿದ ಇಲ್ಲದ ಗುರ್ಕಾರೆ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್. ಬೆನ್ಪಿನೆನ್ ಮಾತ್ರ ತೆರಿದ್‌ನ ಅರೆಗ್ ಸಂಸಾರೊನು ಎಂಚ ಒರ್ತೊಂದು ದುಂಬೊತ್ತೊಂದು ಪೋವೊಡು ಪಂದ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೆ ಬೆನೊಡು ತಿನೊಡು ಪಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊನು ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ತೋಜಿಪಾದ್ ಕಲಸೆ ಬೆನ್ನಿಡ್ ಸುರುವಾಯಿನ ಸಾಗುವಳಿ ಪದಿನಾಲ್ ಮುಡಿ ಕಂಡದಾತ್ ಮಲ್ಲ ಉಷ್ಠೊಲಿ ಆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಬೆಂದ್‌ಂಡ ತಿನ್ಬೆ ಮಾತ್ತ ಅತ್ತ್ ಬದುಕುವೆ, ನನೊರಿಯಗ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಸಾದಿ ತೋಜಾವೆ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರದಲೆಕ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರೊನು ದುಂಬೊತ್ತೊಂದು ಪೋಯಿನಾರ್. ಅಪ್ಪೆ ಮೂಲಕಟ್ಟ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ಗುರಿಕಾರೆ ಆದ್ ಮುರಾನಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ 25–30 ಜನನ್ ಒಟ್ಟುಡು ಮಲ್ತೊಂದು ದಿನ ಕರಿಪಾದಿನಾರ್. ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ತನ ಸಂಸಾರದ ಕೊಡಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಉಪ್ಪ–ನುಪ್ಪ, ತೊಪ್ಪ–ನುಪ್ಪಾವಡ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಇಡೀ ಸಂಸಾರದ ಜಬದರಿನ್ ಆರ್ ಒರ್ತೊಂದೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಬೆನಿಯೆರೆ ಪೋಪಿನಕ್‌ಲಾವಡ್ ಸಂಬಳ ತಿನ್ಪಿನಕ್‌ಲಾವಡ್ ಇಲ್ಲದ ಖರ್ಚಿಗ್ ಕೊರೊಡು ಪಂದ್ ಎಕ್ಕಂದೆಲ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಉಪ್ಪು ಪುಲಿ ಮುಂಚಿದ ಮಾತಾ ಜಬರದಿನ್‌ಲಾ ತೂವೊಂದೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ನನೊರಿ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಗೇನ ಏಪಲಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನಾಯಗ್ ಉಪ್ಪಂದ್. ತಾನ್ ನನೊರಿಯಗ್ ಕೊರೊಂಡಲಾ ತನಕ್ ಕಮ್ಮಿಯಾವಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆಡ್ ಬುಲೆವುನಕ್‌ಲ್

ಬೆನ್ನಿದಿಲ್ಲದ ಜೋಕುಲು-ಬಾಲೆಲು-ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲ. ಉಂದೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಅಪವಾದ ಆಯಿಜೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಏಪ ಸುರುವಾಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಏರೆಗ್ಲಾ ಕಾಲಮಾನೊನು ಸರಿಟ್ಟ್ ಪನಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಕಡಲ ಕರೆತ ಈ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ದುಂಬು ಬತ್ತಿ ಕಡಲೇ ಪಿರ ಪೋದು ಮಣ್ಣ್ ಹದೊ ಆದ್, ಗುಡ್ಡೆ ಜರ್ತ್ ಮಜಲ್, ಬೊಟ್ಟು, ಬೈಲ್, ಪಟ್ಲ ಕಂಡೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಕಂಡೊಡು ಒಯಿನ್ ಓಲು? ಏಪ? ಎಂಚ? ಬುಲೆವೊಲಿ ಪಂದ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ತೆರಿದಿನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಗೇನ. ನೀರ್‌ದ ಮುದೆಲ್‌ನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಪರಪು ನೀರ್‌ಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆ ಆಂಡ, ಬಾನೊಡ್ದು ಬರ್ಪಿ ಬರ್ಸನೇ ನಂಬುದು ಬುಲೆಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ತ್ರಾಣ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಪನೆ ಪಾಡ್ದ್ ನೀರ್ ಒಯ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದೆರ್. ಇಂಚಿನ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಸತ್ಯದ ಬುಲೆಯಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ 'ಅತಿಕಾರ ಬಿದೆ' ಪಂದ್‌ಲಾ ಪನುವೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತಿನಾ ಅತ್ತ್ ಬೇತೆ ನಮುನೆದ ಬದ್‌ಕ್‌ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾ ಪಂದ್ ತೆರಿಯೊಡಾಪುಂಡು.

ತುಳುವೆರೆಡುಪ್ಪಿ ಅಜ್ಜಿಕತೆಕುಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಊರುಡು ರಡ್ಡ್ ಜನ ಮೆಗ್ದಿ-ಪಲಿಯಲ್ಲು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಪಗ ಓಲು ತೂಂಡಲಾ ನೀರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕುಲು ರಡ್ಡ್ ಜನ ಬೆನಿಯೆರೆ ಬೆನಲಾತ್ ಬೇಲೆ ಉನಿಯೆರೆ ಬಂಜರ ಬೋಡು ಪಂದ್ ದೇವೆರೆಡ ನಟ್ಟೊಂಡೆರ್‌ಗೆ. ದೇವೆರೆನ್ ಏತ್ ಸುಗಿತ್‌ಂಡಲಾ ದೇವೆರ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡುಜೆರ್. ಇರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ಕಣ್ಣ್ ಕತ್ತಲೆ ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಆಂಡಲಾ ದೇವೆರ್ ತೋಜುಜೆರ್. ಬೆಂದ್ ತಿನಿಯೆರೆ ದಾಲಾ ಕೊರ್ಲೆ ಪಂದ್ ನಟ್ಟ್‌ಯೆರ್. ದೇವೆರ್ ಮೊಕುಲೆನ ಭಕ್ತಿಗ್ ಮೆಚ್ಚಿದ್ ತೋಜಿಯೆರ್. ದಾದ ಬೋಡು ಪಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಎಂಕಲೆಗ್ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವುನ ಸಾದಿ ತೋಜಾಲೆ ಪನ್ನಗ ಯಾನ್ ನಿಕಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಕಂಡ ಕೊರ್ಪೆ. ನಿಕುಲು ಐಟ್ಟೇ ಬೆಂದ್‌ದ್ ತಿನ್ಲೆ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಒಂಜಿ ಪುಣಿ ಇತ್ತಿ ಕಂಡ, ನನೊಂಜಿ ಪುಣಿ ದಾಂತಿ ಕಂಡ. ರಡ್ಡೆಟ್‌ಲಾ ನಿಕಲು ಎಡೇನ ಬೆಂದರ್‌ಂಡ ನಿಕಲೆಗ್ ಎಂಚಲಾ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವೊಲಿ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಪುಣಿದಾಂತಿ ಕಂಡ ಒವು ಕೇಂಡ ಅವು ಕಡಲ್. ಪುಣಿ ಇತ್ತಿ ಕಂಡ ಈ ಮಣ್ಣ್. ಒರ್ತಿ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಲೆ, ಒರ್ತಿ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಲೆ. ನಿಕಲೆನ ಸಂತತಿ ಉರ್ಕರೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಪೊಂರ್ಬುದು ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದಿನ ನರಮಾನಿ ಬೆಂದಿನಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಕಡಲ ನೀರ್‌ನ್ ಕಡತ್ ಪೋಪಿನ ದೈರ್ಯಲಾ ತೋಜಾಯೆರ್. ಕಡಲಾಯೆರೆಡ್ದ್ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಜನೊಕುಲು ಬರ್‍ರೆಲಾ ಬತ್ತೆರ್. ಪಂಡ ಬೇರ - ಸಾರ ಪೂರಾ ಸುರುವಾಂಡ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೇರ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ರಡ್ಡ್

ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದಿ. ಬೆನ್ನಿ ಬದುಕುನಕುಲು ಇತ್ತಿನಂಚೆನೆ ಪರವೂರುಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಲು ಬೇರ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಲ ಬದುಕೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೇರ ದಾಂತೆ ಬೆನ್ನಿ ಇಜ್ಜಿ. ಬೆನ್ನಿ ಇಜ್ಜಿಡ ಬೇರ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚ ಬೆನ್ನಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೇರ ತುಳುವೆರೆನ ಪೊಲಬುಡು ಸಾಗ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಾಗುವಳಿನೇ ತೆರಿಯೊಂದು ಎಲ್ಲಿಡ್ದ್‌ಂಚಿಲಾ ಬೆಂದ್ ತಿಂದೊಂದು ಜನ ಬದ್‌ಕ್ಯೆರ್.

ತುಳುವೆರೆ ಬೆನ್ನಿದ ಪೊಲಬು ಮಲ್ಲವು. ಲೋಕೊಡು ಪೂರ ಒಂಜಿ ಇಜ್ಜಿಂಡ ರಡ್ಡ್ ಬುಳೆ ದೆಪ್ಪುನ ಎಚ್ಚ ಆಂಡ ತುಳುವೆರ್ ಮೂಜಿ ಬುಳೆ ಇಜ್ಜಿಂಡ ನಾಲ್ ಬುಳೆಲಾ ದೆಪ್ಪೆರ್. ಪಗ್ಗುಡು ಪದಿನೆನ್ಮ ಪೋನಗ ಮುಂಡಿ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಸಾಗುವಳಿದ ಬೇಲೆ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಬೇಗ ಬರ್ಸ ಬರಿಯೆರೆ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಅಪಗ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆನೇ ಎಣೆಲ್. ಬರ್ಸದ ನಕ್ಷತ್ರೊಲೆನ್ ತೂವೊಂದು ಬಾನ ಬೊಟ್ಟುನು ಬೆನ್ಪಿನಕುಲು ನಮ ಹಿರಿಯೆರೆ. ಪರಪು ನೀರ್ ಅತ್ತಂದೆ ಒಡ್ಡ ನೀರ್‌ನ್ ಒಡ್ಡಾದ್‌ಲಾ ಬುಳೆ ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಣೆಲ್‌ಗ್ ಮಲ್ಪುನ ಬಾರ್‌ದ ಬಿದೆ ಸುಗ್ಗಿಗ್ ಆವಂದ್, ಸುಗ್ಗಿನ್ ಮಲ್ತಿನ ಬುಳೆತ ಬಿದೆ ಕೊಳಕೆಗ್ ಆವಂದ್. ಸುಗ್ಗಿ ಕೊಳಕೆದ ನಡುಟು ಇಡೆ ಕೊಳಕೆ ಪಂದ್ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಸುಗ್ಗಿದ ಬುಳೆಕ್ ಪರಪು ತುದೆಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟ ಕಟ್‌ದ್ ಪಲಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ನೀರ್ ಎರ್ಕಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂವೊಂದುಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ತೋಡು, ತಾರ್‌ಲೆಗ್ ಕಟ್ಟ ಪಾಡ್ದ್ ನೀರ್ ಒಡ್ಡಾದ್ ಬುಳೆ ಮಲ್ತೆರ್ಡ್, ಕೊಳಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಇಡೆ ಕೊಳಕೆ. 'ತಂಕ ಇತ್ತಿನಾಯಗ್ ಕೊಳಕೆ' ಪನ್ಪಿನಂಚ ಪನೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪಂತೊಡು ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂತಿನ ಕತೆಕುಲುಲಾ ಉಂಡು.

ಎಣೆಲ್, ಸುಗ್ಗಿ, ಕೊಳಕೆ, ಇಡೆಕೊಳಕೆ ಇಂಚ ಬೆಂತಿನ ಬೆನ್ನಿಲು ದಿಂಜ ಉಂಡು. ಪಟ್ಲ ಕಂಡೊಡು ರಡ್ಡ್ ಬುಳೆ ದೆತ್ತ್‌ಂಡ, ಬೈಲ ಕಂಡೊಡು ಮೂಜಿ ಬುಳೆ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ತುದೆಸಾಲ್‌ದ ಕಂಡೊಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನೀರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಗುವಳಿ ಪೂರಾ ಮಣ್ಣ್ ತಿಂದ್‌ದೇ ಪೋಪುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬಾರ್‌ದ ಬುಳೆ ಒಲ್ತು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕೇಂಡ ಅವು ಬರ್ಮೊಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅವು ಬೈದಿನ ಕಾಲಮಾನ ಒವು ಪಂದ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವದ ಕಾಲೊಡು ಬತ್ತುಪ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಡಲ ಕರೆಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪುನ ತಾರೆದ್ಯೈ ಕ್ರಿ.ಶ.ದ ಸುರುತ ಕಾಲೊಡು ಬತ್ತುಪ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಒವ್ವೇ ಬುಳೆನ್‌ಲಾ ನರಮಾನಿಲು ವರಾನೆ ಬುಳೆತ್‌ಜೆರ್. ಸುರುಕ್ಕು ಅಕುಲು ಸುತ್ತ ಇತ್ತಿನ ಪಕ್ಕಿ, ಪರಣೆ, ಪಜಿರ್, ಪಂತಿ, ಬೇರ್, ನಾರ್‌ನ್ ತೂಯೆರ್. ಅವುಲು ಪರಿಸರೊಡು ಪ್ರಕೃತಿದ ಬೂಮಿದ ಸತ್ಯೊಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಐನೆ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನ್ಯೆರ್. ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಬುಳೆ ಬುಳೆವೊಡ್ಡಲಾ

ಐಕ್ ಒಂಜಿ ಕಾಡ್‌ದ ಬಿದೆ ಪಂದ್ ಇಪ್ಪೊಡು. ಬಾರ್‌ಡ್ದ್ ಅರಿಯಾಪಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಕಾಡ್‌ಡ್ದೇ ತೆರಿಯೊಂಡೆರ್. ಇಂಚ ತನ್ಕುಲೆನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇತ್ತಿನ ಬೂರ್, ಬೇರ್, ಪಜಿರ್, ದೈ-ಮರ ಉಂದೆನ್ ತೂದ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಸತ್ಯೊನು ತೆರಿಯೊನ್ನ ಪೊಂರ್ಬಾಟಿಕೆಲು ಸಾಗ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಕಂಡೊಡು ಬುಲೆಪಿ ಬಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರ್‌ದ ಬಿದೆ ಉಂದೆನ್ ಸುಗ್ಗಿದ ಕಂಡೊಗು ಬಿತ್ತುನ ಧಾನ್ಯ, ಕೈತ್ತ ಕಂಡೊಡು ನಡುಟು ಬುಲೆವುನ ಕುರ್ಮಿಲ್, ಕಣಲೆ, ನೈಸ್‌ರಂಗ್, ಪೊನ್ನೊಲುದಂಚಿನ ದೈಕುಲೆನ್ಲಾ ಗುರ್ತು ಪತ್ತೆರೆ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಐತ್ತ ಎಡ್ಡೆ ಪಡಿಕೆಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಸಾಗುವಳಿದ ಬುಲೆ ಎಂಚ ದೆಪ್ಪೊಲಿ ಪಂದ್‌ಲಾ ತೆರಿಯೆರ್.

ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಈ ಮಣ್ಣ್ ಎನ್ನವು ಪಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ವಾ ನಮುನೆದ ಕಾಕಜಿ, ಬರವು, ಪೊಂರ್ಬಾಟ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಸುದೆ ಬರಿತ ಜಾಗೊಲೆಡ್ ಜನಮಾನಿ ಸೇರೊಂದು ಬದ್‌ಕ್ ಕಟೊಂದು ನಾಗರಿಕತೆನ್ ಬುಲೆಪಾಯೆರ್. ಆಂಡ ವಸರ್ ಉಪ್ಪುನ ಕಂಡೊಡು ಕೊಟ್ಟುಡು ಕಡ್‌ತ್‌ದ್, ನಾಯೆರ್‌ಡ್ ದತ್ತ್‌ದ್ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಹದ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ನಟ್ಟಿಯಾ, ಬಿತ್ತುನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡಲಾ ಪಾಕ ವರ್ಸದ ಆಲೋಚನೆಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಬೂಮಿಗ್ ಪಾಡಿ ಬಿತ್ತ್ ಕೊಡಿಯುಂಡು ಪಂದ್ ತೆರಿನನೇ ಬೆನ್ನಿದ ಮೂಲ. ಐನ್ ತೆರಿದೇ ಬುಲೆ ಬುಲೆವೊಡ್ಡಲಾ ಪಾಕ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ನಡತ್ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿ ಉಂಡು. ಪೊಟ್ಟೆ ದಿಂಜಿನ ಪೊಣ್ಣನಂಚನೆ ಪೊಟ್ಟೆ ದಿಂಜಿನ ಕೈಲಾ ಮುಖ್ಯ ಪಂದ್ ತೆರಿಯೆರ್.

ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಏತ್ ಬೋಡು ಆತ್ ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಕುಲು ಕಾಲ ಕರಿನಗ ಬೂಮಿದ ಯಜಮಾನೆರಾದ್ ಸುತ್ತ ಇತ್ತಿ ಜನಕುಲೆನ್ ಬೆನ್ಪಾದ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಕಲ್ತೆರ್. ಬೆನ್ನಿಡ್ದಾದೇ ಪಾಳೇಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಂಡ್. ಪನವುದ ತಾಕತ್ತ್ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಅಕಲೆನ ಅರಂಬುನು ತೋಜಿಪಾಯೆರೆ ಬೂಮಿದ ಯಜಮಾನೆರಾಪುನ ಅಂಗಲಪ್ಪುನು ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಇಂಚ ಪಾಳೇಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂತೆ ದೆರ್ತ್ ತೋಜುಂಡು. ಐತ ನಡುಟುಲಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದ ಜನಕುಲೆನನೇ ಬದ್‌ಕಾದೆ ಗೇನೊಲು ಕಟೊಂದಿ ಪೊದಿಕೆಲು ನಂಕ್ ತೆರಿಯೊಡಾಯಿನವು.

ಲೋಕೊಡು ಪರಪುದ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ತೆರಪು ಆಯಿನಿ ರಡ್ಡ್ ನಮುನೆಡ್. ಒಂಜಿ ಬೋಂಟೆದ ಸಾದಿಡೆ, ನನೊಂಜಿ ಬೆನ್ನಿದ ಸಾದಿಡ್ ನರಮಾನಿ ಮಾತಾ ಮುಗ್ರ್ಗೊಲೆಕ್ಕನೆ ಒಂಜಿ ಮುರ್ಗ. ಆಂಡ ಆಯೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಇತ್ತಿ ಮಣ್ಣ್, ನೀರ್, ಗಾಳಿ, ಬಾನ, ಸೂರ್ಯೆ, ಚಂದ್ರೆ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ತೂದು ತೆರಿಯೊನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಮಲ್ತೊಂದು ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ಮುಗ್ರ್ಗೊಲೆನ್ ತೂದು ಬೋಂಟೆ ದೇರೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ನಿದಾನೊಡು ಬೋಂಟೆ ದೇರ್‌ನೆನ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕಿಯೆ. ಅತ್ತಂದೆ ತಾಂಕೆರೆ ಆಪಿನ ಕೈಕಂಜಿಲೆನ್ ತಾಂಕಿಯೆರ್. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಾದಾಯೆರೆ ಆಪಿ ಎರು-ಬೋರಿಲೆನ್ ಪತೊಂದು ಕಂಡ ದತ್ತೆರ್. ದಪ್ಪೆರೆ, ಬಿತ್ತೆರೆ ಕಲ್ತೆರ್. ಬಿತ್ತೆರೆ ಕಲ್ಪೊಡ್ಡಲಾ ಅಕುಲು ಈ ಮಣ್ಣ್‌ನೇ ತೂಯೆರ್. ಬೂಮಿಗ್ ಪಾಡಿನ ಬಿತ್ತ್ ಕೊಡಿಪುನನೇ ತೂದು ಬಿತ್ತ್‌ಲೆನ್ ಬಿತ್ಯೆರ್. ಬುಲೆ ಬರ್ಪುನ ತೂದೇ ಬಿದೆಕುಲು ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಆದ್, ರಡ್ಡ್ ನಾಲ್, ನಾಲ್ ಎಣ್ಮ ಆಯಿನಂಚಿನ ಕ್ರಮೊನು ತೂದು ಐನ್ ತೆರಿಯೊನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್. ಬಿತ್ತ್‌ಡ್ಡ್ ದೈ, ದೈಡ್ದ್ ಬುಲೆ, ಬುಲೆಡ್ದ್ ವನಸ್-ತೆನಸ್ ಈ ಸತ್ಯೊಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಬದ್‌ಕ್ಯೆರ್. ಉಂದು ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ಕೂಡ್‌ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಕಟ್‌ಂಡ್. ಅವು ಅಮ್ಮ ಕಟ್ಟಾಂಡ್. ಅವು ಒಂಜಿ ಬೋರಿ ಸಾರ ಪೆತ್ತ ಪನ್ಪಿನ ಆಲೋಚನೆ, ಬೋರಿಯೇ ಮುಖ್ಯ, ಪೆತ್ತ ಅತ್ತ್ ಪಂದಾಂಡ್.

ನನೊಂಜಿ ನಮುನೆದ ಕೂಡ್‌ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಬೂಮಿಗ್ ಪಾಡಿನ ಬಿದೆ ಕೊಡಿಯುನೆನ್ ತೂದು ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿಲೆನ್ ತಾಂಕೊಂದು ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಯೆರ್. ಮೂಲು ಬಿದೆ ಬಿತ್ತುನ ಬೂಮಿಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ತಿಕ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಅಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಕುಟುಮೊದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಕಾರಣ ಆಂಡ್. ಇಂಚ ಅಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟ್, ಅಮ್ಮ ಕಟ್ಟ್ ನಮುನೆದ ಕುಟುಮ, ಸಂಸಾರ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅಪ್ಪೆ ಮೂಲಕಟ್ಟ್‌ದ ಕುಟುಮೊಲು ಉಂಡು. ಬಿದೆ ಬಿತ್ತೊಡ್ಡ ಬೂಮಿ ಮುಖ್ಯ, ಅವು ಮಣ್ಣ್‌ಲಾ ಅಂದ್ ಪೊಣ್ಣುಲಾ ಅಂದ್.

ಅಪ್ಪೆ ಮೂಲಕಟ್ಟ್‌ದ ಕುಟುಮದಕುಲು ಎಂಚ ಬೆಂದೆರ್ ಪಂಡ ತುದೆ ಬರಿತ ಮಣ್ಣ್‌ಲೆಡ್ ಕಂಡ ಮಲ್ತಿನಂಚನೆ ಕಾಡ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್, ಗುಡ್ಡೆ ಜರಿತ್‌ದ್, ಕಂಡೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬದುಕೊಂದು ಇತ್ತಿ ನರಮಾನಿ ಕುಮೆರಿ ಬೆನ್ನಿಲಾ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಅಕಲೆಗ್ ಖರ್ಚಿಗ್ ಏತ್ ಬೋಡಾ ಆತೇ ಬಿದೆ ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಜಾಗೆದ ಕಾಡ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಾತ್ ಜಾಗೆನ್ ಸಮತಟ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್ಯೆರ್. ಕಾಡ್‌ದ ಮುಗೊರ್ಲೆಡ್ದ್ ಮಲ್ತಿ ಬುಲೆನೇ ಒತೊರ್ನೆರೆಲಾ ಮಸ್ತ್ ಪೊರುಂಬ್ಯೆರ್. ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಕಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದೆರ್ಡ ವರ್ಸ ಮಗ್‌ರ್ನಗ ಕುಡೊಂಜಿ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಪೋವೊಂತೆರ್. ಇಂಚ ಸುರುವಾಯಿ ಬೆನ್ನಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆಡ್ ದುಂಬೊತ್ತುಂಡು. 'ಕುಮೆರಿ' ಬೆನಿಯೆರೆ ಬಾನದ ಬರ್ಸ, ಕಣ್ಣ್ ತೋಜುನ ಮುಟ್ಟ ಪದವುಲೆಡ್‌ಲಾ ತನ್ಕುಲೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಬಾರ್, ತರಕಾರಿ, ಪಂರ್ದ್‌ದ ಬುಲೆಕುಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಕಾಡ್‌ಲೆಡ್ ಅಕಲಕ್‌ಲೆನ ಅಗತ್ಯೊಗು ತಕ್ಕಲಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನೊಂತೆರ್. ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಬೆಂದೆರ್ಡ, ಎಡ್ಡೆ ಬುಲೆ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಮಗ್‌ರನೆ ಬರ್ಸ ಕುಡೊಂಜಿ ಕಡೆಕ್ ಪೋವೊಂತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇಂಚಿನ ಕುಮೆರ್ ಬುಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಸಮುದಾಯ ಮಲೆಕುಡಿಯೆರ್. ಪಿದಯಿಡ್ದ್ ಇಡೆಗ್ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಿನ ಕುಡುಬಿನಕುಲು, ಕಿರ್ಸಂದಕುಲು ಪದವುಡೆ ಕುಮೆರಿ ಬುಲೆ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಣ್ಣ್‌ನೇ ನಂಬುದು ಬದುಕುನ ನರಮಾನಿ ಕಾಡ್‌ದ ಬೇರ್, ನಾರ್, ಕೇನೆ, ಕೆರೆಂಗ್ ಕಂತ್‌ದ್‌ಲಾ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವೊಂತಿನತ್ತಂದೆ ಇಂಚಿನ ಕುಮೆರಿದ ಬೆನ್ನಿಡ್ ಒಂಜಾತ್ ಅರಿ ಬಾರ್‌ಲಾ ಬೆನೊಂತೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡಿ ಗಾದೆದಲೆಕ್ಕನೆ 'ಕಾಡಬರಿತ ಕಂಡಲಾ ತೋಡ ಬರಿತ ಇಲ್ಲ್‌ಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ' ಪಂಡ್‌ದೆ ಬೆನ್ನಿದ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ನ್ ಪಂತಿನಿ. ಕಾಡ ಕಡೆಟ್ ಕಂಡ ಪಂದ್ ಪಂಡಲಾ ಕಾಡ್‌ದ ಪುಡೆತ ಕಂಡದ ಬಂಜ ದಾದ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯುಂಡು.

ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೆನ್ನಿ ಬೆನಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುನಗ ವರಾನೆ ಕಂಡ ದತ್ತ್‌ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್. ಸುರುಟ್ಟು ಕಾಡ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಪಜಿರ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಮಣ್ಣ್‌ನೇ ಸುಡಕರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್‌ದ್ ಬುಡುವೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ಕಾಲ ಕರಿನಗ ಮಣ್ಣ್ ಗರ್ತೆರ್. ಕರ್ಬೊನು ಏಪ ನಾಡ್‌ಪತ್ಯೆರಾ, ಪನೊರು, ಕೊಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಐನ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಲೆಡ್ ಗಲಸ್ಯೆರ್. ಕೊಟ್ಟುಡು ಬರಿ ಕಡ್ತ್‌ದ್, ಬರಿ ಮಣ್ಣ್ ಪೂಜಿದ್, ಪನೊರುಡು ನಾಯೆರ್‌ಗ್ ಪೊರಿ ಕಟ್‌ದ್ ದತ್ತ್‌ದ್ ಬುಲೆ ದೆಪ್ಪುನ ನರಮಾನಿ ಒಂಜಿ ಜಾಗೆಡ್ ಉಂತುದು ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದೆರ್. ಜನೊಕುಲು ಒಂಜೇ ಕಡೆಟ್ ಉಂತಿನೆಟ್ ಊರುಲು ಪುಟ್ಯ.

ಊರುಡುಪ್ಪುನ ಜನೊಕುಲು ಐಟ್ಯೆಟೆ ಉಂತುನಗ ಸಾಗುವಳಿಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಅಚ್ಚರಲೆನ್ ಮಲ್ಪುನ ಆಯಗಾರಿಕೆದ ಕಸುಬುಲು ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಕರ್ಬೊನು ಬೇಲೆಲೆಗ್ ಅಗತ್ಯೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ದಲಾ ಅವು ಪೂರಲಾ ಒಂಜೇ ಗ್ರಾಮೊಡು ತಿಕ್ಕೊಂತಿಜಿ.

ಈ ಮಣ್ಣ್ ಒರಿಯನ ಆಸ್ತಿ ಪಂದ್ ತೆರಿದಿನ ಕಾಲ ಅವು ಅತ್. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಬೂಮಿನ್ ಪ್ರಾಣಿಲೆನ್ ಒಟ್ಟಾದ್ ಬದುಕುನ ಸಜಾತೀಯ ಸಮುದಾಯೊಲು ಇತ್ತಿನ ಕಾಲ ಅವು. ಜನಕುಲೆನ್ ಆಳಿಯೆರೆ, ರಾಜೆರ್ ಮಲ್ಲ ಬೂಮಿದ ದನಿಕುಲು ಆಯೆರ್. ಬೂಮಿಡ್ ಬುಲೆಯಿ ಬುಲೆಕುಲೆನ್ ಸಂಪತ್ತ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಸುಂಕದ ರೂಪೊಡು ವಸೂಲಿ ಮಲ್ಪುನಗ ಅಕಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಬಾಗ್ಯೊಲು ಎಚ್ಚೊಂದು ಪೋಂಡು. ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಯಜಮಾನಿಕೆಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನಾಯೆ ಪಂಡ ಲೋಕೊಡು ನಾಲ್ ಜನತ್ತ ಬಾಯಿಗ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆ ಪಂದಾಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಬೆನ್ಪಿ ಕಂಡೊಲೆನ್ ದಾನ ಕೊರ್‍ಯೆರ್. ಐಡ್ದಾತ್ರ ಮೂಲು ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚಿ ಇತ್ತಿ ಜನಕುಲೆನ್ ಸಾಗುವಳಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಗಲಸೊಂಡೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿ ಸಮುದಾಯೊಲು ಬೂಮಿದ ಯಜಮಾನಿಕೆನೇ ಪಡೆದ್ ದುಂಬೊತ್ಯೆರ್. ಸಂಪೊತ್ತು, ಜನಮಾನಿದ ಬಲ ಎಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಯಿನೆಡ್ದ್ ಅಕುಲು ದುಡ್ಡು ಕಾಸ್‌ಡ್ ಗಟ್ಟಿದಕುಲು ಆದ್ ಊರೊರ್ಮೆ ಬೂಮಿದ ಯಜಮಾನೆರ್ ಆದ್ ಬುಲೆಯೆರ್. ಬೂಮಿ ದಾಂತಿನ ಸಮುದಾಯೊಲು ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕುಲು ಆದ್ ಒರಿಯೆರ್. ಅಕಲೆನ ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ದನಿನ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ಬುಡಿ ಒಕ್ಕೆಲುದಕುಲು ಆಂಡ ನನ ಕೆಲವೆರ್ ಗೇಣಿ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕುಲ. ಬುಡಿ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಪಂಡ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ನೆಲೆ ಉಂತೆರೆ ಗುಡ್ಜಿಲ್ ಪಾಡೆರೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಗೆ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಮೊಕುಲು ದನಿನ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಪಂಡಿ ಪಡಿಯರಿಕ್ಕ್ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದನಿ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆ ಮುಗಿಂಡ ಅವುಲು ಬೇಲೆ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಮಾತ್ರ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಬಂಜಿದ ಪಡಿಕ್ಕ್ ಬೆನಿಯೆರೆ ಪೋವೊಂತೆರ್. ಕೊರಿ ಜಾಗೆಗಾತ್ರ ಜೋಕುಲೆನ್ ಮುಕ್ಕೊಲುಗುಲಾ ಕುಲ್ಲಾವೊಂತೆರ್.

ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪುನು ಗೋಣೆ ಕುಡ್ಪುನು

ಭೂಮಿದ ಯಜಮಾನೆರೆಡ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಗೇಣಿಗ್ ದೆತೊಂದು ಈತ್ ಮುಡಿ ಕಂಡೊಡು ಈತ್ ಮುಡಿ ಗೇಣಿ ಕೊರ್ಪ ಪಂದ್ ಒಯಿಸೊಂದು ಬೆನ್ನಿ ಬೆನೊಂತೆರ್. ಬೂಮಿ ಮಾತ್ರ ಯಜಮಾನೆರೆನ ಆಂಡ ಎರು-ಬಿತ್ತ್‌ಲೆನ್ ಸಾಲೊಗು ಕಂತ್‌ದ್, ಇಜಿಂಡ ಪಗತೆಗ್ ಬೆನಿಯೆರೆ ಪೋದು ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ

ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಬೆಂದಿನೆನ್ ಪೂರಾ ದನಿಕ್ಕ್ ಗೇಣಿ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಆಂಡಲಾ ಎರು ಕಟ್‌ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪುನಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಸಮಾಧಾನೊಗು ಬೆನೊಂತೆರ್. ಬಂಜರ ವನಸ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿಡಲ ಕೈನಿಲ್ಕೆ ಬೇಲೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗೇಣಿದ ಬಗೆಟ್ ತುಳುವೆರ್ ಕಟ್‌ದಿನ 'ಗಾದೆ ಊರೊರ್ಮೆ ಗೇಣಿ ಬಿರ್ಮು ಪತ್ಯೆ ಓಣಿ' ಪಂದ್. ಊರು ಪೂರಾ ಗೇಣಿಗ್ ಕಂಡ ಒಯಿಸುನುನ ನರಮಾನಿ ಬಿರ್ಮು. ಏತ್ ಬೆಂದ್‌ಂಡಲಾ ಅಕುಲು ಪಂಡಿ ಗೇಣಿನ್ ದನಿಕುಲೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರಾವಂದೆ ಮಾತೆರ್ ಪೋಪಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪೆರಾವಂದೆ ಬಿರ್ಮು ಓಣಿ ಪತ್ಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದಿನಕುಲೆ ಪಾತೆರ. ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆ, ಬಡಪತ್ತ್, ಗೇಣಿಗ್ ಬೆನ್ಪುನಕ್‌ಲೆನ ಬಂಜ್ಜೊಗು ಉಂದು ಪನ್ಪುಂಡು. ಗೇಣಿನ್ ಕೊರಂದಿ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕ್‌ಲೆನ್ ಬಲಾತ್ಕರೊಡು ಒಕ್ಕೆಲ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಊರುಡ್ದು ಕಡಪುಡ್ದಿನ ಕತೆಕುಲು ಏತೋ ಚಾಲ್ತಿಡ್ ಉಂಡು. ಬೂಮಿದ ಯಜಮಾನೆರ್ ಇಂಚ ಗೇಣಿಗ್ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಕೊರ್ನಗಲ ಸರಿಟ್ಟ್ ಬೆನ್ಪುನಕ್‌ಲೆಗ್ ಅತ್ತಂದೆ ಗೇಣಿನ್ ವರ್ಸದ ಸುರುತ್ತ ಬಿಸುತ್ತಾನಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡು ಸಂದಾವುನಕ್‌ಲೆ ಕೊರೊಂತೆರ್. ವರ್ಸದ ಗೇಣಿದಲೆಕ್ಕ ಪೊಸ ವರ್ಸ ಪಗ್ಗುಡ್ ಒಂಜಿ ಪೋಪುನಾನಿ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆನಿ ದನಿನ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಬುಲೆಕಾಣಿಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೇಣಿದ ಲೆಕ್ಕದ ಮುಡಿಯರಿ ಚಾವಡಿಡ್ ಪೊರೆತ್‌ದ್ ಪೊಸ ಗೇಂಚೀಟ್ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಆ ಗೇಂಚೀಟ್‌ದಲೆಕ ಮಗ್‌ತ್ ವರ್ಸದ ಗೇಣಿದ ಲೆಕ್ಕ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಗೇಣಿಡ್‌ಲಾ ರಡ್ಡ್ ನಮುನೆ ಉಂಡು.

1. ಮೂಲ ಗೇಣಿ 2. ಚಾಲ ಗೇಣಿ

ಮೂಲಗೇಣಿ : ಮೂಲಗೇಣಿ ಪಂಡ ವರ ಕಂಡೊನು ಗೇಣಿಗ್ ಒಯಿಸೊನಿ ಬೊಕ್ಕ ಐನ್ ನನೊರಿಯಗ್ ಕೈ ಪಗಪೆರೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ದಣಿ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಇರ್ವೆರ್ಲ ಒಂಜಿ ಗೇಣಿದ ಲೆಕ್ಕನ್ ಪನೊಂದು ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ದುಂಬೊತೊಂದು ಪೋವೊಂತುಂಡು. ಸಾಮಾನ್ಯ ದಣಿ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕಲ್ನ ನಡುಟು ಅಂಚಿನ ಕರಕರೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ವರ ಕಂಡೊನು ಗೇಣಿಗ್ ಒಯಿಸಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಿರ ದೆತೊನುನಕುಲು ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ. ದನಿಕುಲು ಅಂಚಿನ ಅಪನಾಲೀಸ್‌ದ ದನಿಕ್ಕುಲು ಮಾತ್ರ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಪಿರ ದೆತೊನೊಂತೆರ್.

ಚಾಲಗೇಣಿ : ಚಾಲಗೇಣಿದ ಕಂಡೊ ಒಯಿಸೊನುನ ಅವು ವರ್ಸ ವರ್ಸೊಡು ಕೈ ಪಗತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಒರಿಯಗ್ ಕೊರ್ದು ನನೊಂಜಿ ವರ್ಸ ಕುಡೊರಿಯಗ್ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಗೇಣಿಲಾ ಎಚ್ಚ ಉಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಸಾಗುವಳಿದಾಯೆ ಒರಿ ಕಂಡ ಬೆನಿಯೆರೆ ಪಿದಾಡ್ಯೆಡ ಅವು ಮಣ್ಣ್ ಎನ್ನವು

ಪಂದೇ ಬೆನೊಡು. ಕಂಡೊಡು ಸರಿಟ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಪಾಡ್‌ದ್, ಬರಿಮಣ್ಣ್ ಪೂಜಿದ್ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಹದ ಮಲ್ತೊನಂದೆ ಎಂಚಿನ ಬುಲೆಲಾ ಸರಿಟ್ಟ್ ಬರಂದ್. ಚಾಲಗೇಣಿಗ್, ಪಂಡ ಒರಿಯನ ಕೈಡ್ದ್ ಕುಡೊರಿಯಗ್ ಪಗಪುನಗ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಸದು ಪೋಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಎಚ್ಚಿನಕುಲು ಚಾಲಗೇಣಿಗ್ ಕಂಡೊನು ಬೆನಿಯೆರೆ ಒಯಿಸೊನುನೆಡ್ದ್ ಮೂಲಗೇಣಿಗೇ ಒಯಿಸೊನುವೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ವರ್ಸ ವರ್ಸ ಪಗತ್ಂಡ ಊರೂರು ಪೋದು ಅವುಲು ಉಂತುದು ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನ ಬಂಜ್ಗ. ಅತ್ತಂದೆ ಬೆಂದಿನ ಪೂರಾ ಕೈಕು ತಿಕ್ಕ ಪಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಒವ್ವೇ ಬುಲೆನ್ಲ ಫಸಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಆದ್ ಕೈಕ್ ಪೂರಾ ತಿಕ್ಕ ಪಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಬುಲೆಟ್ಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಸಲು ಪಡೆವೊಡಾಂಡ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡುನೆಡ್ದ್ ಬುಲೆ ಬನ್ನಂಗೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣ್ ದೀದ್ ಕಾಪೊಡು. ಬಿತ್ತ್‌ನಗ ಬಿತ್ತ್‌ದಾ, ನಟ್ಟಿ ನಡ್‌ದಾ, ಕೊಯ್ಯೆರಾನಗ ಕಂಡದಡೆ ಪೋಂಡ ಕಾಲಿ ಬೈ ಮಾತ್ರ ತಿಕ್ಕು. ಬಾರ್ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಅಂಚಾದೇ ಬೆನ್ನಿ ಪಂಡ ಅವೊಂಜಿ ಉಡಲುದುಲಯಿದ ಪಾತೆರ ಕತೆದಂಚ ಉಂಡು. ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ಬುಲೆ ಕಾಪೊಡಾಪುಂಡು. ಅಂಚ ಬೆಂದ್‌ಂಡನೇ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪಿನಿ.

ಗೋಣಿ ಕುಡ್ಪಂದೆ ಸಾಗುವಳಿ ಎಂಚಾಂಡ್?

ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಮುಡಿತಾ ಕಂಡ ವರ್ಗ ಬೆನ್ನಿ ಆವೊಡಾಂಡ ಸುರುಕ್ಕು ಗೇಣಿಗ್ ಒಯಿಸೊಂದು ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಗೇಣಿಗ್ ಸುಮಾರ್ ಜನತ ಕಂಡ ಒಯಿಸೊಂಡೆರ್ಡ್ಲ ಐನ್ ಪೊರ್ತುಗು ಬೆನೊಂತೆರ್. ಬೂಮಿಗ್ ಸುರುತ ಬರ್ಸ ಬೂರಿ ಲೆಕ್ಕನೆ ಸಾಗುವೊಳಿದ ಅಟ್ಟಣೆ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಗ್ಗುಡು ಪದಿನೆಣ್ಮ ಪೋಪಿನಾನಿ ಮುಂಡಿ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬೆಪ್ಪುದ ಕಂಡೊಗು ನಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಬುಲೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಬರು. ದಿನಾಲಾ ಪುಲ್ಯಕೊಲೊಗು ಕಂಡದಂಚಿ ಪೋದು ಕಂಡದ ನೀರ್‌ನ್ ಆರ್ ತೂದು ಕಂಡದ ಕಡಿ ದೆಪ್ಪುನ, ಕಟ್ಟುನ ಬೇಲೆ ಸುರುಕ್ಕು ಆವೊಂತುಂಡು. ಅರ್ಕಂಜಿದ ಗುರ್ಕೆಗ್ ತೌಡು ಪಾಡ್ದ್ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೆಲಿ ಕೂಟಿನ ಅರ್ಕಂಜಿನ್ ಮರಯಿಗ್ ಮೈತ್‌ದ್ ಎರ್ಲೆನ್ ಕಂಡೊಗು ದಪ್ಪೆರೆ ಲೆತೊಂದು ಪೋವೊಂತೆರ್. ಅವುಲು ನೆಸರ ದೊಂಬು ಬರೊಡ್ಡ ಪೊರಿ ಕಟ್‌ದ್ ವರ್ಲನಾ ಇರ್ಲ್‌ನಾ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇಲೆಲಾ ಸಾಗೊಡು ಪಂಡ ವರ್ಸದ ಪದ್‌ರಾಡ್ ತಿಂಗೊಲುಲಾ ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲಿಡೆ ಬೇಲೆ ಕಜ್ಜೆರೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಬೆನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ತೆರಿದಿನತ್ತಂದೆ ಬೇಲೆ ಕಂಡುನ, ಬಚ್ಚಿಲ್ ದೆಪ್ಪುನ, ಪೊರ್ತುಗು ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುನ ಇಂಚಿನ ಕೋಮಟಿಕೆಲು ದಾಂತಿನೆಡ್ಡಾದೇ ಅವುಲು ಮೂಜಿ ಕಲಸೆ, ಮೂಲು ಆಜಿ ಕಲಸೆ ಕಂಡೊಲೆನ್

ಬೆಂದ್‌ದೇ ಅರೆಡ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಮುಡಿತಾತ್ ಉಪ್ಪೋಲಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕಂಡ ಬೆಂದ್‌ದೇ ಉಪ್ಪೋಲಿ ಮಲ್ದಿನತ್ತಂದೆ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಮಂಡೆ ಆಕ್‌ದ್ ಮಲ್ದಿನವು ಅತ್ತ್. ಗೇಣಿಗ್ ಕಂಡ ಒಯಿಸೊನುನಕ್ಲೆಗ್ ಗೇಣಿ ಕೊರ್ದುಬಂಜರ ಉನಂದೆ ಗೋಣಿ ಕುಡ್ಪಂದೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಂಡ್.

ಬೆಂದಿನಾಯಗ್ ಬೂಮಿ ತಿಕ್‌ಂಡ?

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉಪ್ಪೋಲಿದಾರೆರೆನ್ನ ಬೈಲ್‌ನಿಲ್ಕೆ ಕಂಡ ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲೆನ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಗೇಣಿಗ್ ಒಯಿಸೊಂದು ಕಂಡ ಬೆನೊಂತೆರ್. ಬೆನ್ಪಿನನೇ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲು. ಐಟ್ಟೇ ಸಂತೋಸು ಸುಖ ಪಂದ್ ತೆರಿದಿನಾರ್. ಇನಿದಾಯೆ ಬೂಮಿಪ್ರಶ್ನೆ ಪಂಡ ಬೆಂದಿನಕಲೆಗ್ ಬೂಮಿ ತಿಕ್‌ಂಡ ಪಂದ್ ಕೇಂಡ ಅಂದ್ ಪಂದ್ ದೈರೊಡು ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಒಂಜಿ ಉಪ್ಪೋಲಿದಾರ್ ಆರ್ ಬೆನೊಂತಿ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಅರೆಗ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಅಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್ ಕಾನೂನು ಬತ್ತಿನಪಗ ಬೆನ್ಪಿನಾಯಗೇ ಕಂಡ ಪಂದ್ ಪಂಡಲಾ ಅಂಚಿನ ಕಾನೂನುಗು ಮಾತೆರ್ಲ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್‌ಜೆರ್. ಬೆನ್ಪಾದ್ ತಿಂದ್ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಕುಲು, ಆತ್ ಸುಲಬೊಡು ಐನ್ ಬುಡ್‌ಕೊರಯೆರ್. ಕುಸಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಸೇಲ್‌ಡ್ ಗೇಣಿದ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಬುಡ್ಪಾವೊಂದಿನ ಬಿರ್ಸೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೈಲಾನಾ ಬೈಲ್ ಊರುಗೂರೇ ಉಪ್ಪೋಲಿಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಪನವುದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಡ್ ಕುಲ್ದಿನಕುಲು ರಾತ್ರೆ ಪುಲ್ಯ ಆವೊಡ್ಡ ಕೈ ಬಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಒರಿತೊಂದು ಕಾಲಿ ಕೈಟ್ಟ್ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಉಂತೊಡಾಂಡ್. ಕೆಲವು ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಕುಲು ದನಿನ ಇಲ್ಲದಡಿಲಾ ಎನ್ನವು ಪಂದ್ ಪಂಡಿನೆಡ್ದಾದೇ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್‌ಡೇ ಮಾತೆನ್ಲ ಕಳೆವೊಂಡಿನ ಜನಕುಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಭಾರತ ದೇಶೊಡು ಇಂದಿರಾಗಾಂದಿ ಕಂತಿನ ಈ ಕಾನೂನು ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಜಾರಿಗ್ ಕನತಿನಾರ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸುಲು. ಜನಕುಲ್ನ ಬಡಪತ್ತ್, ಬಂಜ್ಗ ಒರಗ್ ಕರಿಯಡ್ ಪನ್ಪಿ ಮಲ್ಲ ಗೇನ ನೆತ್ತ ಪಿರವುಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪಾವುನಕಲೆಡ್ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪುನಾಯಗೇ ಪುಂಡಿ ನುಪ್ಪು ತಿನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಲವು.

ಬೂಮಿದ ದನಿಕುಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಾಯೆಲಾ ಬದುಕೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಮಲ್ಲ ಗೇನ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ಯಾನ್ ಒರಿಂಡ ಯಾವು ಪಂದ್ ಮಾತ್ರ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಅಂಚ ಎನ್ನಂದಿನಕುಲು ಗೇಣಿ ಕೊರ್ತಿನ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಪೋಡ್ಯಾದ್, ಒತ್ತಾಯೊಡು, ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ದೆತೊಂದೆರ್. ಕೆಲವು ಜನೊಕುಲು ದೇವೆರೆನ ಪುದರ್ ಪಂದ್ ಬೆಂದ್ ತಿನ್ಪಿನಾಯನ್ ಬಂಜಿಗ್ ಕಲ್ಲ್ ಪಾಡುನ ಚಲ್ಲ್

ಬೇಲೆಲೆನ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಮೂಜಿ ಬುಳೆ ಬರ್ಪಿ ಕಂಡೊಲು, ಧಾನ್ಯೊಲು, ಕಟ್ಟಪುಣಿತ ನಿಲ್ಕೆ ಇತ್ತೆ ತಾರೆ-ಬಾರೆಲು ಕಣ್ಣ್ ಮನಸ್‌ಗ್ ಗೆಲ್ಮನ ಆನಗ ಬೂಮಿ ಎಂಕ್ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂದೇ ಬುಡಿಕೊರಿನಕುಲು ಮಲ್ಲ ಮನಸ್‌ದಕುಲು. ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ಲಾ ಒರಿ ದನಿಕುಲು ವಾ ಕಾಸ್‌ಲಾ ದೆತೊನಂದೆ ಆರ್ ಬೆನೊಂತಿ ಕಂಡೊನು ಅರೆಗೇ ಬುಡು ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆತ್ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್‌ದಕುಲು ಇತ್ತಿಜೆರ್.

ಅಪ್ಪದ ಬಾಕ್ಯಾರ್‌ದ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್‌ದ ಕತೆ

ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಅಪ್ಪದ ಬಾಕ್ಯಾರ್ ಆಜಿ ಕಲಸೆ ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್ತುನ ಕಂಡ. ಎಣೆಲ್‌ಡ್ ಬಾರ್ ಬುಳೆಂಡ ಸುಗ್ಗಿಗ್ ಧಾನ್ಯೊಗು ಉರ್ದು, ಎಡ್ಮೆ ಬುಳೆವೊಂತೆರ್. ಈ ಕಂಡೊಗು ಅರೆನ ಮೆಗ್ಗೆ ಬಾಬಣ್ಣೆ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಕಂಡದ ಯಜಮಾನೆರ್ ರಾಮಣ್ಣ ಭಟ್ರ್ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್ ಕೊರ್ದು ದೇವೆರೆನ ಪೂಜೆ ಉಂತಾವನಾ ರುಕ್ಕಯಾ ಪಂದ್ ಕೇನ್ನಗ ಅರೆಗ್ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರಾಂಡ್. ಭಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲದ ಗಣಪತಿ ದೇವೆರೆನ ಪೂಜೆ ಎನಡ್ದಾದ್ ಉಂತೊಡಾ ಪಂದ್‌ಲಾ ಆಂಡ್. ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್ ಕೊರ್ಪುಂಡಲಾ ಮೆಗ್ಯೆ ಬಾಬುಗೇ ಆಯನ ಪುದರ್ಡೇ ಕೊರ್ತೊಲಿಯತ್ತ ಎನ್ನ ಪುದರ್‌ಡ್ ದಾಯೆ ಕೊರಿಯೆ ಪಂದ್ ಆಂಡ್.

ಒಂಜರೆ ಮುಡಿ ಕಂಡ ಒಂಜೇ ದಿನೊಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಆವೊಡು. ದುಂಬು ಐನ್ ಬಿತ್ತೆರೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ನೇಜಿ ಪಾಡ್ದ್ ನಡೊಡು. ಪತ್ತ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಜೊತೆ ಎರ್ಲ್ಲ ನಲ್ಪತ್ತೈನ್ ಜನ ಪೊಂಜೊವುಲು ನಟ್ಟಿ ನಡ್ದ್ ಮುಗಿತೊಂತಿ ಕಂಡ ಅವು. ಕಂಡೊಡು ನಟ್ಟಿ ಆವೊಡ್ಡ ದುಂಬು ಅರೆನ ಇಲ್ಲದ ದೇವೆರ್ ಗಣಪತಿಗ್ ಅಪ್ಪದ ಪೂಜೆ ಆವೊಡು. ಐಕ್ಕಾದ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಮುಡಿ ಬೊಲಂತೆ ಅರಿನ್ ಗೇಣಿ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಅಪ್ಪೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಕೆಲವೊರ ಪೆಲಕ್ಕೈ, ತಾರಾಯಿ ಕೊರ್ತಿನಲಾ ಉಂಡು. ಕಂಡ ಕೋರುದು ನಡ್ಪುನಾನಿ ಬತ್ತಿನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲ ಗಣಪತಿನ ಪೂಜೆದ ಅಪ್ಪನ್ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ಐಟೆ ಕಂಡದ ಪುಣಿ ಬರಿಯೆ ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಪ್ರಸಾದ ಪಂದ್ ಅಪ್ಪ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನಡ್ ತೌತೆ ಕೊದ್ದೆಲ್‌ದ ಒಂಜಿ ವನಸ್ ಪಾಡೊಂತೆರ್.

ರಾಮಣ್ಣ ಭಟ್ರೆನ ಒಂಜರೆ ಎಕರೆ ಕಂಡ ಅಪ್ಪದ ಬಾಕ್ಯಾರ್. ಐಟ್ ಐವ ಸೆನ್ಸ್‌ಗ್ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅರೆನ ಮೆಗ್ಯೆ ಬಾಬು ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಮೆರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕೊರ್ನಪಗ ಭಟ್ರ್ ಯಾನ್ ಪೂಜೆ ಉಂತಾವೊಡ ಪಂಡ್ದ್ ಕೇಂಡೆರ್.

ದೇವೆರೆಗ್ ಎನಡ್ದಾದ್ ಪೂಜೆ ಉಂತೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂದೇ ಅರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೆಗ್ಯೆ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್ ಕೊರ್ನ್ನಗ ಆಯನ ಪುದರ್‌ಡೇ ಕೊರಂದೆ ತನ್ನ ಪುದರ್‌ಡ್

ಕೊರಿಯೆ. ಇಡೀ ಕಂಡೊಗು ಕೊರ್ತುಜೆರ್. 50 ಸೆನ್ಸ್‌ಗ್ ಕೊರ್ದು ಅವು ಮೆರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ಲಾ ಆಂಡ್. ದೇವೆರೆ ಪೂಜೆ ತನಡ್ಡ್ ಉಂತೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ಕಾರಣೊಗಾದ್ ಆ ಜಾಗೆನ್ ಪಿರ ಬಟ್ರೆಗ್ ಬುಡುಕೊರ್ಯೆರ್. ಹೈವೆದ ಬರಿಟುಪ್ಪುನ ಕಂಡೊಗು ಇನಿಕ್ಕ್ ದುಡ್ಡು ಕಾಸ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬಿಲೆ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಐಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ನಂಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸ. ಅಂಚಾದ್ ಕಂಡನ್ ದನಿಕುಲೆಗ್ ಪಿರ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಐಕ್ಕ ಭಟ್ರ್‌ಲಾ ಮೆರೆಗ್ ಅರೆನ ವಿಶ್ವಾಸೊನು ಒರಿತೊನೆರೆ ರಡ್ಡ್ ಲಕ್ಷ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಕಂಡ ಸಾಗೊಳಿನ್ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್, ಅರೆನ ಬಾಲೆಲು ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಪದ್‌ರಾಡ್ ಮುಡಿ ಗೇಣಿ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪೂಕರೆ ಪಾಡ್ದ್ ಒಂಜೇ ದಿನಟ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿ ಕಂಡೊನು ಅಜ್ಜೆರ್ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕದ ಕಾಲೊಡು ಒಂಜೇ ದಿನೊಟ್ಟು ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಜಿ. ಕಂಡ ನೀರ್‌ದವು ಆದ್ ತಾರುನೆಡ್ದಾತ್ರ ಮೆಷಿನ್ ಜಪ್ಪುಜಿ. ಈ ಸರ್ತಿ ಮೆಷಿನ್ ಜಪುಡಾದೆ ದತ್ತ್‌ದ್ ನಟ್ಟಿ ಆದಾನಗ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಆತ್‌ಂಡ್. ಎಣೆಲ್‌ಗ್ ಬಾರ್ ಬುಲೆಂಡ ಸುಗ್ಗಿ ಕಂಡೊಗು ಧಾನ್ಯ ಪಾಡುವೆರ್. ದುಂಬು ಪನೆತ ನೀರ್‌ಡ್ ಆ ಕಂಡೊಡು ಕೊಳಕೆದ ಬುಲೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಪನೆಟ್ ನೀರ್ ಒಯಿಪುನವು ಸುಲಭ ಅತ್ತ್. ಆಂಡಲಾ ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪಂದೆ ಪಡಿಲ್ ಏಪೊಗುಲಾ ಪಾಡ್ದಿಜೆರ್. ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಜನಮಾನಿಲಾ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿಲಾ ಮಲ್ಪಂದೆ ಪಡಿಲ್ ಪಾಡೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಬುಳೆಯಿನೆಟ್ಟ್ ನಾಲ್ ಜನಕ್ಕ್ ಕೊರ್ದು ಉಂಡು, ತಿಂದೊಂದು ಬದ್‌ಕ್‌ದಿನಾರ್ ಆರ್. ಏರ್ಲಾ ಅನುವಾರ ಅನಪತ್ತೊಗು ಬತ್ತಿನಕಲೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಪಂತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್.

ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣೈ ಬೊಕ್ಕ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಶೆಣೈಯೆರೆನ ಬೆರಿಸಾಯ

ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಪಂದ್ ಇನಿ ಪನ್ಪಿನ, ಹಿರಿಯೆರೆನ ಕಾಲಡ್ 'ಲಚ್ಚಿಲ್' ಪಂದೆ ಪನೊಂತಿನ ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಾತಾ ಊರುದಲೆಕನೆ ಕೊಂಕಣಿಯೆರೆನ ಜಿನಸಿ ಸಾಮಾನ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಂಗಡಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಬೇರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಡಸಾಲೆಲೆನ್ ನಡಪಾವೊಂತಿ ಕೊಂಕಣಿಯೆರೆನ ಬೇರದ ಉಲಮರ್ಗಿಲ್ ತೂದೇ ಕಾಡ್ ಸೊರ್ಕುಂಡ ಏಡ್‌ನ್ ಬುಡೊದು ನಾಡ್ ಸೊರ್ಕುಂಡ ಕೊಂಕಣಿಯನ್ ಬುಡೊಡು ಪಂದ್ ಗಾದೆ ಕಟ್‌ದಿನಿ. ಈ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಮೆಗ್ಯೆಲ್ಲುಲಾ ಕೂಡು ಕುಟುಮೊಡು ಇತ್ತೊಂದು ನಂಬಿಕೆದ ಸಾಗುವಳಿದಾರೆರೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಇಲ್ಲದ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಚಿಗ್ ಬೋಡಾಪಿ ಉಪ್ಪು ಮುಂಚಿಡ್ಡ್ ಪತ್‌ದ್ ಮಾತೆನ್ಲ ಅಲ್ತೆ ಕಂತೆರ್ಡ ವರ್ಸೊಗೊರ ತುಪ್ಪೆ ದೆತ್ತ್‌ದೇ ಬಾರ್ ಅರಿ ಮಲ್ತಿನೆ ಅಕಲೆನ ಲೆಕ್ಕದ ಕಾಸ್‌ನ್ ಕೊರೊಂತೆರ್.

ಅಕುಲು ಬರೆದೀನ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಮೆರೆಗ್‌ಲಾ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಿಶ್ವಾಸದ ಒಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ನಂಬಿಕೆ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುದ ಸಂಬಂಧಲಾ ಬುಲೆಂಡ್. "ಅಕುಲು ಎಂಚಿನ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆತೆರ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ" ಪಂದ್ ಒರಿದಿನಕುಲು ಪಂಡಲಾ ಇಲ್ಲದ ಬೇನೆ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ನ್ ಪನಿಯೆರೆ ಎಡ್ಡೆ ದೋಸ್ತಿಯಲ್ಲು ಆದಿತ್ತೆರ್ ಅಕುಲು.

ಅಗತ್ಯೊಗು ಕಾಸ್ ಬೋಡಾಂಡ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಎಂಕ್ ಕಂಡ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಕಾಸ್ ಬೋಡು ಪನ್ನಗ ಅಕಲೆನ ಸಾಯ ತಿಕೊಂತುಂಡು. ಅಂದಾಜಿ 1980ಗ್ ಅಂಚಿ 80 ಸೆನ್ಸ್ ಕಂಡ ದಪ್ಪೆರೆ ಪತ್ತ್ ಸಾರ ರುಪಾಯಿ ಕೈ ಸಾಲ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿನ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದಿನ ಕಾಸ್‌ಡೇ ಸಂದಾದಿನಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಅಕಲೆನ ಅಂಗಡಿಡ್ದ್ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್ ಕೊನೊದು ಕೊರಿಯರೆ ಕೈಗಾಡಿ ನೂಕುದುಲಾ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಕಾಂಡೆಡ್ದ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮುಟ್ಟ ಕಂಡೊಡು ಕಾರ್ ಒಯಿತ್‌ದ್ ದತ್ತೆರ್ಡ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬೊಕ್ಕ ಲಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲಕಲ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಕೊನೆಯೆರೆ ಇತ್ತಿನ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಡೆ ಕೈಗಾಡಿಡ್ ನೂಕುದು ಕೊನೊದು ಕೊರೊಂತೆರ್. ಐಕ್ಕ್ ಅರೆಗ್ ತಿಕ್ಕೊಂತಿನಿ ರಾತ್ರೆದ ಕಜಿಪುಗು ಆಪಿನ ಮೀನ್‌ದ ಕಾಸ್ ಬೊಕ್ಕ ವಂತೆ ಕಲಿ ಪರ್ಪಿ ಕಾಸ್. ಇರ್ವ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಜನ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಕಾಯಿ ಕಜಿಪು ಕಾಂಡೆದ ವನಸ್‌ಗಾಂಡ ರಾತ್ರೆಗ್ ಏಪಲಾ ಮೀನ್‌ದ ಗಸಿತ ಕೊಡಕ್ಕೆನ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಐಕ್ಕಾದ್ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಅರಿ–ತಾರಾಯಿ ಮಾರ್ದ್ ಮೀನ್ ಕನಯಿದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಕೈಗಾಡಿ ಒಯಿತ್‌ದೇ ರ್‍ಯ ತಾರ ಬೆಂದ್‌ದೇ ಇಲ್ಲದ ಕರ್ಚಿ ಕರಿತೊಂತೆರ್. ಕೊಂಕಣಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಅರೆಗ್ ಬೇರ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಅರೆನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪಕ್ಕಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅತ್ತಂದೆ ವಾ ಸಂಗತಿಲೆಗ್‌ಲಾ ಆರೇ ಅಕಲೆಡ ಕೇನುನ ಇತ್ತಂಡ್. ಎಂಚಿನ ಬೇನೆ ಬಂಜ್ಜೊಗ್ಲೆನ್‌ಲಾ ಪೂರಾ ಪಟೊಂಡ ಕಲ್ಪ ಮಲ್ಪಂದೆ ಬೆನ್ಪಿ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆನ್ ತೂಂಡ ಅಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ನಂಬೊಲಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕಲೆನ ಬೇರೊಗು ಕನಪುನ ಕೊನೊಪುನ ಬೇಲೆಗ್ ಮೇರ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಆದಿತ್ತೆರ್‌ಂಡ ಮೆರೆನ ಬೇಲೆಗ್ ಅಕುಲು ಏಪಲಾ ಬುಡುಪಾಡೊಂತುಜೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಜಾಗೆಲ್‌ನ್ ದೆಪ್ಪುನಗ, ಅವುಲಾ ಕಂಡೊಲೆನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮಲ್ತೊನ್ನಗ ಅರೆಗ್ ಪನವು, ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುನು ಬಯಕ್‌ದಿನಕುಲು ಅಕುಲು. ಅಂಚಾದ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ನ ಉಪ್ಪೊಲಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ನಗ ಐಕ್ಕ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾದಿನ ಈ ರಡ್ಡ್ ಜನನ್ ಅಕ್‌ಲೆ ಇಲ್ಲದಕುಲೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲ ನೆನೆಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್.

ಅರೆನ ಮಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಡುಪ್ಪುನ ಸೋಮಯಣ್ಣೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಒರುಂಬ ಜನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ಆರೆ. ತನ್ನ ಮೂಜಿ ಜನ

ಪೊಂಜೋಕುಲು, ತಂಗಡಿ ಗುಲಾಬಿನ ಮೂಜಿ ಜನ, ತನ್ನ ಪಲಿನ ರಡ್ಡ್ ಜನ, ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲೆಡ್ ಒರ್ತಿನ ಮದಿಮೆಗ್‌ಲಾ ತರೆ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಆರ್. ಅಪಗ ಅರೆಗ್ ಲೇಸ್‌ದ ಮುಂಚಿ ಸಾಮಾನ್‌ದ ಕರ್ಚಿನ್ ದುಂಬತ ಸಾಲ ಕೊರ್ದುಗ ಸುದಾರ್ದಿನಕುಲು ಈ ಬೇರದ ಕೊಂಕಣಿಯೆರ್. ಎಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಇಂಚಿನ ಬಂಧುತ್ವದ ಕತೆಕ್‌ಲೆನ್ ಕೇನುವ. ಜಾತಿ ತೂವಂದೆ ನೀತಿನ್ ಮಾತ್ರ ತೂದು ಬಡಪತ್ತ್ ಬೆರಿ ಬುಡ್ದ್ ಪೋವಡ್ ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಡ್ ಅಕುಲು ಬೆಂದಿನ ಕಾಸ್‌ನ್ ಪೈಸೆ ಪೈಸೆ ಲೆಕ್ಕ ದೀದ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ್ ಅಕುಲುಲಾ ಬದ್‌ಕ್‌ಯೆರ್. ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲೆನ್ಲಾ ಬದ್‌ಕಾಯೆರ್. ಒರಿಯಗೊರಿ ದಗ್‌ಲ್‌ಬಾಜಿ ಮಲ್ಪಂದೆ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸೊನು ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಅಕುಲು ಒರಿತೊಂದೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಉಂತುದು ಬೇರ ಮಲ್ತಿ ಕೊಂಕಣಿಯೆರ್ ಜನಕುಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟದಕುಲು ಆಯೆರ್. ಅಕುಲು ಪರವೂರುದಕುಲು ಪನ್ಪಿ ವಾ ಗೇನಲಾ ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ ನಮ್ಮಕುಲು ಪನ್ಪಿ ಮೋಕೆಡೇ ಬದ್‌ಕ್ಯೆರ್.

ರ್ಯುತ ಕಾಸಾಂಡಲಾ ಪಾವಾಣೆದ ಮೀನ್

ಕಾಂಡೆಡ್ದ್ ಬಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಬೆನ್ಪಿನ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಮುಪ್ಪ ಜನ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಕಾಂಡೆಗ್ ನಾಲ್ ಸೇರ್ ಅರಿತ ಗಂಜಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಕಾಂಡೆದ ಬಂಜರ ಗಂಜಿ ವನಸ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವನಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅರ ಅರ. ಅಕೇರಿಗ್ ಗಂಜಿ ತೆಲಿಯಾ ಒರಿಯೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ರಾತ್ರೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಮೀನ್‌ದ ಪುಲಿಮುಂಚಿ ಒಂಜಿ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐಕಾದ್ ಆರ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಬುಲೆಯಿನ ಬುಲೆಸಲೆ, ಅರಿ–ತಾರಯಿ ಕೊನೊದು ಅಂಗಡಿಗ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಕಾಂಡೆ ಒಂಜಿ ಸುತ್ತುದ ಬೇಲೆ ಮುಗಿದ್ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುಗು ಅಂಗಡಿದಂಚಿ ಪೋಯೆರ್ದ ಅವುಲು ಅಂಗಡಿಗ್ ಕೊನೊಪಿನ ಕನಪಿನ ಪುದೆಕ್ಕ್ ರ್ಯುತಾರ ತಿಕೊಂತುಂಡು. ಚೇಳಾರ್‌ದ ಬೆಲ್ಲದ ಗಾಣೊಡ್ದು ಪುಡಯಿಡ್ ಬೆಲ್ಲದ ಪುದೆ ತುಂಬೊಂದು ವಾಡೊಡು ತುದೆ ಕಡತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟಪುಣಿಯೆ ಪೋದು ಅಂಗಡಿದ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಎತ್ತಾವೊಂದು ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಾಸ್ನ್ ಕೈಕ್ ಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನ್ ಬುಡ್ತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಉಸುಲು ಉಪ್ಪು ಮುಟ್ಟ ಬೆಂದ್‌ದೇ ತಿಂದಿನಾರ್ ಆರ್.

ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರೆನ ಜೋಕುಲೆಡ್ ವಂತೆ ಕಲ್ದಿನಾರ್ ಪಂಡ ಸೋಮಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಡ್ 1990 ಹಿಸ್ಟರಿಡ್ ಎಂ.ಎ. ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ್ ಓದಾದಿನಿ ಅರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಒರಿದಿನಕುಲು ನಾಲನೇ, ಏಳನೇ, ಪತ್ತನೆ, ಪದಿರಾಡ್ ಕಲ್ತೆರ್ದ ಮೇರ್ ಹಟ ಕಟ್‌ದ್ ಓದುದಿನಾರ್. ಮಗೆ ಓದೆರ್ಲಾ ಓದೊಡು ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆಲಾ ಮಲ್ಪೊಡು ಇಂಚಿನ

ಆಲೋಚನೆದಾರ್ ಅಮ್ಮೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಆರ್. ಕಾಂಡೆ ಬಯ್ಯದ ಬೇಲೆ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲದ ರಿವಾಜಿ ಮೂಲುಲಾ ತತ್ತ್‌ಜಿ. ಓದೆರೆ ಪೊರ್ತು ತಿಕ್ಕುಜಿ. ತಿಕ್ಕುನ ಪೊರ್ತುಡು ಪುರುಸೊತ್ತು ಮಲ್ತ್ ಓದೊಡು. ಈ ಓದು ಮಗಾಂದ್ ಪನುವೆರ್. ಓದೆರೆ ಪುರುಸೊತ್ತುಲಾ ಬೋಡತ್ತೆ? ಕಾಂಡೆ ದಪ್ಪೊಡು, ಬಯ್ಯಡ್ ಪಜಿರ್ ಕನವೊಡು. ಪಗೆಲ್‌ಡ್ ಮಗೆ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಪೆ, ಅಂಚಾದ್ ಬಯ್ಯಡ್ ಪೇಂಟೆಡ್ ಮೀನ್ ದೆತ್ತ್ ಕೊರಿನೆನ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಕನಪಿನ ಬೇಲೆ ಮೆರೆನ. ಎಡ್ಡೆ ಮೀನ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ವಂತೆ ಕಾಸ್ ಎಚ್ಚ ಕೊರುವೆರ್. ತಾಟೆ, ತೇಡೆ, ತೊರಕೆ, ಪನ್‌ಕೋರಿದಂಚಿನ ಮೀನ್‌ಗ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ನರ್ಗಯೆರ್. ಐನ್ ಕನಯೆರೆ ಇತ್ತೆದಲೆಕ್ಕ ತೊಟ್ಟೆ ಚೀರವು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆರೆನ ಎಲತ್ರನೆ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್‌ದ್ ಕೊರುವೆರ್. ಐನ್ ಪತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಸಾದಿಡ್ ಕೆಲವರೆ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ತೆರ್ಡ್‌ಲಾ ಕನಪಿನ ಬೇಲೆ ಎಪಲಾ ತತ್ತ್‌ಜಿ ಪನುವೆರ್. ಜೋಕುಲು ಏರ್ಲಾ ದಾಂತಿನಾನಿ ಆರೇ ಪತೊಂದು ಬರುವೆರ್. ಕಂತಿ ಮೀನ್‌ನ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪರೆ ತಂಗಡಿ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕಡ ಪನುವೆರ್. ಬೊಡೆದಿ ಗಿರಿಜಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತದ ಬೇಲೆದಾರಾಂಡ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ ಈತ್ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ಸುದಾರ್ದಿನಾರ್. 'ವಂತೆ ಎಡ್ಡೆ ಕೊಡಕ್ಕೆನ ಸಾಮಾನ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪು ಆವಂದಾ'. ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಕಜಿಪುದ ಕೈತ ಕಮ್ಮೆನ ಪೋಪುಜಿ ಪನ್ಪೆರ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಕುಟುಮದುಲಯಿದ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು.

ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತುದ ಮೀನ್‌ದ ಕಜಿಪು 25–30 ಬಾಜನೊಲೆಗ್ ಪಾಡ್‌ನಗ ಅಲ್ತಡೆಗ್ ಅವು ಸರಿಯಾವೊಂತುಂಡು. ಏರೆಗ್ಲಾ ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಪಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅರೆನ ಕಜಿಪುಗು ಬಿಸಲೆಗ್ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ಪೂಜಿದ್ ಬಟ್ಟಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದು ಉಂಡನೆ ಬಂಜರ ವಸನ್ ಆಪಿನಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚಿನ ರುಚಿಲಾ ಅಂದ್. ನುಪ್ಪು ಕಜಿಪು ಪಾಡೊಂದು ದಕ್ಕಂದಿನ ಕಾಲಲಾ ಅಂದ್ ಅವು. ಅಂಚಾದೇ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಐತ ನೆನೆಪು ಉಂಡು ಪನ್ಪೆರ್ ಅರೆನ ಪುಲ್ಲಿ ಗೀತಾ ಸಾಲಿಯಾನ್.

ತುದೆ ಬರಿತ ಇಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಮೀನ್‌ಗ್ ಗಾಲ ಪಾಡ್ದ್ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬಲೆ ಪಾಡೆರೆ ಪೋವೊಂತಿಜೆರ್. ಮರಿಯಲಡ್ ಸುರುತ ಬರ್ಸೊಗು ಉಬಾರ್‌ದ ಮೀನ್ ಕಡ್ಪೆರೆ ಪೋವೊಂತಿನ ಉಂಡು. ಇಜೆಂಡ ಕಂಡದ ಕಡಿಟ್ ಜಪ್ಪು ನೀರ್‌ಗ್ ಕುತ್ತರಿ ದೀದ್ ಮೀನ್ ಪತೊಂತಿನಲಾ ಉಂಡು. ಇಲ್ಲಡ್ ಏತೇ ಕಾಯಿಕಜಿಪು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ರಾತ್ರೆದ ವನಸ್‌ಗ್ ಮೀನ್. ಅಂಚಾದೇ 'ತತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಕೋರಿದ ಮುಲ್ಲೆ ಈಸ್‌ದ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಗ್ ಪೋಪಿನ ಮರ್ಲ್‌ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಗಿರಿಜಕ್ಕನಲಾ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆನಲಾ ಸಂಸಾರ

ಪಾವಂಜೆದ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆ ಎಕ್ಕಾರ್‌ದ ಗಿರಿಜಕ್ಕನ್ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರೊನು ತೂದು, ಏರೆನ್ಲಾ ದೂರ ಮಲ್ಪೊನಂದೆ ಬದ್‌ಕಿನಾರ್. ಅರೆಗ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಬೋಡು. ಬಡಪತ್ತ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮನ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ತೂತಿನಾರ್. ಗೇಣಿಗ್ ಕಂಡ ಬೆನ್ನಗ ಬಂಜರ ಒನಸ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿಂದಿನ ಕಾಲ. ಬೈತ್ತರಿ, ನಿಂಗಲ್, ಕಡಿಯರಿ, ಕೊಡಿಯರಿಟ್ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನಾರ್. ಕಾಂಡೆದ ಒರುವರದ ಬೇಲೆ ಆದ್ ತುದೆಟ್ ಪೊಯ್ಯೆ ತುಂಬುದುಲಾ ಪೊಡಿಕಾಸ್ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಐಟ್ಟ್ ಎಚ್ಚ ದಾಲಾ ಖರ್ಚಿ ಇಜ್ಜಿ. ಬಯ್ಯದ ಮೀನ್ ರಾತ್ರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಮುಕುಲಿ ಕಲಿ ಇತ್ತ್ಂಡ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರೆಗ್ ಆಂಡ್. ಪುಲ್ಯಕೊಲೊಗು ಲಕ್‌ದ್ ಕಿದೆಕ್ಕ್ ಪೋದು ಎರ್ಲೆಗ್ ಅರ್ಕಂಜಿ ಮೈತ್‌ದ್ ದಪ್ಪೆರೆ ಎರು ಬುಡುಂಡ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ವರ್ಲ ಇರ್ಲ ದಪ್ಪೊಡು. ದಪ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪುವ, ಒಂಜಿ ಕುರ್ಕಿಲ್ ಬಜಕರೆನಾ ಕನವೊಡು. ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಾಂಡೆದ ಗಂಜಿ ಬಂಜರ ಉಂಡೆರ್ಡ ಬೊಕ್ಕ ಪುದೆ ತುಂಬುನ ಬೇಲೆಗ್ ಪೇಂಟೆಗ್ ಪೋಯೆರ್ಡ ಒಂಜೇತ್ ಬೆಂದ್‌ದೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರುವೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆಗ್‌ಲಾ ಪಿದಯಿದ ಬೇಲೆನ್‌ಲಾ ಸಮತೂಕ

ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಪಿ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾತ್ರನೇ ಆತ್ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಇಲ್ಲ್ ಸುದಾರಿಯೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಗಿರಿಜಕ್ಕ ಮಲ್ಲ ಕುಟುಮೊಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೆರೆನ ಕೈ ಪತ್‌ದ್ ಕಂಡನಿಗ್ ತಕ್ಕಂತಿನ ಬೊಡೆದಿ. ಇಲ್ಲ ಉಲಯಿದ ಬೇಲೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತದ ಬೇಲೆಡ್ ಬಿರ್ಸೆದಿ. ಮಾಮಿ ತಮ್ಮಲೆ, ಬಾವೆ, ಮೈತಿನೆ ಪೂರಾ ಇತ್ತಿನ ಇಲ್ಲಡ್ ಏರೆನ್ಲಾ ದೂರ ಮಲ್ತೊಂದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಬಾವೆ ವನ್ನಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್, ಮೈತಿನೆ ಬಾಬು ಮೂಲ್ಯೆರ್, ಚಂದು ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಬೇತೆ ಪೋಯೆರ್ಡಲ ಆರ್ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಅವೇ ಇಲ್ಲಡ್ ಬದ್‌ಕ್ ಕರಿದಿನಾರ್. ಮಲ್ಲ ಮೈತಿದಿ ಕೂಸು ಮಂಜಲ್ ಸೀಕ್‌ಡ್ ದಿಂಜಿದಿ ಬಂಜಿನಾರ್ ತೀರ್‌ಪೋನಗ ಅರೆನ ಜೋಕುಲು ಈ ಇಲ್ಲಡೇ ಇತ್ತೆರ್. ಕುಡೊರ್ತಿ ಮೈತಿದಿ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ ತೋಕೂರುಗು ಮದಿಮೆ ಆದ್, ಆಂಧ್ರಡ್ ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಬೇಲಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕಂಡನಿನಡೆ ಪೋಯೆರಾವಂದೆ ಕಂಡನಿ ಸೈತಿನೆ ಪಿರ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಮೂಜಿ ಜೋಕುಲೆಡಪ್ಪ ಬತ್ತಿನಪಗ ದಾಯೆ? ಎಂಚ ಪಂದ್ ಕೇನಂದೆ ಒಟ್ಟುಗು ಬದ್‌ಕಿನಾರ್. ವರ್ಸೊಗು ರಡ್ಡ್ ಕುಂಟು, ಪುಂಡಿ ನುಪ್ಪುಗಾದ್ ಬದ್‌ಕಿಡೀ ಬೆಂದ್‌ನಾರ್. ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್ ಆಸ್ತಿ ಬೂಮಿ ಮಲ್ತೆರ್ಡಲಾ ಬೊಡೆದಿಗ್‌ಂದ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನಿ ಒಂಜಿ ಮೋಹನ್ ಮಾಲೆ ಮಾತ್ರ.

ಮೊಕಲೆನ ಸಂಸಾರೊಡು ಪುಟಿನ ಏಳ್ ಜೋಕುಲೆಡ್ ಮೂಜಿನೇ ಮಗಲೆನ್ ಪೆದ್ದಿನಪಗ ಸುರುವಾಂಡ್ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಸೀಕ್. ಅರೆಗ್ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಒರಿಂಡ್. ಒಂಜಾತ್ ಮೌನೊಡು ಕುಲೊಂತಿನ ಆರ್ ಜೋರು ಹುಷಾರಿಜ್ಜಂಡ ಮಾತ್ರ ದಾಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುಂದೆ ಕುಲ್ಯೆರ್ಡ ಒರಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಮಾತೆರೆಲೆಕ್ಕನೆ ಬೊನೊಡಿತ್ತಂಡ್. ಕಾಂಡೆದ ಒರುವರದ ಬೇಲೆ ಆದ್ ರಾಮಣ್ಣ ಭಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬಾಜನ ದೆಕ್ಕೆರೆ ಪೋವೊಂತೆರ್. ಅವುಲು ಕೊರಿನ ರ್‍ಯಯಾ ತಾರಾನಾ ತಾನ್ ತಿನ್ಪುನ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲುಗು, ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಪಿ ಜೋಕುಲು ಕೇಂಡ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಬಸ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಸ್ವಂತ ತನ್ಕಾದ್ ಆರ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ನನೊರಿಯಗ್ ಕರಕರಿ ಬೇನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿನಾರ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್ ಪಂದ್ ಅರೆನ ಬಾಲೆಲು ಸರಸ್ವತಿಯಕ್ಕಲಾ, ಸೋಮಯಣ್ಣೆಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.

ರುಕ್ಕಯಣ್ಣಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಿರಿಜಕ್ಕಗ್ ಸಂಸಾರೊಡು ಏಳ್ ಜನ ಜೋಕುಲು. ಕಡೀರ ಮಗೆ ಬೂಬಣ್ಣೆ ಮಡೀರ್‌ದಾರ್ ಸರಸ್ವತಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೋಹಿನಿ, ಸೋಮಯ್ಯ, ಮಹಾಬಲ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಬೊಕ್ಕ ಭಾಸ್ಕರೆ. ಮೋಹಿನಿ, ಸೋಮಯ್ಯೆ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಇತ್ತೆರ್ಡ ಬಾಕಿದಕುಲು ಪೂರಾ ಊರುಡು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕಲಕಲೆನ ಬಂಜಿದ ಪಡಿಕ್ಕಾದೇ ಬೆನೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮದಿಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲು, ಅಕಲೆಗ್ ಜೋಕುಲಾದ್ ಚಲ್ಲಿಯಲ್ಲುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಮೂಜಿನೆ ಪೆದಿನಾರೆಗ್ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಸೀಕ್ ಸುರುವಾಂಡ್. ಗಿರಿಜಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕಲಾ ನಾಲ್ ಜನನ್ ಪೆದ್ಯೆರ್. ಎಲ್ಯ ಮಗೆ ಭಾಸ್ಕರೆ ಪುಟಿನಪಗದ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿನ್ ಸರಸ್ವತಿಯಕ್ಕ ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟುನಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. ಬಾಲೆ ಭಾಸ್ಕರೆ ಪುಟಿನಪಗ ಅರೆನ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಸೀಕ್ ವಂತೆ ಜೋರಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಬಾಲೆನ್ಲಾ ಮಡಿ ಕುಂಟುನ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಡ್ ದೀದ್ ಸುದೆಗ್ ಕುಂಟು ಅರ್ದೆರೆ ಪಂದ್ ಪಿದಾಡ್ದೆರ್ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಪೆದ್ಮೆದಿ. ಬಟ್ಟೆಡ್ ಕುಂಟುದೊಟ್ಟು ಬಾಲೆಲಾ ಉಂಡು. ಅರೆನ ಕೈ ಪತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸುಖ-ಕಷ್ಟ ಪಾತೆರ್ದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಕಡೆತ ಮರ್ದ್‌ಲಾ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಸೀಕ್ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿಜಿ. ಇತ್ತಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಬಾಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಜ್ವರ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಜರ ಬುಡಂದಿನಪಗ ಡಾಕ್ಟ್ರನಡೆ ಕೊನೊಯೆರ್. ಅವುಲು ಡಾಕ್ಟ್ರ್ ಒಂಜಿ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊರಿನೆ ಬಾಲೆದ ಜ್ವರ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೈಕಾರ್ ಬೂರುಂಡು. ವರ್ದ ವರ್ದ ನಡಪೆರೆ ಪತ್ತಿನ ಬಾಲೆನ್ ಮುಲ್ತ ಡಾಕ್ಟ್ರ್‌ನಕುಲು ವೆನ್‌ಲಾಕ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊಯೆರೆ ಪಂಡೆರ್. ವೆನ್‌ಲಾಕ್‌ಡ್ ಎಡ್ಮಿಟ್ ಆದ್ ಒಂಜಿ ವಾರ ಆಂಡ್. ಬಾಲೆ ವಂತೆ ಉಸಾರಾಂಡ್. ಪಗೆಲ್‌ಡ್ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್ಡ ರಾತ್ರೆಗ್ ಕೈತಲ್‌ದ ಬೆಡ್ಡ್‌ದ ಪೊಂಜೊವೆಡ ಒಂಚೂರು ತೂವೊನುಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೊಂತೆರ್. ಒಂಜಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಗಿರಿಜಕ್ಕ ಜೆಪ್ಪೆರೆನೇ ಕೇನುಜೆರ್. ಬಾಲೆಗ್ ಮಿರೆಲಾ ಕೊರಯೆರ್. ಬಾಲೆದಂಚಿ ಗೇನನೆ ಇಜ್ಜಿ. ರಾತ್ರೆಯಿಡೀ ಜೆಪ್ಪಂದೆ ಅವುಲು ಮೂಲು ತಿರ್ಗೊಂತೆರ್. ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆ ಪೋನಗ ಬರಿತ ಬೆಡ್ಡ್‌ದ ಪೊಂಜೊವು ನಡತಿ ಸಂಗತಿನ್ ಪಂಡೆರ್. ಆನಿಯೆ ಬಾಲೆನ್ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಲ್ತ್ ಪುಗೆಲ್‌ಡ್ ಪಾಡೊಂದು ಬೊಡೆದಿನ ಕೈ ಪತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್ ತಂಗಡಿ ಗುಲಾಬಿಗ್ ಪಂದ್ ಮಲ್ಲ ಮಗಲೆ ಕೈಟ್ ಬಾಲೆನ್ ಕೊರ್ದ್ ಬೆಂದ್‌ರ್ ಮೀಪಾದ್ ಅರಿಭಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಬಾಲೆನ್ ತೂಯಿನ ಅರಿಭಟ್ರ್ ಮೂಜಿ ದಿನತ ಗಡು ಕೊರ್ಪೆ. ದಾಲಾ ಆಯಿಜಿಡ ಬಾಲೆಗ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡೆರ್. ಏವುದೆಪ್ಪುಡು ಮೂಜಿ ದಿನ ಕರಿಂಡ್. ಅರಿಭಟ್ರ್ ಪೂಜೆರೆ ಎಣ್ಣೆಲಾ ಬಂಜಿಗ್ ಕಸಾಯಲಾ ಕೊರಿಯೆರ್. ಕಸಾಯ ಕೊರ್ದ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜಿ ಪೂಜಿದ್ ಮೀಪಾದಾನಗ ಮುಂಡೆದ ಬಲ ದಾಂತೆ ನಾಲಿ ವರ್ದ ಪಾಡೊಂತಿ ಬಾಲೆಗ್ ಮುಂಡೆಡ್ ಬಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಿಧಾನೊಡು ಕೈಕಾರ್ಡ್‌ಲಾ ಬಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸರಿಟ್ಟ್ ನಡಪೆರೆ ಆಂಡ್. ಇನಿ ಭಾಸ್ಕರೆ ಗಟ್ಟಿದ ಜವನ್ಯೆ. ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಕಸಾಯಲಾ ಎಣ್ಣೆಲಾ ಕೊರ್ತಿ ಅರಿಭಟ್ರ್ ಮರ್ದ್‌ದ ಕಾಸ್ ಪಂದ್ ಐನ್ ಪೈಸೆಲಾ ದೆತೊಂದುಜೆರ್. ಆ ಋಣ ಏಪ ಮುಟ್ಟಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅರೆನ ಕಂಡೊನು

ಸಾಗುವಳಿಗ್ ದತ್ತ್ ಕೊರಿಂತಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆ ಪಂದ್ ನಡತಿ ಸಂಗತಿನ್ ಪಂಡಿನಾರ್ ಮಡೀರ ಮಗಲ್ ಸರಸಕ್ಕ.

ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಬೈದಿನ ಗಿರಿಜಕ್ಕ ಕೂಡುಕುಟುಮದ ಇಲ್ಲಡ್ ಮಾತೆರ್ ಬನ್ನಗಲಾ ಏರೆನ್ಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂದ್ ಪಂತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಆರ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆ ಕೇನ್ದುವೆರಾ ಪನ್ಪಿನಲಾ ಇನಿಕ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನವು. ಆಂಡ ಮಾತೆರ್ ಬೇತೆ ಪೋನಗ ಮೇರ್ ನಮಲಾ ಬೇತೆ ಪೋಯಿ ಪಂದ್ ಪಂತ್‌ಜೆರ್. ಕಂಡನಿಲ್ಲಡ್ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ, ಅರೆನ ಮೂಜಿ ಜೋಕುಲು, ದಿಂಜಿದಿ ಬಂಜಿನಾಲೆಡ್ ತೀರಿಪೋಯಿ ಕೂಸಕ್ಕ, ಅರೆನ ಜೋಕುಲು, ತನ್ನ ಜೋಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತೆರ್. ಇರ್ವತ್ತೈನೆಡ್ದ್ ಮುಪ್ಪ ಜನ ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಕಾಂಡೆದ ಗಂಜಿಗ್ ಐನ್ ಸೇರ್ ಅರಿ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಅಡೆಗಡೆಗ್ ಆವೊಂತುಂಡು. ಕಾಂಡೆ ಬಂಜರ ಗಂಜಿ ಉಂಡಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಗ್ ಅಕೇರಿದಕ್‌ಲೆಗ್ ತೆಲಿಯಾ ಗಂಜಿಯಾ ತಿಕೊಂತಿನಿ. ರಾತ್ರೆಡ್ ಕುಡ ರಾತ್ರೆದ ವನಸ್‌ಗ್ ಪಾಡುನ ಅರಿ ಬೇತೆನೇ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವು ನಾಲ್ ಸೇರ್‌ಡ್ದ್ ಕಮ್ಮಿ ಯೇಪಲಾ ಆತ್‌ಜಿ. ಇಂಚಿನ ಸಂಸಾರೊಡು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ಬದುಕೊಂತಿ ಕಾಲ ಅವು.

ಐತ ನಡುಟುಲಾ ಬಚ್ಚಿರೆ ಪೂಲದ ಖರ್ಚಿಗ್ ಬೆರಣೆರೆ ಬಾಜನ ದೆಕ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಕೊರಿನ ಅಲೆನೀರ್ ಪರ್ದ್ ತಂಚಿದ ಕೊಡಿಟ್ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಾಸ್ ಒರ್ತ್‌ದ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಪಿ ಮಗೆ ಸೋಮಯಗ್ ಬಸ್ಸ್‌ದ ಕಾಸ್‌ನ್ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಅಮ್ಮೆರ್ ಕೊರಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಕಾಸ್‌ದ ನಡುಟು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅನುವಾರ ಅನಪತ್ತೆಗೆ. ಪಕ್ಕ ತಿಕ್ಕೊಂತಿನಿ ಅಮ್ಮನ ತಂಚಿದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಾಸುಲು. ಇಂಚ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಸೀಕ್‌ದ ಲಕ್ಷಣೊಲು ಅಪಗಪಗ ತೋಜಿಂಡಲಾ ಪಜೆ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಜೈದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ನಡು ಇಲ್ಲದ ಗೋಡೆಗ್ ಒರಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ಯೆರ್ಡ ಒಯಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಮನಿಪಯೆರ್. ಸೀಕ್‌ದ ಬೊಡೆದಿಯಾಂಡಲಾ ಅರೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಇತ್ತ್‌ದ ವಾ ಅಪನಾಲೀಸ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪಂದೆ ಇಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರನ ಬೊಡೆದಿಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ಮಾನಾದಿಗೆನ್ ಬಯಕಂದೆ ಬದ್‌ಕಿನಾರ್ ಗಿರಿಜಕ್ಕ.

ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಿರಿಜಕ್ಕನ ಬದ್‌ಕ್ ಈ ಕಾಲದ ಜನಕುಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸೋದ್ಯೆ. ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿ ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಪ್ರಾಯ ದಂಗ್‌ನೆಂಗೆಲಾ ಬದ್‌ಕ್ಯೆರ್. ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಡ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ನಗ ಅರೆಗ್ 95 ಆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಮಗೆ ಸೋಮಯಣ್ಣೆ. ಆನಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಆರ್ ಸೀಕ್ ಪಂದ್ ಜೈದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಕಾಂಡೆಡ್ದ್ ಬಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಬೆಗರ್ ಸೀಂಟ್‌ದೇ ಬೆಂತಿನಾರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅರೆಗ್ ಇತ್ತೆದ ಸೀಕುಲು ಬಿಪಿ, ಶುಗರ್ ದಾಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಅತ್ತ್‌ಡ

ಆರ್ ನೂದು ವರ್ಸ ಕರಿದ್‌ಲಾ ಬದುಕುದುವೆರ್. ಏಪಲದಲೆಕನೇ ಮಾರ್ಗ ಕಡತಿನಿ. ಗಾಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದ ಪೆಟ್ಟ್‌ಡ್ದ್ ಆರ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ಯೆರ್. ಆತ್ ಬೇನೆದ ನಡುಟುಲಾ ಜೋಕುಲು ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲ್ಲು ಬನ್ನಗ ವರ ಲಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಯೆರ್. ತಾನ್ ಒರಿವುಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಅರೆಗ್ ಗೊತ್ತಾದುಪ್ಪೊಡು. ಆರ್ ಮೇ 19, 2019ಕ್ಕ್ ತೀರಿಯೆರ್. ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯಿನ ಸುರುಕ್ಕು ಗಿರಿಜಕ್ಕಗ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಪುನ ದೆಪ್ಪುನಗ ದುಃಖ ತಡೆಯಿಜಿ. ಕಂಡನಿ ತೀರ್‌ದ್ ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಆವೊಡಾಂಡ ಗಿರಿಜಕ್ಕಲಾ ತೀರಿಯೆರ್. ರುಕ್ಕಯಣ್ಣನಲಾ ಗಿರಿಜಕ್ಕನಲಾ ಸಂಸಾರದ ತಿರ್ಲ್ ಪಂಡ ಬೆನ್ಪಿನಿ ಮಾತ್ರ. ನನೊರಿಯಗ್ ಬಂಜ್ಗ ಕೊರಂದೆ ಬದುಕುನು. ಕುಟುಂಬ ಸಂಸಾರೊಡು ಅನುವಾರ ಆನಪತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಆದೇ ಉಂತುದಿನಿ ಪನ್ಪೆರ್ ಅಕ್‌ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಬದುಕಿನಕುಲು.

ಬೆನ್ಪಿನಿ ಪಂಡ ಎಂಚ... ಏಪಲಾ ಬೆನೊಡು

ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ಪುಟ್ಟು ಬಲತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ಕುಸಾಲ್-ಕುಸೇಲ್ ಮಾತಲಾ ತೆರಿವು. ಅವುಲು ಬಚ್ಚೆಲ್ ಪಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಬೇಲೆ ಕರಿನೆ ಕುಡೊಂಜಿ. ಅರೆಗಲ ಮರಿಯಲ ಪೂರಲ ಬೇಲೆನೇ. ಮರಿಯಾಲಡ್ ಪುರ್ಸೊತ್ತು ಉಂಡೊಂದು ಎನ್ನ್ಂಡ ಅವು ಕನನೇ. ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಬೊಲ್ಪುದೇವೆರ್ ಮೂಡಯಿಡ್ ಮೂಡೊಡ್ಡ ದುಂಬೇ ಲಕ್ಕೊಡು. ಸಾಲೆಗ್, ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪುನಕುಲು ಆಂಡ ಕಾಂಡೆದ ಒರುವರದ ಬೇಲೆ ಆವೊಡು. ಕಾಂಡೆದ ಅರ್ಕಂಜಿದ ಮೈಪಾಟ, ಬೈಪನೆಡ್ ಎರ್ಲು-ಪೆತ್ತೊಲೆಗ್ ಬೈ ಪಾಡುನೆ, ಪೇರ್ ಬೊರಿದ್ ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿಲೆನ್ ಪಿದಯಿ ಕಟ್ಟುನೆ, ಕಿದೆತಡಿಕ್ ಬೆಜಕರೆ, ತಪ್ಪು ಕನಪುನ, ಪಾಡುನ ಉಂದು ಪೂರಾ ಆವೊಡೆ. ಕಾಂಡೆದ ಅರ್ಕಂಜಿ ಮೈತ್‌ದ್ ಬಯ್ಯದ ಅರ್ಕಂಜಿಗ್ ಗುರ್ಕೆಗ್ ನೀರ್ ಕೂಟೊಡು, ತೂ ನೂಕೊಡು ಇಂಚ ಬೇಲೆಲು ಮುಗಿಯುಜಿ. ಐತ ನಡುಟುಲಾ ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿದ ಬೇಲೆಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೆ ಆವೊಡು. ಕಿದೆಟ್ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿದ, ಇಲ್ಲಡ್ ಕಿನ್ನಿಕಿರ್ತೆಲೆ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೆರಿಯೊಂದು ಮಾತೆರೆನ್ಲ ಒಟ್ಟುಗು ಲೆತೊಂದು ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಬೆನ್ನಿದಕುಲು ಅರ್ತ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್.

ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಆಜಿ ಗಂಟೆಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ರಾತ್ರೆ ಆಜಿ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬೆನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಮಾತ್ರ ತೆರಿದಿನಿ ಅಕುಲು. ಅರೆಗಲ, ಮರಿಯಾಲ ವಾ ಕಾಲೊಡುಲಾ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆಗ್ ವಡ್ಕ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂತಿನ ಬಾಲೆಲು ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲ್ಲು ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಆರ್ ಮನಿಪಂದೆ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಲ್ದಿನಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಸೋಮಯೆರ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಪಂಡಿಲೆಕ ಎಣ್ಮ

ವರ್ಸೊಡ್ದು ಎಲ್ಯ ಜೋಕುಲೆನ್ಲಾ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಾವೊಂತೆರ್. ಕಾಂಡೆ ಬೇಗ ಲಕ್ಕಾದ್ ಕೊರಲ್ ಪೆಜ್ಜುನ, ಕಂಡೊಡು ಪೊಡಿತ ಗೊಬ್ಬರ ಬಿರ್ಕುನ, ಪಜಿರ್, ಬೆಜಕರೆ ಕನಪಿನಂಚಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಾವೊಂತೆರ್. ಜೋಕುಲು ತೂದು, ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೆಲೆ ಕಲ್ತೊಂತೆರ್. ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೊವುಲು ಆವಡ್ 'ಬಾಲೆದಪ್ಪೆ ಬೇಲೆಕಂಡು' ಪಂದ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಕುಲ್ಲರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಇಲ್ಲಿಡಿತ್ತಿನಕುಲು ಜೋಕುಲೆನ್ಲಾ ತೂವೊಡು. ಪೊರ್ತು ಪೊರ್ತುದ ಅಟಿಲ್, ನೀರ್, ಬಾಜನ ದೆಕ್ಕುನ, ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತದ ಬೇಲೆಲಾ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ವಡ್ಕ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಸುಗ್ಗಿದ ಧಾನ್ಯ ಪೊರ್ಪುನ ಪೊರ್ತು ಕಣ್ಣ್ ಮೋನೆ ತೂವಂದಿನಾತ್ ಬೇಲೆ ಪನ್ಪೆರ್ ಮಡೀರ ಮಗಲ್ ಸರಸಕ್ಕ. ಪುಲ್ಯಕೊಲೊಗು ಲಕ್‌ದ್ ಧಾನ್ಯದ ಕಂಡೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಪತ್ತೊಂಜಿ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ದಾನ್ಯ ಪೊರ್ಪೊಡು. ದೊಂಬುಗು ಪೊರ್ಪುನಗ ಧಾನ್ಯ ಪುಡಾವುಂಡು. ಅಲ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಾರ್ ಬೆಯ್ಪಾಯೆರೆ ಬೆಜಕರೆ, ಅಡರ್ ಕನವೊಡು. ಕುರ್ಕಿಲ್ ಬೆಜಕರೆ ಕಂತ್‌ದ್, ಜಾಲ್‌ಡ್ ಪತ್‌ರ್‌ದಿನ ಬಾರ್ ಅಡ್ಪೊಡು. ಬಾರ್ ಅಡ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ನಾಲ್ ಗುರಿಟ್ಟ್ ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪೊಡು. ದಿನೊಕ್ಕು ರಡ್ಡ್ ಗುರ್ಕೆ ಬಾರ್ ಬೆಯ್ಪಾವೊಡು. ಬಾರ್ ಆಜಿ ಕಲಸೆ ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಅರಿ ಆಪುಂಡು. ರಡ್ಡ್ ಮುಡಿ ಅರಿತ ಬಾರ್ ಮೆತ್ತ್‌ದ್, ಅಬೆತ್‌ದ್ ರಾಸಿ ಮಲ್ಪೊಡು. ಬರಕಲೊಡು ಮೆತ್ತಿನ ಬಾರ್ ಅರಿನ್ ಅವುಲೆ ರಾಸಿ ಪಾಡೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಬಲ್ಲ್ ಬುಡ್ಪಿನ, ಕಲ್ಲೆ ಕುಡ್ಪುನ ಇಂಚ ಬೇಲೆ ಮುಗಿಯುಜಿ. ಬಯ್ಯಾನಗ ಕುಡ ಬಾರ್ ಮಂಡೆಗ್ ದಿಂಜಾವೊಡು, ಕಪ್ಪರಡ್ ಬಾರ್ ನನೆಪೊಡು. ಉಂದೆಕ್ ಒಯಿಕ್‌ಲಾ ಒಡ್ಕೆಲ್ ಪಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಮಾತಾ ಬೇಲೆಡ್‌ಲಾ ಅಜ್ಜೆರ್ ಸೇರೊಂತೆರ್. ಇಜಿಂಡ ಅರೆನ ಕಣ್ಣ ಕಾಪುಡು ಬೇಲೆಲು ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಏಪನೋ ನೂದು ವರ್ಷದ ಪಿರವುದ ಕತೆ ಅತ್ತ್. ಪತ್ತಿರ್ವ ವರ್ಸ ಪಿರವುಡುಲಾ ಉಂದು ಇಂಚೆನೇ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣುಲಾವಡ್ ಇತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣುಲಾವಡ್ ಎಂಕುಲು ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಯ ಪಂದ್ ಪನಯೆರ್. ಆಣ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ಲಾ ಬೇಲೆಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುದೊಂದು ಟಿವಿ ತೂಪಿನ ಆವಡ್, ಜೋಕುಲು ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಪೋಪುನ ರಿವಾಜಿ ಆವಡ್ ಅವುಲು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಣ್‌ಜೋಕುಲು ವಂತೆ ಜವನಿಯೆರ್ ಆನಗ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ದ ಮರ್ಲ್‌ಡ್ ಅಂಚಿಂಚಿದ ಭಟ್ರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರ್ದ್ದ ಆರ್ ಅಡೆಗ್ಲಾ ನಾಡೊಂದು ಬರುವೆರ್. ಆರ್ ಬರ್ಪಿನೆನ್ ತೂದು ಜೋಕುಲು ತಪ್ಪಾದ್ ಬಲಿಪೆರ್.

ಇಂಚಿನ ಕುಸಾಲ್‌ದ ಸಂಗತಿಲೆನ್ಲಾ ಜೋಕುಲು ನೆನೆಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂತಿ ಸೋಮಯಣ್ಣೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡ್ಡ ಕಾಂಡೆ

ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ದತ್ತ್ ಪೋಡು. ಬಯ್ಯಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬರಿ ಕಡ್ಪೊಡು. ಮರಿಯಾಲೊಡು ಪಜಿರ್‌ದ ಕಟ್ಟ ತಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆರ್ ಬೈಪನೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಜಿರ್‌ದ ಕಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪೆರ್. ತಾನ್ ಪಡುಪಣಂಬೂರುದ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಅಲ್ತ್ ಮದ್ಯಾನ್ನದ ವನಸ್‌ಗ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ರಡ್ಡ್ ಗುರಿ ಬಾರ್ ಮೆತ್ತ್‌ದ್ ಉಂಡುದು ಬೊಕ್ಕ ಪೋವೊಡು ಪಂದ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಅರೆನ ಪುಲ್ಲಿ ಗೀತ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಅರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಬೇಲೆ ಮುಗಿನೆ ಕುಡೊಂಜಿ ಬೇಲೆ ಆವೊಡು. ಏರ್‌ಲಾ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಬಕ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಪಟೊಂತೆರ್. ಏರ್ಲಾ ಬೇಲೆ ತಪ್ಪಾವುನಲ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಜಾಲ್‌ಡ್ ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಅಟ್ಟೊಡು ಮುಡಿಯರಿತ ಕೂಟಯಿ ಪಾಡೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ ಇಲ್ಲ್ ಸುದಾರ್ದೆರ್

ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆನ ಎಲ್ಯ ತಂಗಡಿ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ ಸಂಬಂಧದ ಉಲಯಿದ ಪೊದು ಪಂದೆ ತೋಕೂರುದ ವಿಠಲಣ್ಣನ ಮದಿಮೆಯಾಯೆರ್. ಆರ್ ಆಂಧ್ರ, ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಹೊಟೇಲ್‌ಡ್ ಬೇಲೆಡಿತ್ತೆರ್. ವರ್ಸೊಗೊರ ಊರುಗು ಬರೊಂತಿನ ಆರ್ ಊರುಗು ಬತ್ತಿನಾರೆ ಉಸಾರಿಜ್ಜಂದೆ ತೀರ್ಯೆರ್. ಎಲ್ಯ ಮಗಲ್ ಪುರುಬಾಲೆ ಆದಿಪ್ಪುನಗ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಮೂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆಲ್ಡಪ್ಪ ಮೂಲೇ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಕಂಡನಿ ಸೈತ್ ಬತ್ತಿ ತಂಗಡಿನ್ ಮೂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆಲೆಗ್ ತಮೆರಿಯಾಯಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣೆನೇ. ಅಂಚಾದ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಬದ್‌ಕುದುಪ್ಪುನಗ ಆರ್ ಚಾವಡಿಗ್ ಬತ್ತೆರ್ಡ ಏರ್ನಲಾ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಸೊರ ಪಿದಡಂದ್. ಆರೇ ಇಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರೆ. ಆಂಡ ಆರ್ನ ಗುರ್ಕಾರ್ತಿಗ್ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಸೀಕ್‌ಡ್ದ್ ವಂತೆ ಉಸಾರ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಡ್ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಸುದಾರ್ದಿನಿ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ. ತನ್ನ ಪಲಿ ಕೂಸಮ್ಮನ ಜೋಕುಲು, ಅಣ್ಣನ ಜೋಕುಲು, ತನ್ನ ಜೋಕುಲು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸೀಕ್ ಸಂಕಡ, ಪೆದ್ಮೆದಿ – ಬಾಲೆ ಸಾಂಕನ, ಅಟಿಲ್, ಅರಗಣೆ ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ. ಆರ್ ಜಬದಾರಿ ದೆತೊಂದು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಒರಿದಿನ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಅರೆನ ಕೈ ಕೂಡುದೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೂಡು ಕುಟುಮೊದ ಇಲ್ಲದ ಬೇನೆ, ಬಚ್ಚೆಲ್, ಬಂಜ್ಗ, ಓದುಬರಂಟ್ ಪೂರಲಾ ಇತ್ತಂಡಲ ಐನ್ ಸಮತೂಕೊಡು ಕೊಂತೆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಇಲ್ಲ್‌ಲೆಡ್ ಒಯಿಕ್ ಲಡಾಯಿ ಆಯಿಜಿಡಲ ವನಸ್ ತೆನಸ್‌ಗ್ ಬೇಗ ನಿಷ್ಟುರ ಬರು. ಅಂಚ ಆವಂದೆ ಕುಲ್ಲೊಡ್ಡ ಮಲ್ತಿ ಅಟಿಲ್‌ನ್ ಎಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೆ ಕಿನ್ನಿ ಕಿರ್ತಲೆನ ಬಾಜನೊಗು ಸರಿಟ್ಟ್ ಪಟ್‌ದ್ ಪಾಡೊಂತಿನಿ ಗುಲಾಬಿ ದೊಡ್ಡ ಪಂದೆ ನೆಂಪು

ಮಲ್ತೊಂದೆರ್ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಪುಲ್ಲಿ ಗೀತ. ಇನಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕೆಲಸೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಅರೆಗ್ ಹಿರಿಯೆರ್ ಕಲ್ಪಾದಿನ ಶಿಸ್ತ್ ತನನ್ ಕಾತ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗುಲಾಬಿ ದೊಡ್ಡನ ಮೂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸುದಾರ್ಧಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್. ತನ್ನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನೊಟ್ಟು ಮರ್ಮಾಲಲ್ಲು, ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲೆಲೆನಲಾ ಮದಿಮೆದ ಆಲೋಚನೆ ಜಬದರಿ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೆ ಕಾಲಿ ಬೆಂತಿನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಪ್ರಾಯೊಗು ಬತ್ತಿ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಏಲ್ಯೊಡು ಮದಿಮೆ ಮಸಿರಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನಮಾನಿ ದಿಂಜ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊದಿಕೆ ನುಪ್ಪು ಉನಿಯೆರೆ ಬೆರಿಸಾಯ ಆದ್ ಉಂತಿನಾರ್.

ಸಾಲೆಗ್ ದಿಕ್ಕಾಯಿನ ಬೀಡಿ

ಆತ್ ಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಒಂತೆ ಪುರ್ಸೊತ್ತುಡು ಬೀಡಿದ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಬೀಡಿ ಕಟಿನ ಕಾಸ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಕೊರಿಯೆರೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿಗ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಬರೊಡು. ಆಂಡ ಬೀಡಿಗ್ ಕಂತಿನ ಇರೆ ಪುಗರೆ ಕಂತ್‌ಂಡ ಐಟ್ಟ್ ಅಕಲಕಲೆ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲೆ ಕರ್ಚಿ ಕರಿಯೊಂತುಂಡು. ಇಲ್ಲಡ್ ಉನಿಯೆರೆ ನುಪ್ಪುಲಾ ಜೆಪ್ಪೆರೆ ಜಾಗೆಲಾ, ತುತ್ತೆರೆ ರಡ್ಡ್ ಜತೆ ಕುಂಟು ವರ್ಸೊಗು ತಿಕ್‌ಂಡ ಒರಿನ ಕೈ ಕರ್ಚಿದ ಕಾಸ್‌ಗ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಬೀಡಿ ಕಟೊಂತೆರ್. ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲ ರ್‍ಯ-ತಾರ ಒರ್ತುದು ಜೋಕುಲೆನ್ ಸಾಲೆಗ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರೆ, ಬೂಕುಗು, ಬ್ಯಾಗ್‌ಗ್, ಜೋಕುಲೆನ ಸಾಲೆದ ಯುನಿಫಾರ್ಮುಗು, ಕಡ್ಡಿ, ಸ್ಲೇಟ್, ಪೆನ್, ಪೆನ್ಸಿಲ್, ರಬ್ಬರ್ ಇಂಚ ಮಾತೆನ್ಲಾ ದೆತ್ತ್ ಕೊರೊಂತಿನಿ ಬೀಡಿ ಕಟಿನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು. ಬೀಡಿದ ಸೂಪುದಡಿತ ಪೇಪರ್‌ದಡಿಟ್ ಇತ್ತಿ ಕಾಸ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಬಾಂಕ್‌ದ ವೈವಾಟ್‌ದಲೆಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ನಿಕಲೆಗ್ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆ ಪುರ್ಸೊತ್ತು ಇತ್ತ್‌ಂಡೆ ಪಂದ್ ಸರಸಕ್ಕಡ ಕೇಂಡ, ಬೀಡಿದ ಸೂಪು ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ದೀವೊಂದು ಬೀಡಿ ಕಟೊಂತಿನ ಆರ್, ಅವು ರಾತ್ರೆದ ವನಸ್ ಆದ್ ಚಿಮಿಣಿ ದೀದ್ ಬೀಡಿ ಕಟೊಂತ. ಅಪಗದ ಪೊರ್ತು ಎಂಕಲೆನವೇ ಪೊಂಜೊವೆನ. ವನಸಾದ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಜೆತ್ತೆರ್ಡ ಚಾವಡಿದ ಕಂಬ ಕಂಬೊಗು ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟೆರೆ ಕುಲೊಂತಿನ ಎಂಕುಲೆ ಪಾತೆರಕತೆ ನಿದ್ರೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ತೊಂತ್‌ಂಡ್. ಅಜ್ಜೆರೆನ ಅರ್ವತ್ತೆ ಒರಿ ಸೇನೆರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್‌ಲಾ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಕುಸಾಲ್ ಜಾತಿ. ಪಾತೆರ ಪಾತೆರೊಗು ತೆಲಿಪಾವೊಂತಿ ಅರೆನ ಕುಸಾಲ್‌ಗ್ ಮಾತೆರ್ಲ ತೆಲ್ತ್ ನಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊರ್ತು ಕರಿನ ತೆರಿಯಂದೆ ಬೀಡಿ ಕಟೊಂತ. ಅಪಗಲಾ ಅಜ್ಜೆರ್ ದಾನೆ ತೆಲಿಕೆ ಪಿದಾಡ್‌ಂಡ್

ಪಂಡ ಅಪಗನೆ ಗಪ್‌ಚಿಪ್. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುನ ಬೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಉಂತೊಂತುಜಿ. ಅರೆಗ್ ನಿದ್ರೆ ಬತ್ತಿನೆ ಪಾತೆರಕತೆ ದುಂಬತ್ತೊಂದು ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ದ್ ಮಲ್ಪು ಬೇಲೆಲೆಡ್ ಉಮೇದ್ ಏಪಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಡಿ ಕಾಸ್ ಆಪಿನೆಡ್ದಾದ್ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುನ ಬೇಲೆ ರಾತ್ರೆ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ಕಣ್ಣ್ ಕೂರ್ನೆಂಗೆ, ನಿದ್ರೆ ಬನ್ನಂಗೆ ಮಲ್ತೊಂತ ಪನ್ಪೆರ್. ಐಡ್ದಾದೆ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಸಾಲೆ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕಲಕಲೆ ಪಟ್ಟ್ ಕಟೊಂದೆರ್.

ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಂತೆ

ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕೊಂತಿ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಗೇಣಿದ ಕಂಡ ಬೆಂದೊಂದು ವಂತೆ ಕರತ್ತಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನಕುಲು. ಬಡಪತ್ತ್ ಪಂಡ ಬಡಪತ್ತ್. ಪಜೆಡ್ದ್ ನೆಲಕ್ಕ್, ನೆಲಡ್ದ್ ಪಜೆಕ್ಕ್ ಪೊರೆಲ್ ಪೊರೆಲ್‌ದೇ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್‌ದಿನಕುಲು. ಗೇಣಿಗ್ ಕಂಡ ಒಯಿಸೊಂದು ಸಾಗೊಳಿ ಮಲ್ತೊಂತಿನಕುಲು 1968ಟ್ಟ್ ಐಟೆನೆ ಇತ್ತಿನ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಕ್ರಯೊಗು ದೆತೊಂಡೆರ್. ಒಂಜೇ ಕಾಲ್ ಎಕರೆ ಜಾಗೆನ್ ಅಜ್ಜಿ ಉಪ್ಪುನಗ ಅಜ್ಜಿ, ದುಗ್ಗಮ್ಮ, ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಬಾಬು ಮೂಲ್ಯೆರ್, ಚಂದು ಮೂಲ್ಯೆರ್ ನಾಲ್ ಜನತ ಪುದರ್‌ಡ್ ದೆತೊಂದಿನಿ. ರಡ್ಡ್ ಮರಿಯಲ ಕರಿನಗ ಚಂದು ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಆಸ್ತಿಡ್ ಹಕ್ಕ್ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂದ್ ಬರೆಕೊರ್ದು ಪೊದ್ದೆರಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಅವುಲು ಉಂದೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಅಲ್ಪದ ಬೆನ್ನಿನ್ ಬೆಂದೆರ್. ಒರಿನ ಕುಡೊರಿ ಮೆಗ್ಯೆಲಾ ಅಪ್ಪೆ ಸೈತಿನೆ ಪಾಲ್ ಬೋಡು ಪಂದ್, ಪಾಲ್ ಪಂತೆಡೇ ಐಟೆನೆ ಬೇತೆ ಪೋಯೆರ್. ಪೋನಗ ಇಲ್ಲದ ವಸ್ತುಲೆಡ್‌ಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆತಿನ ಪಟ್ಟಿ ಉಂಡು ಪನ್ಪೆರ್ ಸೋಮಯಣ್ಣೆ. 1980ಡು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿನೆ ಒರಿನಿ ಅಜ್ಜೆರ್‌ಲಾ ಅರೆನ ತಂಗಡಿ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ, ಅರೆನ ಜೋಕುಲು, ತೀರ್‌ಪೋಯಿ ಪಲಿ ಕೂಸಕ್ಕನ ಜೋಕುಲು. ಮಾತೆರ್ಲ ಪೋಂಡಲ ತನ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರದ ಕೊಡಿಕ್‌ಲೆನ್ ಬುಡುಪಾಡಂದಿನ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ಕೊನೊವೊಂತೆರ್.

ಸ್ವಂತೊಗು ವಂತೆ ವರ್ಗದ ಬೆನ್ನಿ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಬೆಂದ್ ಬೆಂದ್‌ದೇ ಒಂತೆ ಪೊಡಿಕಾಸ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಮಾರುನಕುಲಿತ್ತಿನೆನ್ ತೂದು ದೆತೊಂಡೆರ್. ಮೆರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನ್ ತೂಯಿನ ಜನೊಕುಲು ಅರೆನ ಕಂಡದ ಕೈತಲ್‌ದ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಅರೆಗ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಬೂಮಿ ಮೂಲು ಇತ್ತ್‌ದ್ ದೂರದ ಊರುಡಿತ್ತಿನ ಬೆರಣೆರ್, ಪೂಜಾರ್ಲು, ಭಂಡಾರ್ಲು ಮೊಕಲೆಡ ಕಂಡೊಲೆನ್ ದೆತೊಂದು ಇಂಚ ವಂತೆ ವಂತೆ ಪಂದ್ ಪದಿರಾಡ್ ಮುಡಿ ಕಂಡ

ಆಂಡ್. ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಪಾಡಿನೆಕ್ಕ್ ಮೇರ್ ಮಲ್ತಿನ ಒಂತೆ ಸೇರ್ಂಡ್. ಒಂತೆ ಜಾಗೆ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ರಡ್ಡರೆ ಎಕರೆದಾತ್ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಆರ್ ಪುಂಡಲೀಕ ಶೆಣೈ ಬೊಕ್ಕ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಶೆಣೈರೆನ ಸಕಾಯೊಡ್ದಾದ್ ದೆತೊನೆರೆ ಆಂಡ್. ವರೊಗು ಅಕುಲು ಕಾಸ್ ಕೋರ್ಯೆರ್‌ಡಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಐನ್ ಸಾಲ ಪಂದ್ ಸಂದಾವೊಂತೆರ್. ನಂಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮಿತ್ತ್, ಕಾಕಜಿದ ಬರವುಡು ಬರೆದ್ ಸಾಲೊಲೆನ್ ಕೊರೊಂತೆರ್. ಅವು ಲೆಕ್ಕೊಗು ಮಾತ್ರ, ನರಮಾನಿಯನ ನಡುತ್ತ ಬಂಧುತ್ವದ ನೆಯ್ಗ್ ಆತೆ ಗಟ್ಟಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಆಸ್ತಿ ಬೂಮಿಲು ಎಚ್ಚಾಯಿನಿ ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿಡ್ ಎನ್ನ–ನಿನ್ನ ಪಂದ್ ಸುರುವಾಮಡ್. ಅಜ್ಜನ ಅಪ್ಪನ ಕಾಲೊಡು ದೆತೊಂದಿನ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೂಮಿ ಬೋಡು. ಪಾಲ್ ಬೋಡು ಪಂದ್ ಪಾಲ್ ಉಂಡು ಪದಾಂಡ್. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿನಕುಲುಲಾ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಬೆಂದ್‌ದ್ ತಿನೊಂದು ಬಂಜೊಗ್ಡು ಉಪ್ಪುನಗ ಇಂಚಿನ ಅತ್ರಾಣೊಲು ಅಜ್ಜೆರೆನ ಮನಸ್‌ಗ್ಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಕೊರುಂಡು. ಸೋಮಯಣ್ಣೆ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಆವಡ್, ವರ್ಗದ ಬೆನ್ನಿಯಾವಡ್ ಪಾಲ್ ಉಂಡು ಪಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಸ ಕಾಲದ ಜವನಿಯೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಜಾಗೆದ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರೊಲು, ರೆಕಾರ್ಡುಲು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಅಜ್ಜಿನ, ಅಜ್ಜೆರೆನ ಬೊಕ್ಕ ಪುಟ್ಟಿ ಜೋಕುಲೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಂಡತ್ತಂದೆ ಆ ದಾಖಲೆದ ಅರ್ಕಲುಲು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಸರಿಯಾತ್‌ಜಿ. ಅವು ಆರ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಸರಿಯಾವೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಯಾನ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ದ್ ಐಕಾತ್ರನೇ ನಾಲೈನ್ ಸರ್ತಿ ಬತ್ತೆ. ಬೂಮಿದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಅತ್ರಾಣ ತೆರಿದ್‌ಂಡತ್ತೆ. ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಕಾನೂನುಲು ಬದಲಾಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಂತೆದ ಉರಲ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಕೇನೊಂದುಂಡು.

ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪುನಗ ಐತ ಬೇಲೆಗ್ ಬಂಜೊಗು ಬರಂದಿನಕುಲು ಇನಿ ಪಾಲ್‌ದ ಹಕ್ಕ್ ಪಾತೆರುವೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಜಾಗೆದ ಪುಡೆಟ್ ಹೈವೇ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಭೂಮಿಗ್ ಬಿಲೆ ಉಂಡು. ತುದೆಕುಲೆನೇ ನಿಗ್‌ತ್‌ದ್ ಸೈಟ್ ಮಲ್ತ್ ಮಾರುನ ಇನಿತ ಕಾಲೊಡು ಬೆನ್ಪಿ ಕಂಡೊಲು ಬುಲೆ ದೆಪ್ಪುನ ಕಂಡೊಲಾದ್ ತೋಜುಜಿ. ವರಾನೆ ಕಾಸ್ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಕಾಸ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಆಪಿನ ಸಂಪೊತ್ತುದ ಮೂಲೊಲು ಆದ್ ತೋಜುವ. ಉಂದು ಇನಿತ ವಾಸ್ತವ. ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆಗ್ ಅವು ಮಣ್ಣ್, ಉನ್ಪುನ ನುಪ್ಪುನು ಬೆನ್ಪುನವು ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಅತ್ತ್. ಕಾಲ ಕರಿನಗ ಕಾಲಮಾನೊಡು ಪೊಸ ತಲೆಮಾರ್‌ದಕುಲು ಮಲ್ಪುನ ಆಲೋಚನೆ ಎಂಚ ಬೇತೆ ಆದ್ ತೋಜುಂಡು ಪಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

ಇಲ್ಲೆ ಬುಡಿನ ಮಗೆ ಬೂಬಣ್ಣೆ

ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರೆನ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ ಬೂಬಣ್ಣೆ, ಗಟ್ಟಿದ ಜವನ್ಯೆ. ಅರೆಲೆಕ್ಕಾನೆ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದಾರ್. ಕೂಡು ಕುಟುಮದ ಇಲ್ಲದುಲಯಿಡ್ ಮಾತೆರ್ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಆಂಡ್. ಅಜ್ಜೆರೆ ಮಗೆನೆ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನ್ ತೂದು 80 ಸೆನ್ಸ್ ಜಾಗೆನ್ ಕ್ರಯೊಗು ದೆತೊಂದು ಐನ್ ಮಲ್ಲ ಮಗನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಜಾಗೆನ್ ಅರೆಗ್ ಪಂದೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಇಲ್ಲದುಲಯಿದ ಓದು ಒರಂಟ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಮಗೆ ಇಲ್ಲಡ್ ಕಂಡ ದಪ್ಪುನ ಬುಡ್ಯೆರ್. ಅರೆನ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಬೇತೆಕಲ್ನ ಕಂಡೊಡು ಎಡೇನ ಬೆಂದೆರ್! ಉಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಪಿಸ್‌ರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಮಗನ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕುಲು ಇಲ್ಲಡುಲ್ಲೆರ್. ಎಡೇನೆ ಬೆನೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆನ್ಪುಜೆ. ದಾಯೆಗ್‌ಂದ್ ತೆರಿನಗ ಆರ್ ಮಗನ ಪುದರ್‌ಡ್ ದೆತೊಂದಿ ಕಂಡೊಲು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ ಕೈಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಈ ಪಿರ ಬತ್ತ್‌ಡ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡೆರ್. ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರೆ ಮಗೆ ಬೇತಕಲ್ನ ಕಂಡೊಡು ಬೆನ್ಪಿನ ಅರೆಗ್ ಅಪನಾಲೀಸ್ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಮಲ್ತಿ ಬಾಂಡ್‌ನ್ ಗರ್ವೊಡು ಪರ್ತ್ ದಕ್ಯೆರ್. ಅರೆಗ್ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಏತ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಂಡಲಾ ಆರ್ ಪಂಡಿನಲ್ಕ ಕೇನೊಡು. ಕೇಂಡ್‌ಜೆರ್ಡ ಗರ್ವ ಬರು. ಮಗೆ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ತನ್ನ ಕಂಡದ ಬೇಲೆ ಬುಡ್ದು ಬೇತೆ ಕಂಡೊಡು ಬೆನ್ನಗ ಪಿಸ್‌ರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಟುಮದುಲಯಿದ ಈ ಅತ್ರಾಣೊಲು ಅರೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಬೊಡಿದೆತ್ತ್ಂಡ್.

ಮಗನ ಬೊಡೆದಿ ಕುಸುಮಕ್ಕ ಬ್ರೈನ್ ಟ್ಯೂಮರ್‌ಡ್ ತೀರ್ಯೆರ್. ಅರೆನ ನಾಲ್ ಜೋಕುಲು ಸಾದಿಡ್ ಬೂರ್ಯೆರ್. ಜೋಕುಲೆನ್ ಮರ್ಮಲೆನ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಮೂಲು ಪುಟುದು ಬಲತ್‌ದಿನ ಜೋಕುಲೆನ್ ಯಾನ್ ಕಡಪುಡುಜಿ ಪಂಡಲಾ ಕೇನ್‌ಜೆರ್. ಎಂಕಲೆ ಇಲ್ಲದ ಮಗಲೆನ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಡ್ ಈರ್ ಸರಿಟ್ ತೂಯಿಜರ್. ಸೀಕ್ ಸಂಕಡೊನು ಕೇಂಡ್‌ಜರ್ ಪಂದ್ ಮಗನ ಪೊದ್ದೆರ್ ಅಪನಾಲೀಸ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಬೂಬಣ್ಣನ ಬೊಡೆದಿ ಕುಸುಮಕ್ಕ ಸೈತಿನೆ ಆ ಜೋಕುಲು ಕರಿಯಂಗಳದ ಅಜ್ಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಪುಲ್ಲಿ ಪತ್ತ್‌ನೆ ಮುಗಿನೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಕಡಪುಡಿನೆಕ್ಕ್ ಅರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ದುಃಖ ಆಂಡ್.

ಈತ್ ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆನ್ ಬೆನಿಯೆರೆ ಕಡಪುಡುನಾ ಪಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಮಗಕ್ಕ್ ಯಾನೆ ಎನ್ನ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಊರಿಯಕಲೆನೆ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಈ ಪಿರಾಯೊಡು ಬೆನಿಯರೆ ಕಡಪುಡ್ದುಜಿ ಪಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಮಗೆ ಬೂಬಣ್ಣಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜನಕುಲೆಡ ಪನ್ಪಾಯೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಆರ್ ಅರ್ನ ಚದಿ ಬುಡ್ತುಜೆರ್. ವರ್ಗದ

ಬೂಮಿ ಇತ್ತಿನೆ ಇಲ್ಲದ ಮಗೆ ನನೊರಿಯನ ಕಂಡೊಗು ಸಂಬಲೊಗು ಬೆನ್ಪಿನಿ ಪಂಡ ಅರೆಗ್ ಅಪನಾಲೀಸ್ ಆಂಡ್. ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿನ ಮಗೆ ಬೂಬಣ್ಣೆ ಪನ್ಪಿನ ಬೇನೆ ಅರೆಗ್ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಗೆ ತನ್ನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್‌ಜೆ ಪಂದ್ ಗರ್ವ ಚದಿಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಗರ್ವ ಮಗಕ್ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಲ್ಲೆ ಗಟ್ಟಿ ಉಂಡು ಪಂದ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ ಒಯಿತ್‌ಂಡ ತುಂಡಾಪುಂಡತ್ತೆ ಅಂಚ ಅಮ್ಮ ಮಗನ ಸಂಬಂದೊಡು ಒರಿ ಅಂಚಿ ಒಯಿತ್‌ದ್, ಒರಿ ಇಂಚಿ ಒಯಿತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಒರಿನೆಂಗೆ ಅಮ್ಮೆ – ಮಗೆ ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಒರಿಯನ ಮೋನೆ ನನೊರಿ ತೂವರೆ ಆತಿಜಿ. ಆಸ್ತಿ ಬೂಮಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಒರ್ತೊನುವ ಪನ್ಪಿನವು ಕನ ಪಂದ್ ನೆಟ್ಟೆ ತೆರಿಯುಂಡು. ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಮರಣೊಗು ಬತ್ತಿನ ಮಗೆ ಬೂಬಣ್ಣಗ್ ಇನಿಕ್ಲಾ ಆಸ್ತಿದ ಪಾಲ್ ತಿಕ್‌ದಿಜಿ. ತಾನ್ ಆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರಯೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಆರ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಉಷ್ಟೋಲಿದಾಯೆ ಆದ್‌ಲಾ ತನ್ನ ಮಗೆ ನನೊರಿಯನ ಕಂಡೊಡು ಕೂಲಿದಾಯೆ ಆದ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಅರೆಗ್ ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕೂಡು ಕುಟುಮೊಡು ಬತ್ತಿ ಅತ್ರಾಣೊಲು

ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಇಲ್ಲಡ್ ಕುಲ್ದು ಬೆಂದ್‌ದ್ ಆಸ್ತಿ ಬದ್‌ಕ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ 'ಸಾಗುವಳಿದಾರ್' ಪಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಅರೆನ ಜವನಾದಿಗೆದ ಕಾಲೊಡು ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ತಿಂದಿನಕುಲು. ಸಂಸಾರ ಮಲ್ಲೆ ಆವೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕನೆ ಇಲ್ಲದುಲಯಿಡ್ ಯಾನ್ ತಾನ್ ಪಂದ್ ಸಹಜವಾದ್ ಸುರುವಾಂಡ್. ತನ್ನ ಒಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಿ ಮೆಗ್ಗೆಲ್ಲು ಪೂರಾ ಬೇತೆ ಪೋಯೆರ್. ಐಟೆನೆ ಬೇತೆ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತ್ ಕುಲ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಅಪ್ಪೆ–ಅಮ್ಮೆ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಅಪ್ಪೆ ಸೈತ್‌ದ್ ಇತ್ತಿ ಪಲಿನ ಕೂಸಕ್ಕನ ಬಾಲೆಲು, ಕಂಡನಿ ಸೈತ್ ಬತ್ತಿ ಮೆಗ್ದಿ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಬಾಲೆಲು, ಅಪ್ಪೆ – ಅಮ್ಮೆ ಇಂಚ ಮಾತೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿನ ಆತ್ ಜನಕುಲುಲಾ ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿಗಾದ್ ಬೆನೊಂತೆರ್. ಐಕ್ ಅಕಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ಪೊರ್ತುದ ವನಸ್ ಜೆಪ್ಪರೆ ಇಲ್ಲ ಮಾಡ್‌ದ ನಿರೆಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಲ್ಲದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಅರೆನ ಕೈಟ್ಟೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೂಮಿದ ಅಂಗಲಪ್ಪುಡು ಬತ್ತಿನಕಲೆಗ್ ಆವಡ್ ಏರೆಗೇ ಆವಡ್ ಆರ್ ಅರೆನ ಕೈತ ಪುಂಡಿದ ಗುಟ್ಟು ಬುಡು ಕೊರ್ಜೆರ್. ಕೊನೊಪಿನ ಕನಪಿನ, ಮಾರುನ ಪೂರಾ ವ್ಯವಹಾರಲಾ ಅರೆಡನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕುಟುಮದುಲಯಿಡ್ ಇತ್ತಿ ಎಲ್ಯೆಲ್ಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯೊಲೆನ್ ಆರೆ ಸರಿ

ಮಲ್ತೊಂದು ಕೊನೊಯೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ಯೆ. ಮೆಗ್ಗಲ್ಲು ಬೇತೆ ಪೋಯೆರ್. ಅರ್ವತೆ ಒರಿ ಬೇತೆ ಪೋಯೆರ್. ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಮುಪ್ಪಜನ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ಸುದಾರ್ಪುನು ಪಂಡ ಸುಲಬದ ಬೇಲೆ ಅತ್ತ್. ಬೂಮಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಂತೆದ ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಬತ್ತಿನೆ ಕೂಡು ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿದ ಅತ್ರಾಣೊಲು ಎಚ್ಚಾಂಡ್. ಬೆನ್ಪುನ ಬೇಲೆದ ಪಾಲ್ ಪಂತೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಉಂದು ಎನ್ನವು ನಿನ್ನವು ಪಂದಾನಗ ಓದ್ ಒರಂಟುಲು ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಜಾಲ ಮುಂದೆಲ್ಡ್ ಜೋಡು ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡ್ದ್ ಗರ್ದ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದಿನ ರುಕ್ಕಯ್ಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆಗ್ ಉಂದೆನ್ ಸುದಾರ್ತ್ ಕೊನೊಪಿನನೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಆದ್ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಹಿರಿಯೆರ್ ಮಲ್ದಿನ ಆಸ್ತಿನ್ ಒರ್ತೊಂದು ನನೊಂಜಾತ್ ಗೇಣಿಗೆ ಕಂಡ ಬೆನೊಂದು ಕುಡೊಂಜಾತ್ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಸಾಲ ಮೂಲ ಮಲ್ತ್ ದೆತೊಂದು 'ಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನಿದಾರ್‌ಗೆ' ಪಂದ್ ಪನ್ಪಾವೊನ್ನ ಕುಸಾಲ್‌ದ ಬೇಲೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಮಾತಾ ಪಿರಾಯದ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಕಿನ್ನಿ ಕಿರ್ತಲೆಲು ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಮಾತೆರೆಗ್ ತಕ್ಕ ನಡತೊನುನ ಬಜ್ಜನೇ. ಇಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರಗ್ ಬೇಲೆಗ್ ವಡ್ಕ ಪಂದ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಮಾತಾ ಬಜ್ಜೊಲೆನ್ ಬೇನೆಲೆನ್ ತಾಂಗೊಂದು, ತನ್ನ ಬೇನೆ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ನ್ ಓಲುಲಾ ತೋಜಿಪಾವಂದೆ ಬೆನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಮಾತ್ರ ತೆರಿದಿನ ಆರ್ ಏರೆಡಲಾ ಪಗೆ ಕಟೊಂದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಕಂಡ ಸಾಗುವಳಿಡೇ ಮಿತ್ತ ಕಂಡದ ನೀರ್ ತಿರ್ತ ಕಂಡೊಗು ಜಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ಅಡ್ಡ ಪಾತೆರುನ ಜನಕುಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ತನ್ನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆಗ್ ಎದುರು ಉಂತಿನಾಯೆ ತರೆತಗ್ಗಾವುನಂಚ ಮಲ್ತಿನ ಪೆರ್ಮೆ ಅರೆನ. ಅರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆ ತೂದೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಬೆರಣೆರ್, ಕೊಂಕಣಿಯೆರ್, ಪೂಜಾರ್ಲು, ಭಂಡಾರ್ಲು ಅರೆಗ್ ಕಂಡ ಗೇಣಿಗ್ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಗಡಿದ ಸಾಮಾನ್‌ದ ಪುದೆ ಸಾಗಾಟಲಾ ಅರೆನ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದಿತ್ತೆರ್. ಒಯಿನ್‌ಲಾ ಪೆಟ್ಟ್ ತಪ್ಪಾವಂದೆ ದೀತಿ ನಂಬಿಕೆನ್ ಕರಿಪಂದೆ ಆರ್ ಆ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಬೇಲೆದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ನಂಬಿಕೆದ ಬೇಲೆಲು ಅರೆಗ್ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದಾರ್‌ಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಅರೆನ ಮಗೆ ಮಹಾಬಲಣ್ಣೆ ಪನ್ಪಿನಂಚ ಅರೆಡಪ್ಪ ದುಂಬುಡ್ದುಂಚಿಲಾ ಬೆಂತಿನಿ ಯಾನೇ ಪನ್ಪೆರ್. ಅರೆನ ಜೋರುಗು ಏರೆಗ್ಲಾ ಅರೆಡಪ್ಪ ಉಂತೆಯೆರ್. ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ ಉಂತುದೆ ಪನುವೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್‌ತ್ತಿನಕುಲು ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಪಿದಯಿ ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಬೆನೊಡು. ಪ್ರಾಯೊಗು ಬತ್ತಿ ಜೋಕುಲಾಂಡಲಾ ಅರೆಗ್ ಎಂಕುಲು ಎಲ್ಯಾಕುಲು. ಅಂಚಾದ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಆರ್ ಪಂಡಿನಲ್ಕ ಕೇನೊಡು ಪಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜೋಕುಲುಲಾ ಪೊರ್ತು ಕರಿಪರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಉಂದೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಕೇಂದೆರಾ ಪಂಡ ಅರೆನ ಎದುರು ಉಂತುದು

ಪಾತೆರ್‌ರೆ ಆಯಿಜಿಡಲಾ ಕುಸೇಲ್ ಮಲ್ಪುನಕಲೆಗ್ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಮಾತೆನ್ನ ತಾಂಗೊಂದು ಆರ್ ದುಂಬೊತ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕಿಯೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆಡ್ದ್ ಬಯ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಬೆನೊಂದೇ ಇತ್ತಿನ ಅರೆಗ್ ಬೆನ್ಪುನ ಒಂಜೇ ತೆರಿದಿನವು. ಕಾರ್ತೆಲ್‌ದ ಬರ್ಸೊಗು ಚಳಿ ಪತ್‌ದಿನಿ ಪಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆ ಕಂಡೊಗು ಪೋಯೆರ್ಡ ಬಯ್ಯಗ್ ಮೂಜಿ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಕಂಡೊಡೇ ಉಪ್ಪೆರ್. ಅರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆ ಅಂಚಿನ ಪನುವೆರ್. ಇಂಚ ಬೆಂದಿನಾಡ್ದಾತ್ರನೇ ಇಲ್ಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ಇತ್ತಿನ ಕಿನ್ನಿ ಕಿರ್ತಲೆದ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲೆನ್ ಸುದಾರ್ಪೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿಡ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಇಲ್ಲದ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಆಯಿನೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ಬೇಲೆ ಪೋಪಿನೆಕ್ಕ್ ಅರೆನ ದಾಲಾ ವಿರೋಧ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಇಂಚ ಬೆನ್ಪಿನಕುಲು ಇಲ್ಲದಕುಲುಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿಡ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಕಂಡೊಡು ಎಣೆಲ್ ಸುಗ್ಗಿದ ಕೈ ತುಂಬೊಂದು ಮಾತೆರ್ಲ ಕಿನ್ನಿ ಕಿರ್ತಲೆಲು ಕಂಡ ಪುಣಿಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ನಿರೆಕರೆತಕುಲು ಪನೊಂತೆರ್ 'ಆ ರುಕ್ಕಯಣ್ಣನ ರೈಲ್ ಪಿದಾಡ್‌ಂಡ್' ಪಂಡ್ದ್. ಉದ್ದೊಗು ಮಾತೆರ್ಲ ಪೋನಗ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಐನ್ ಒಯಿನ್ಲಾ ಕೆಬಿಕ್ ಪಾಡೊಂದಿನಾರ್ ಆರ್ ಅತ್ತ್. ಅಕಲೆ ಇಲ್ಲದಕುಲುಲಾ ಆತೇ. ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋದು ಬೆನೊಂತೆರ್. ಒಂಜೇ ಮನಸ್‌ಡ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಬೆನ್ಪಿನೆಡ್ದಾತ್ರನೇ ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಬೆನಿಯೆರೆ ಅರೆನ ಪೋಡಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಜ್ಜಿಂಡ ನೆರಡೆ ತತ್ತೊಂತ್‌ಜಿ. ಅವು ಮಾತೆರೆನ್ಲ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿಯಾದ್ ಒರಿಪೆರೆ ಕಾರಣ ಆತ್‌ಂಡ್. ಕುಟುಮದ ಉಲಯಿದ ಅತ್ರಾಣೊಲು ಅರೆನೆ ನನಲಾತ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂದೇ ಪನೊಲಿ.

ಹೈವೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕಾಸ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್

ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ದ ಬರಿಯೆ ಹೈವೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಊರುಡು ರಸ್ತೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ದಾದಾಪುಂಡು ಪಂಡ ಬೂಮಿನ್ ನರಮಾನಿ ತೂಪಿನ ದೇಕಿಯೇ ಬದಲಾಪುಂಡು. ಆಂಡ ಆ ಕಾಸ್‌ಗ್ ಬಯಕ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿನ್ ಪಡಿಲ್ ಪಾಡ್ದಿನಾರ್ ಆರ್ ಅತ್ತ್. ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕೊಲೊಂಜಿಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ನಾಯೆರ್ ಪೋವಂದಿ ಕಂಡೊಡು, ಕೊಟ್ಟುಡು ಕೊಚ್ಚಿದಾಂಡಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪೆರ್. ಕಾಸ್‌ದ ಬೆರಿಯೆ ಪೋವಂದಿನೆಡ್ದಾತ್ರನೇ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಪಾಡುನ ತುಪ್ಪೆಡ್ 125 ಮುಡಿ ಬಾರ್‌ದ ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡೊಂತೆರ್. ಎಣೆಲ್‌ಡ್ ನೂದೆಡ್ದ್ ನೂತ್ತೈವ ಮುಡಿಯಾಂಡ, ಸುಗ್ಗಿಡ್ ಮುಪ್ಪ ಮುಡಿ, ಕೊಳಕೆಡ್ ಮುಪ್ಪತ್ತೈನ್ ಮುಡಿ ಬುಲೆ ಆವೊಂತುಂಡು ಪಂದ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್

ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆನ ಮಗೆ ಮಹಾಬಲಣ್ಣೆ. ಕೊಳಕೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಬುಲೆ ಇಲ್ಲದ ಕರ್ಚಿಗಾಂಡ ಒರಿದಿನೆನ್ ಪೂರಾ ಮಾರೊಂತೆರ್. ಸುಗ್ಗಿಡ್ ದಾನ್ಯನೇ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಮೂಡಿ ಅವೊಂತುಂಡು. ಪದೆಂಗಿ, ಅಬರೆ, ಎಡ್ಮೆ ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಬುಲೆವೊಂತೆರ್. ಇಲ್ಲಗ್ ಬೋಡಾತಿನೆನ್ ದೀವೊಂದು ಒರಿನೆನ್ ಪೂರಾ ರೇಟ್ ಬನ್ನಗ ಮಾರೊಂತೆರ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಕಲ್ಲೆ ಕುಡ್ಪಂದೆ ಕೈಟ್ ಕಾಲಿ ಕೈಟ್ ಏಪೊಗುಲಾ ಉಂತುದುಜೆರ್. ಅಂಗಡಿ ಬೇರದ ವೈವಾಟ್‌ಗ್ ಬೇಲೆಲಾ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್.

'ಏರಿ ತಿಂದಿನಾಯೆ ಎರು ಬಿತ್ತೆ ಮಾರ್ ತಿಂತೆಗೆ' ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆದ ಪಾತೆರದಲೆಕ ಬಾಯಿರುಚಿಗ್ ಮನಸ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಎರುಬಿತ್ತ್‌ನ್ ಒರ್ತೊಂದು ನುಗನಾಯೆರ್ ಅಟ್ಟೊಗು ಪಾಡಂದೆ ಬೆನ್ನಿದಿಲ್ಲದ ಮರ್ಯಾದಿನ್ ಕಾತೊಂದೆರ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಬೂಮಿದ ಬರಿಟ್ಟೆ ಬರ್ಪಿ ರಸ್ತೆಡ್ದಾದ್ ಕಂಡೊಲೆನೆ ಸೈಟ್ ಮಲ್ದಿನಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಕಂಡದ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ದುಡ್ಡುದ ಲೆಕ್ಕಚಾರೊಡು ತೂಪಿನ ಕಾಲನೇ ಉಂದು ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆಗ್ ಮಣ್ಣ್, ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಲೆ ಪಂದ್ ತೆರಿದನಾರ್ ಆರ್. ಕಂಡದ ಬರಿಯೆ ಮಾರ್ಗ ಪೋನಗ ಐಟ್ಟೈಟೆ ಜನಕುಲೆನ್ ತನ್ನಂಚಿ ಒಯಿಪುನ ಬೇರೊನು ಸುದ್ದಿ ಮಲ್ಪುನ ಹೋರ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಲೆನ್ ಕಂಡದ ನಡುಟು ಪಾಡುವೆರ್. ಐಕ್ಕ್ ಜಾಗ್ ದಕಲೆನ ಜಾಗ್ ಬಾಡಯಿ ಪಂದ್ ವಂತೆ ಕಾಸ್ ಕೊರುವೆರ್. ಐನ್ ಆರ್ ಎಚ್ಚಾದ್ ತನ ಕಂಡೊಡು ಪಾಡೆರೆ ಒತ್ತೊನೊಂದೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎತೆ.ಐನ್ ಪಾಡ್ ನಗ ಕಂಡೊಡು ಒಂಜಾತ್ ಜಾಗೆಗ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಜಲ್ಲಿ ಪಾಡುವೆರ್. ಉಂದೆಡ್ದ್ ಕಂಡದ ಮಣ್ಣ್ ಸದು ಆಪುಂಡು. ನನೊಂಜಿ ಮೈಟ್ ಆ ಮಲ್ಲ ಕರ್ಬದ ಪತ್ರೊಲೆನ್ ಸರ್ತ ಉಂತಾವುನೆಡ್ದಾತ್ರ ಕಂಡದ ಬುಲೆಕ್ ಸರಿ ದೊಂಬು ಬೂರುಜಿ.ದೊಂಬು ಬೂರುಜಿಡ ಕಂಡೊಡು ಕೆಯ್ ದಾನ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಐತ್ತ ಕೊರಲ್ ಕೋಡು ಒಯಿತ್ ಬರಂದ್. ಅಂಚಾದ್ ಐಕ್ಕಾತ್ರ ಒಂಜಾತ್ ಕಾಸ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡಲ, ಅವು ಬುಲೆ ಹಾಲ್ ಮಲ್ಪುಂಡತ ಪಂದ್ ಅರೆನ ಎತೆ.ಕಂಡ ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಐಟ್ಟ್ ಬುಲೆ ಎಡ್ಡೆ ಬರೊಡು ಪಂದ್ ಎನ್ನೊಂತೆರ್.

ಹೈವೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಬಿಲೆ ಎಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಜನಕುಲು ಕಂಡೊನು ಕಂಡ ಆದ್ ತೂವೊಂದು ಇಜ್ಜೆರ್. ಪೇಂಟೆಲು ಮಲ್ಲ ಆನಗ ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದೊಗುಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಕಂಡೊಲು ಬೇರೊನು ಮಲ್ಪೆರೆ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕಟ್ಟಾಣೊಲು ಕಟ್ಟೆರೆ, ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟೆರೆ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಇಂಚಿಪ ಮುಟ್ಟ ಅಂಚ ಕಂಡೊಗು ಮಣ್ಣ್ ಪಾಡುನ ಬೇಲೆಲು ನಡತ್‌ದ್‌ಜ. ಎಚ್ಚಿನ ಕಂಡೊಲು ಸಾಗುವಳಿ ಆವೊಂದುಲ್ಲ. ಇಂಚಿಪ್ಪೊಗು ಒಂಜಿ ಕಂಡೊಗು ಮಣ್ಣ್

ದಿಂಜಾದ್ ಸಮತಟ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾರ್ಬಲೆದ ಬೇರ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಪಂಡ ಬೆನ್ನಿದ ಕಂಡೊಲು ಬೇರದ ಕಟ್ಟೆಲು ಆವೊಂದುಡುಂದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಹೈವೇದ ಒಂಜಿ ಮಾರ್ಗ ಇತ್ತಿನ ಇತ್ತೆ ರಡ್ಡ್ ಮಾರ್ಗ ಆತ್‌ಂಡ್. ಈ ರಡ್ಡ್ ಮಾರ್ಗೊಗು ನನೊಂಜಾತ್ ಕಂಡೊಲು ಪೋಯ. ನನೊಂಜಿ ಸರ್ವಿಸ್ ರೋಡ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರೆನ ಇಲ್ಲದ ಅರ್ಧ ಬಾಗಲಾ ಪೋಪುಂಡು. ಐಕ್ಕಾದ್ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ನಲ್ತ್‌ದ್ ಬೂಮಿನ್ ಕಳೆವೊನ್ನೆಕ್ ಕಾಸ್ ವಂತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ತಿಕಿನ ಕಾಸ್‌ನ್ ತನ್ನ ಬಕ್ಕ ಬೊಡೆದಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ವರ್ಸ ಕರಿನಗ ಇಲ್ಲಡ್ ಎಡೇನ ಬೆಂದಿನ ಮರ್ಮಲ್ ಸುಮತಿಯಕ್ಕನ ಪುದರ್‌ಡ್ ದೀಯೆರ್. ಆರ್ ತೀರಿನೆ ಕಾಸ್ ಇಲ್ಲದಕಲೆಗ್ ತಿಕ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ ಕುಟುಮ ದುಲಯಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಂತೆದ ಪಾತೆರ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಎಂಕಲೆಗಾತ್ರ. ಆರ್ ಕೊರ್ತಿನ ಪುಸರ್ಾದ ಪಂದ್ ಅಕುಲು ಪಂಡಿನೆ ಮಾತೆರ್ಲ ಮನ್ಪುಂದೆ ಕುಲ್ಯೆರ್ ಪಂಡ ತನನ್ ನಂಬಿ ಸಂಸಾರೊನು ಅಜ್ಜೆರ್ ಏಪಲಾ ಕೈ ಬುಡ್ತಿಜೆರ್. ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಹೈವೇದ ಬರಿಟುಪ್ಪಿ ಕಂಡೊಲೆಡ್ ಪಾಡ್ದಿನ ಹೋರ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಲೆಡ್ ಒಂಜಾತ್ ಕಾಸ್ ಬರೊಂದುಂಡು. ಆಂಡ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಐನ್ ಎಚ್ಚ ಬಯಕಿನಾರ್ ಅತ್ತ್.

ತುಳುವೆರೆಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಉಂಡು. ಎರು ಬಿತ್ತ್ ಮಾರ್ ತಿಂದಿನಾಯೆ' ಪಂದ್. ಒರಿ ಬೆನ್ನಿದಾಯೆಗ್ ಐಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ನೆರ್ಪಡೆ ಇಜ್ಜಿ. ಎರುಲಾ ಬಿತ್ತ್‌ನ್‌ಲಾ ಮಾರ್‌ಂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪುನ ಆವಂದ್. ಬೆನ್ನಿನ್ ಬುಡ್ಪುನಾಯೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಚ ಮಲ್ಪೆ. ಬೆಂದ್ ತಿನ್ಪುನಕುಲು ಅಕಲೆನ ದಪ್ಪುನ ಎರ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ದೀವೊಂದಿ ಮೋಕೆ ಅಂಚಿನವು. ರಡ್ಡ್ ಜತೆ ಎರ್ಲು ಇತ್ತಿನ ಅಕಲೆ ಇಲ್ಲಡ್ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್ ಉಪ್ಪುನೆಂಗೆ ಒಂಜಿ ಜತೆ ಎರ್ಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಕಾಯ ಬುಡ್ದ್ ಕೈಲಾಸ ಬುಡಿನೆ ಅಕಲೆ ಇಲ್ಲದ ಕಿದೆ ಪೊಗ್‌ನಗ ಅರೆನ ಕಿದೆಟ್ ಎರ್ಲು ಇಜ್ಜಿ, ರಡ್ಡ್ ಪೆತ್ತೊಲು ಉಲ್ಲ. ಇನಿ ಎರ್ಲೆನ್ ಕಂಬುಲೊಡು ಗಿಡಪ್ಪೆರೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಲೆ ಕರ್ಚ್ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಬೆನ್ನಿದಕಲೆ ಇಲ್ಲಡ್ ದಪ್ಪೆರೆ ಎರ್ಲು ಇಜ್ಜಿ. ಟಿಲ್ಲರ್ ಮೆಷಿನ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅಕಲಕಲೆ ಅನುಕೂಲೊಗು ತಕ್ಕ ಎಲ್ಯ ಮಲ್ಲ ದಪ್ಪುನ ಟಿಲ್ಲರ್ ಮೆಷಿನ್‌ಲು ಉಲ್ಲ. ಗಂಟೆಗ್ 600,800,1200 ದೆತೊನುವೆರ್. ದಪ್ಪುನ ಮೆಷಿನ್‌ದ ಸಬ್ದೊಗು ನರಮಾನಿ ಒರಿ ನನೊರಿಯಡ ಪಾತೆರುನ ಕೇನೊಂದುಜ್ಜಿ. ಕೀರ್‌ಕುಟ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿ ಬೇಷ–ಕಾರ್ತೆಲ್‌ದ ಬರ್ಸೊದ ನಡುಟುಲಾ ಕೇನೊಂತಿನ ಉರಲ್‌ದ ಸೊರ ·ಇನಿ ದಪ್ಪುನಗ ಕೇನಂದ್. "ಕಾಯೆರಡ್ಕದ ಕುಡುವೋ ಕಾಲಗ್ ಉಮೆರಡ್ಕದ ಬಡುವೋ ಬೊಲ್ಲಗ್" ಪಂದ್ ಕಾಲೆ ಬೊಲ್ಲೆ ಪುದರ್ ದೀದ್ ಅರ್ತಿಡ್ ಎರ್ಲೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂತಿನೆನ್ ಇನಿ ವಾ

ಮೆಷಿನ್ ದೊಟ್ಟುಗುಲಾ ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಲು ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋತಿನೆಕ್ ಉಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಕಂಡದ ಬೆನ್ನಿಲಾ ಪೋದು, ಬೇರದ ಕಟ್ಟೊಣೊಲು, ಬಜ್ಜೆಯಿದ ತೋಟೊಲು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಕಂಡದ ಪುಣಿಕ್ಕ್ ವರ್ಸ ವರ್ಸ ಮಣ್ಣ್ ದೀಂಡ ಪುಣಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಪುಂಡು. ಮಿತ್ತ ಕಂಡೊಡ್ದು ತಿರ್ತ ಕಂಡೊನು ಬೇತೆ ಮಲ್ತೊಂತಿನಿ ಎತ್ತರೊಗು ಕಟ್ ದಿನ ಕಟ್ಟಪುಣಿ. ಇಟ್ಟ್ ದೀತಿನ ತಾರೆದೈಕುಲೆನ್ ತೂಪಿನನೆ ಪೊರ್ಲು. ಬೀಜುನ ಗಾಳಿಗ್ ತಾರೆದ ಮಡಲುಲು ಬೀಸೊಡು ಬೀಜಿನಗ ಮನಸ್ ಗೆಲ್ಮನ ಆಪುಂಡು. ಇನಿ ಕಂಡೊಗು ಮೆಷಿನ್ ಜಪ್ಪೊಡಾಂಡ ಪುಣಿ ಇತ್ತ್ಂಡ ಆವಂದ್. ಕಂಡದ ಪುಣಿಕ್‌ಲೆನ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಕಂಡೊಡ್ದು ನನೊಂಜಿ ಕಂಡೊಗು ಮೆಷಿನ್‌ಲೆನ್ ಕೊನೊಪೆರ್. ಕಂಡದ ಬರಿಯೆ ಪೊಯೆರೆ ಪುಣಿಕುಲು ಇಜ್ಜಾಂಡ ನಡಪುನು ಎಂಚ? ಬೈಲ್‌ದ ಪೊರ್ಲಾಂಡಲಾ ಒರಿವುನು ಎಂಚ ಪಂದ್ ತೆರಿವುಜಿ. ಕಂಡೊಡು ಪುಣಿ ಇತ್ತ್ಂಡ ಸುಗ್ಗಿದ ಬುಲೆಟ್ ದಾನ್ಯ ಬಿತ್ತೊಂತೆರ್. ಕಂಡೊಡು ನೇಜಿ ನಡ್ದ್ ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಕೆಯ್ ಆಂಡ, ಪುಣಿಟ್ ಬಿತಿ ಉರ್ದು ಪದೆಂಗಿಡ್ ಇಲ್ಲದ ಕರ್ಚಿಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತೆನ್ ಬುಲೆವೊಂತೆರ್. ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಬುಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ಮಲ್ಪುನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ನೀರ್, ಗೊಬ್ಬರ, ಮಾತೆನ್ಲಾ ಸರಿಟ್ ಗಲಸೊನೆರೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪುನಕಲೆನ ಗೇನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಇಂಚಿನವು. ದೂಂಬುದನೆ ಪತೊಂದು ನೇಲೆರೆ ಆಪುಂಡಾ ಪಂದ್ ಕೇನ್ಪರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಕಂಡೊಗು ಒಡ್ದಾವುನ ನೀರ್ ಗ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಪನೆ, ಮುಕ್ಕಾರ್, ಸಂಬೊಲಿಗೆ, ದಂಬೆಲೆಡ್ ನೀರ್ ತೇತೊಂತೆರ್.ಇನಿ ಪಂಪ್ ದ ಬಟನ್ ಒತ್‌ಂಡ ಕಂಡ ನಿಲ್ಕೆ ನೀರ್ ಒಡ್ದುಂಡು. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ನಡಿಯೆರೆ, ಕೊಯ್ಯೆರೆ ಮೆಷಿನುಲು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಮಾತಲ ಸಮತಟ್ಟಾದ್ ಇತ್ತಿನ ಕಣ್ಣ್ ತೋಜುನಾತ್ ಮಲ್ಲೆದ ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಜಾಗ್‌ದ ಕಂಡೊಲೆಗ್ ಆಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಎತ್ತರ ತಗ್ಗ್‌ದ ಕೋಡಿಕೊಲೆಂಜಿಲು ಜಾಸ್ತಿ. ನೀರ್ದ ಬೈಲ ಪಟ್ಲ ಕಂಡೊಡಕ ಮೆಷಿನ್ ತಾರುಂಡು. ಆಂಡಲಾ ಮೆಷಿನ್ ತಾರಂದಿನಲ್ಕ ತೂವೊಂದು ಬಿತ್ತುನ, ನಡ್ಪುನ, ಕೊಯ್ಪುನ ಬೇಲೆಲು ಇನಿ ಸುಲಬೊಡು ಆವೊಂದುಂಡು. ಬೇಲೆ ಸುಲಭ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮೆಷಿನ್‌ದ ಬಾಡಯಿದ ಕಾಸ್ ಎಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಬಾಡಯಿದ ಕಾಸ್ ಎಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಇನಿ ಬೆನ್ನಿನ್ ಬುಲೆತ ಲೆಕ್ಕೊಡು ತೂಪುಜ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡುಜ. ಕಾಸ್‌ದ ಮೋನೆಡ್ ತೂದು ಬೆನ್ನಿ ಲಾಭನಾ ನಷ್ಟನಾ ಪಂದ್ ಪನ್ಪ. ಓರಿಯಕಲೆಗ್ ಬೆನ್ನಿ ಲಾಭ- ನಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯಾದ್‌ತ್ತಿಜಿ. ಅವು ಅಕಲೆಗ್ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವು ಸಾದಿ ಅತ್ತ್. ಅರ್ತಿದ ಬದ್‌ಕೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇನಿ ಕನ್ಯಾ ತಿಂಗೊಲ್‌ದ ತುರ್ತದ ಬೇಲೆದ ಪೊರ್ತುಗು ಕಂಡೊಗು ಜಪ್ಪುನ ಮೆಷಿನ್ ಅರ್ದ ಗಂಟೆದ ಉಲಯಿ, ಕಂಡದ ಕೈ ಕೊಯಿದ್ ಬಾರ್‌ನ್

ಬೈನ್ ಬೇತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪುಂಡು. ಕಂಡದ ಕೈ ಕೊಯ್ಯೊಡು, ಕ್ಯೊತಿ ಕಂಡದ ಸೂಡಿದ ಪೊರ್ಲು ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕುಂದ್. ಕೈ ಕೊಯ್ಪುನು, ತುಂಬುನು, ಪೇಜಿ ಪಾಡುನು, ದರ್ಪುನು, ಬೈ ಮುಟ್ಟುನು, ಬಾರ್ ರಾಸಿ ಪಾಡುನು, ಜಾಲ್‌ಡ್ ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡುನು ಈ ಮಾತಾ ಬೇಲೆಲೆನ್ ದುಂಬುದ ತರೆಕ್‌ಲೆಗ್ ಮದತ್‌ದೇ ಬುಡ್ಪ. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಬುಲೆಂಡಾ, ನನೊಂಜಿ ಮೈಟ್ ನರಮಾನಿ ಒರಿ ನನೊರಿಯನೊಟ್ಟುಗು, ಬೆರೆಯೊಂದು ಬದ್‌ಕರೆ, ಬೇನೆ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಪಟೊನೆರೆ, ಕತೆ, ಸಂಧಿ, ಪಾಡ್ದನ, ಕಬಿತೆ, ಉರಲ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಉಲ್ಲಾಸ್‌ನ್ ಎಚ್ಚಾವೊನೆರೆಲಾ ಕಾರಣ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮಾತಾ ಸಂಬಂಧೊಲು ವ್ಯವಹಾರದ ನೆಲೆಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಈ ಕಾಲೊಡು ಬೆನ್ನಿನ್‌ಲಾ ಆ ನೆಲೆಟ್ಟೇ ತೂಯಿನೆಡ್ಡಾತ್ರನೇ ಅರಿ–ಬಾರ್‌ದ ಸಿರಿ ತುಪ್ಪೆ ಆತಿನ ಕಂಡೊಲು ಇನಿ ಸೈಟುಲು ಆತ್‌ಂಡ್. ಐತ ಉದ್ದ – ಅಗೆಲೊಲೆನ್ ಪಂದ್ ಐತ್ತ ಬಿಲೆ ಎಚ್ಚಾಪುಂಡು. ಪಟ್ಲದಂಚಿನ ಕಂಡಲಾ ಮಣ್ಣ್ ದಿಂಜಿದ್ ಒಂಜೇ ಸಮತಟ್ಟ್ ಆದ್ ನಡುಟು ಬತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗ ಬೂಮಿದ ಬಿಲೆನ್ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನಕುಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ತರೆಮಂಡೆ ಪತ್ತುನಂಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆನ್ಲ ಅಸ್ಕ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ನರಮಾನಿಗ್ ಬಿಲೆ ದಾಂತಿನೆಲ್ಕ ಆಂಡ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೆನಿಯೆರೆ ನರಮಾನಿ ಒರಿಯನೊರಿ ಒಟ್ಟುಗು ಮೋನೆ ಪರ್ಕುಂದೆ ಉಪ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಒರಿಯನ ಅಂಗಮೆ ನನೊರಿಯಗ್ ಇಜ್ಜಿ. 'ಯಾನ್' 'ಎನ್ನ' ಪನ್ಪಿನವೇ ದುಂಬೊತ್ತುದು ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರದುಲಯಿಡ್ 'ನಮೋ' ಪನ್ಪಿನವು ಮದೆಯಾತ್‌ಂಡ್.

ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಪೊಲಬುಲು ಕಾಲಕಾಲೊಗು ಬದಲಾವೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಕೊಚ್ಚಿದ್ ಮಲ್ತೊಂತಿನ ಕಂಡೊಲೆಡ್ ಸಾಗುವಳಿ ಪೋದು, ನಾಯೆರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮರತ್ತ ನಾಯೆರ್‌ದ ಮುನೆಕ್ಕ್ ಪನೊರು ಬೊಟುದು ದತ್ತೆರ್. ನಾಯೆರ್ ಬನ್ನಗ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಲು ಪೊಣ್ಣುನ ಕೈಡ್ದ್ ಆಣನ ಕೈಕ್ಕ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಾಯೆರುಲಾ ಮರತ್ತ ಪೋದು ಕರ್ಬ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಂಡೊಗು ಪಾಡೊಂತಿನ ಅಡ್ಡ ಪಲಯಿ ಮರತ್ತನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೈ ದರ್ಪೆರೆ ಪಡಿ, ಬಾರ್, ಬೆಯ್ಪಾಯೆರೆ ಗುರ್ಕೆ, ನನಪೆರೆ ಕಪ್ಪರ್, ತೋಡೆರೆ ಗದ್ದವು, ಬಾರ್ ಪತ್‌ರುನ ತಡ್ಪೆ, ಬಾರ್ ಒಯಿಪುನ ಕೈಪುಲ್, ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪುನ ಉಜ್ಜೆರ್ ಪೂರಾ ಇನಿ ಮ್ಯೂಸಿಯಂಡ್ ಉಂಡು. ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡುನ ಮೊರಜ, ಉಂಡ್ಯೆ ಬೈತ್ತ ಬಲ್ಲ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್‌ದ್ಲಾ ಜನಕುಲೆನ ಪೊಸತ್ ತೂಪಿನ ಒಂಜಿ ಗೇನ ಉಂಡು. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲೆ, ಕಲ್ಲೆದ ಬಲ್ಲ್, ಲಪ್ಪುನ ಕಲಸೆ, ಕೊದಂಟಿ, ಕಲಸೆದ ಕೋಲು ಉಂದುಲಾ ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕುಂದ್. ಇಂಚ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ಪರಪು ಬದಲಾವೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಪಡಿಕೆ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಉಂಡು.

ಗುವೆದ ನೀರ್‌ದ ಓದ್ ಒರಂಟ್

ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ಡ್ದ್ ಲಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಪೋಪಿನ ಸಾದಿಡ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕೋಡಿ ಕೊಲೆಂಜಿ. ಎಡ್ಮ ಸೆನ್ಸ್‌ದವು. ಮರಿಯಾಲೊಡು ಬೊಲ್ಲ ಬೂರ್‌ನೆಟ್ ಐನ್ ಬೆನಿಯರೆ ಆಪುಜಿ. ಸುಗ್ಗಿಡ್ ಆ ಕೊಲೆಂಜಿಡ್ ಒಂಜಾತ್ ಕೈ ಅತ್ತಂದೆ ಕಂಡದ ಸುತ್ತದ ಪುಣಿ ಬರಿಯೆ ತರಕಾರಿ ಬೆಂಡೆ, ಪೀರೆ, ತುರೆ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಅವು ಮಲ್ಪೆರೆ ಆವೊಂತಿನಿ ಐತ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಗುವೆಲ್‌ದ ನೀರ್‌ಡ್. ವರ್ಸದ ಪದ್‌ರಾಡ್ ತಿಂಗೊಲುಡುಲಾ ಐಟ್ಟ್ ನೀರ್ ತಪ್ಪಂದ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ತುದೆ ಬರಿಟೇ ಗುವೆಲ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅವು ಉಬಾರ್‌ದ ನೀರ್ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಉಪ್ಪು ಉಪ್ಪುನ ನೀರ್ ಇಜಿಂಡ ರುಚಿದಾಂತಿಲೆಕ ಉಪ್ಪುನ ನೀರ್‌ಡ್ದ್ ಅಟಿಲ್ ರುಚಿಯಾಪುಜಿ. ಪರ್ಯೆರೆಲಾ ಬಜ್ಜನೇ. ಅಪಗ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ತಿಕ್ಕುನ ಈ ಚೀಪೆ ನೀರ್‌ದ ಗುವೆಲುಲೆದ ನೀರ್‌ಗ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಪಾಂತುವೆರ್. ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಇಲ್ಲದ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ನೀರ್‌ಗ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತದಕುಲು ಬರುವೆರ್.

ಪಾವಂಜೆದ ತಿರ್ಥ ದೇವಸ್ಥಾನ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವನಸ್ ಸುರುವಾಯಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಕೆಲವೆರ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ವನಸ್ ಪೋಪೆರ್. ಅಜ್ಜೆರ್ಲಾ ಅಡೆಗ್ ವನಸ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂತೆರ್. ಅಪಗ ಅಲ್ತ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂಕಲೆಗ್ ಚಿಲಂಬಿದ ಕಂಡ ಕೋಡಿ ಕೊಲೆಂಜಿದ ಗುವೆದ ನೀರ್ ಬೋಡು. ನೀರ ಕಂದೆಲ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಗುವೆಲ್‌ಡ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ನೀರ್ ಉಂಡತೆ ಎಂಕಲೆಗ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ನಿತ್ಯ ಕರ್ಚಿಗ್ ನೀರ್ ಕೊರೊಲಿಯಾ ಪಂಡೆರ್. ನೆಲಕ್ಕ್ ಪತ್‌ಪೋತಿ ಗುವೆಲ್‌ದ ಅರುಡ್ದು ನೀರ್ ದೆಪ್ಪುನ ಕಷ್ಟನೇ. ಅಂಚಾದ್ ಐಕ್ಕ್ ದಂಡೆ ಕಟ್ಟುವೆ. ಗುವೆಲ್‌ನ್ ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ಪುವಾ ಪಂಡೆರ್. ಅಜ್ಜೆರ್ ಆವು ಪಂಡಿನಿ ಗುವೆಕ್ಕ್ ದಂಡೆ ಕಟ್‌ದ್ ಕರ್ಬದ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕಜವು ಬೂರಂದೆ ನರಮಾನಿ ನೀರ್‌ನ್ ಹಾಲ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಉಪ್ಪಡ್ ಪನ್ಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಪಾಡ್ದ್ ಆ ಕೋಡಿಡ್ದ್ ನೀರ್ ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಗಲಸೆರ್ ಬೋಡ್ಡಿನಾತ್ ನೀರುಂಡ್. ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಆ ಬೇಲೆಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡ್.

ದಿನ ಕರಿನಗ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ತೂಯಿನ ಜನಕುಲು ಪಂಚಾಯಿತ್‌ಡ್ ಪಂದ್ ಮೇರೆನ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್‌ದಿ ಪೈಪ್ ಲೈನ್‌ಗ್ ಐಟ್ಯೆಟೇ ಅಕಲ್ನಲಕಲ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ನೀರ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಪಾಡೊಂಡೆರ್. ಉಂದು ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಈತಾನಗ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಇಲ್ಲದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇತ್ತಿನ ಸಂಬಂದದಕುಲು

ಎಂಕಲೆಗ್‌ಲಾ ನೀರ್ ಬೋಡು ಪಂಡೆರ್. ಬರಿಟ್ಟೆ ಉಪ್ಪುನ ಸೇಸ ಸೇನೆರ್ ಪಂಡೆರ್ ಇರೆಗ್ ಊರುಗು ಪೂರಾ ನೀರ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಆಪುಂಡು. ಇಲ್ಲದಕ್‌ಲೆಗ್ ನೀರ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡೆರ್. ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಪಿಸ್‌ರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಪಾಡೊಂದಿನಕುಲು ಮೆರೆಡ ಕೇಂದ್‌ಜೆರ್. ದೇವಸ್ಥಾನದಕುಲುಲಾ ಕೇನ್ದ್‌ಜೆರ್. ರುಕ್ಕಯಮೂಲ್ಯೆರ್ ನಾಲ್ ದಿನ ಬೆರಿಬುಡಂದೆ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋದು ದಾದಾಂದ್ ಕೇಂಡ ಅಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಪಾತೆರಗೊ ತಿಕಿಜೆರ್. ನಾಲ್ಯೆನ್ ದಿನ ದಿನಲಾ ಅಲ್ತ ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆಡ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಪಂದ್ ಪೋಂಡ ತಿಕ್ಕಂದಿನಪಗ ದಾದ ಮಲ್ಪುನು ಪಂದ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಗುವೆದ ನೀರ್‌ಡ್ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಂಡತ ಪಂದ್ ಏತೆ ಆಂಡ್. ಇಂಚಾದ್ ನಾಲ್ ದಿನೊಟ್ಟು ಅರೆಗ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಂಡ್. ಕಾಯ ಬುಡ್ದು ಕೈಲಾಸ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಸೋಮಯಣ್ಣೆ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಅರೆಗ್ ವಂತೆ ಎತೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕೂಡು ಕುಟುಮೊಡು ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಪೋನಗ ಸಾಗುವಳಿಗ್ ಏರ್ ಸಾದಿ ಪಂದ್ ಆಂಡ್. ಮಗಲ್ ಸರಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಯ ಮಗೆ ಭಾಸ್ಕರೆ ಅಮ್ಮೆರೆ ಕೊರಿ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್‌ದ್ ಬೇತೆ ಪೋದು ಇಲ್ಲ್ ಕಾಲಿಯಾಂಡ್. ರಡ್ಡನೇ ಮಗೆ ಮಹಾಬಲಣ್ಣೆ. ಅರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದ ಬೊಡೆದಿ ಸುಮತಿಯಕ್ಕ ಅಕಲೆ ಜೋಕುಲು ಮಾತ್ರ ಒರಿಯೆರ್. ಕರತ್ತ ಗಂಜಿ ಪೋದು ಕುದುಪೆದ ಗಂಜಿಯಾಂಡ್. ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆಗ್ ಅರರ ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಕಂಡಲಾ ಕಾಲಿ ಬುಡ್ಯೆರೆ ಒಪ್ಪಂದಿನ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆಡ್ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಮದೆತ್‌ದಿನಾರ್ ಪಂದ್ ಎಲ್ಯ ಮಗೆ ಭಾಸ್ಕರಣ್ಣೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಅರೆನ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಅರೆನೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತ್‌ದ್ ರಿಕ್ಷಾದ ಡ್ರೈವರ್ ಆದ್ ಬೆನೊಂದುಪ್ಪುನ ಆರ್ ಪಾವಂಜೆದ ಊರುಡು ಏರೆನಲಾ ಲೆಪ್ಪುಗು ಓಕೊನುನಾರ್. ಎಲ್ಲಿಡ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಜೋರು, ಪೆಟ್ಟ್ ಪುಡೆ ತಿಂದಿನಾರ್. ಬಾಲೆ ಉಸಾರ್ ದಾಂತಿನಾಯೆ ಪಂದ್ ಅರೆಗ್ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆಡ್ ಮಾಪು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಎಲ್ಲಿಡ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಯ್ಯಡ್ ಕುಡುಮೆದ್ಪಂದೆ ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಪೋಯೆರ್. ಅಕ್ಕ ಪದ್ಮಾವತಿ ಕುಡು ಕಬಿಡ್ದ್ ಕೊರಂದಿನಪನಗ ಮೆದ್ಪುನ ಬೇಲೆನ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿನೆಕ್ಕ್ ಬಯ್ಯಡ್ ಗೊಬ್ಬುನ ಕಂಡೊಡ್ದು ಒಯಿತ್ ಕನತ್‌ದ್ ಕಂಬೊಗು ಕಟ್‌ದ್ ಕಲ್ಲೆದ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ನೋತುದು ಮರ್ಕ ಆತಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಒಂಜಿ ಏಪಲಾ ನೆನೆಪು ಮಲ್ತೊನ್ಪೆರ್. ಅರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಮಸ್ತ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಉಪ್ಪುನ ಭಾಸ್ಕರಣ್ಣೆ ಎಂಕೆಲೆಗ್ ಅರನಲ್ಕ ಬೆನಿಯೆರೆ ತೀರಂದ್ ಪನುವೆರ್. ಅರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆನ್ ಆರ್ ಇಲ್ಲಡ್‌ತ್ತಿನ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಪಟ್‌ದ್ ಮಲ್ಪಾವೊಂದು, ತಾನ್‌ಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು, ಒಂಜಿ ಚೂರುಲಾ ಕುಲ್ಬು ಪೊರ್ತು

ದೆಪ್ಪಾಂದಿನಾರ್. ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಗೇನ ಅಂದಾಜಿ, ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಬೋಡು. ಅವು ಅರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಾ ಕಂಡೊಡು ಎಂಚಿನೆನ್ ಏಪ ಬೆನೊಡು ಪಂದ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೆ ಚಿಲಿಂಬಿದ ಎಲ್ಯ ಕೊಲೆಂಜಿಡ್ ಮಲ್ಪುನ ತರಕಾರಿ ಇಡೀ ಇಲ್ಲದ ಕರ್ಚಿಗಾವೊಂತುಂಡು. ಪಾಡೊಂತಿ ತೌತೆದ ಸಾಲ್‌ಡ್ದ್ ಚಾವಡಿದ ಉದ್ದೊಗುಲಾ ತೌತೆದ ಸಾಲುಲು ತೋಜುಂಡು. ಕಿದೆತ ಬರಕಲೆಡ್ ಮಣಿಪುದ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕರ್ರುಂಬುಡಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಇಲ್ಲದ ಜನಕುಲ್ನ ಬಡವು - ಬಚ್ಚೆಲ್ ಮಾತಲಾ ತೂದೇ ಅರೆನ ಕಜ್ಜೊಲು ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಂಸಾರದ ಕಷ್ಟಕೋಟಲೆದ ನಡುಟುಲ್ಲಾ ಆರ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಉಮೇದ್‌ನ್ ಕರಿತೊಂದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಇಲ್ಲ್ ಬುಡಿನ ಮಲ್ಲ ಮಗೆ, ಉಸಾರ್‌ದಾಂತಿನ ಮೂಜನೇ ಮಗೆ, ಬರವು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಊರು ಬುಡಿನ ರಡ್ಡನೇ ಮಗೆ, ನಾಲನೇ ಮಗೆ ಬೆನಿಯರೆ ಕೈಕ್ಕ್ ಬನ್ನಗ ಅರೆನ ನಡುಪ್ರಾಯ ದಂಗ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಮಾತಾ ಜೋಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಕಾಲ-ಕಾಲೊಡು ಮದ್ಮೆ ಮಸಿರಿ ಮಲ್ದಿನತ್ತಂದೆ, ಇಲ್ಲಡೆ ಸೋತುದು ಬತ್ತಿ ಪಲಿನ ಜೋಕುಲು, ತಂಗಡಿ ಬಾಲೆಲು, ತನ್ನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ, ನಿರೆಲಾದ್ ಬದ್‌ಕ್ಯೆರ್. ಆರ್ ಸುದಾರ್ದಿ ಕುಟುಮ, ಮಲ್ದಿ ಮದಿಮೆದ ಲೇಸ್‌ಲು 'ಇಲ್ಲ ಕರ್ತಯೆ ಮಲ್ಲಾಯೆ' ಪಂದೇ ಪನ್ಪಾದ್‌ಂಡ್.

ಮಣ್ಣ್ ಅತ್ತವು ಬದ್‌ಕ್

ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರೆಗ್ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದ ಮಣ್ಣ್ ಬಜಿ ಮಣ್ಣ್ ಆದ್‌ತ್ತಿಜಿ. ಪಜ್ಜಿ ಮಣ್ಣ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್. ತಾನು ಬೆನ್ಪಿನ ಬೇಲೆನೇ ದೇವೆರ್‌ಂದ್ ನಂಬಿನಾರ್ ಆರ್. ತೆರಿನಕುಲು ಐನ್ 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಪಂದ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಬದ್‌ಕ್‌ದೆರ್ ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್. 95 ಕರಿನೆಂಗಲ ಸೀಕ್ ಸಂಕಡ ಪಂದ್ ಜೆಪ್ಪಂದೆ ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಪ್ಪೊಡು ಅರೆಗ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಬೆರಿಸರ್ತ ಮಲ್ಪೆರೆ ವಂತೆ ಒರಗ್‌ಗಾ ಪಂದ್ ಪಗೆಲ್‌ಡ್ ಜೈದಿನಾರ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್. ಬೆನ್ನಿದ ಬಗೆಟ್ ಅರೆನ ಗೇನೊನು ಪಟೊನರೆ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬೇಲೆ ಕಜ್ಜೆರುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಲೋಚನೆನ್ಲಾ ಮಲ್ತೊಂತೆರ್. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಲು ಪೊರ್ತು ಪೊರ್ತುಗು ಆವೊಡು. ಐಕ್ಕ್ ಗಂಟೆ ತೂಯೆರೆ ಪಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಬಾನದೇವೆರೆ ನಡಕೆಡೇ ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಈ ಬೇಲೆ ಪಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊರ್ತು ಮೂಡ್ನಗ, ನಡುನೆತ್ತಿಡಾನಗ, ದೊಂಬು ಅಡ್ಡಾನಗ, ಪೊರ್ತು ಕಂತ್‌ನಗ, ಕಿದೆತ ಎರು ಕೈಕಂಜಿಗ್ ಪೊರ್ತು ಪೊರ್ತುಗು ಬಡವು, ಬಾಜೆಲ್ ದೀಪುನ, ಕಂಡದ ಪುಣಿ ಬರಿಯೆ ಪೋದು ನೀರ್ ಕಡ್ಪುನ, ಕಟ್ಟುನ, ಬಿತ್ತುನ, ತುಪ್ಪೆ ಪಾಡುನ, ಗೊಬ್ಬರ

ದೆಪ್ಪುನ, ಬಾರ್ ಅರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆಲು ಇಂಚ ಮಾತೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುರಾನಿ ಮುರಾನಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಬಾರ್‌ನ್ ಮಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್‌ದಿನಿ ಪಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಇರ್ವ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸ ಪಿರವುಗುಲಾ ದಿನೊಕ್ಕು ರಡ್ಡ್ ಮಂಡೆ ಬಾರ್ ಬೆಯ್ಪಾದ್, ಪತ್‌ರ್ದ್, ಕೈಪುಲುಡ್ ಬಾರ್ ಒಯಿತ್‌ದ್, ಅಡ್‌ತ್‌ದ್ ಆ ಬಾರ್‌ನ್ ಇಲ್ಲಡೇ ಮೆತ್ತೋಂತೆರ್. ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪು ಬರಕಲಡೆ, ರಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲ ಗುರಿ ಮೂಜಿ ಎಲ್ಯ ಗುರಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಗುರಿಟ್ಟ್ ನಾಲ್ ಜನ ಸುರುಕ್ಕು ಮೆದ್ಪುನು. ಮೂಜಿ ಜನ ಕುಡೊರ ಮೆತ್ತ್‌ದ್ ಉಮಿ ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಉಮಿ ದೆತ್ತಿ ಬಾರ್‌ನ್ ಅಬೆಪ್ಪುನು. ಜಾಲ್‌ಗ್ ಬೂರುನ ದೊಂಬುಡ್ದಾದ್ ಪತ್ತೊಂಜರೆ ಗಂಟೆಗ್ ಬಾರ್ ಮೆದ್ಪರೆ ಸುರುವಾಂಡ ಒಂಜರೆ ಗಂಟೆಗ್ ಮುಗಿಯೊಂತುಂಡು. ಒಟ್ಟು ಒರುಂಬ ಪತ್ತ್ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಮೆದ್ಪುನು. ಮೆದ್ಪೊಡು ಪೊಡೆಪ್ಪೊಡು ಉಂದು ಬುಡಂದೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ. ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಬಾರ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೆಚ್ಚೊಡೇ ಮೆತ್ತ್‌ಂಡ ಕಡಿಯಾಪಿನಿ ಕಡಿಮೆ. ಬಾರ್ ಮೆದಪುನಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪೊರ್ತು ಇಲ್ಲಡ್ ವನಸ್ಗ್ ಬತ್ತಿ ಜೋಕುಲು ರಡ್ಡ್ ಗುರಿ ಬಾರ್ ಮೆತ್ತ್‌ದೇ ವನಸ್ ಮಲ್ತ್ ಪೋವೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡ್‌ದ ನಡುಟುಲಾ ಜೋಕುಲು ಕಲ್ತೆರ್. ಐಕ್ ಅರೆನ ಬೆರಿಸಾಯಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪೋಡಿಗೆಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಬಡಪತ್ತ್ ಅವುಲು ತತ್ತ್‌ದ್‌ಜಿ. ಮೆಗ್ಯೆ ಪಲಿಯಲ್ಲು ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿ ಕಾಲೊಡು ನಡತಿ ಸಂಗತಿನ್ ಆರ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂತಿನೆನ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ಕಾಲ ಮರಿಯಾಲದ ಪೊರ್ತು. 'ಬೆಂದ್‌ಡ ತಿನ್ಬ' ಪಂದ್ ತೆಂಬರೆದ ಸೊರ ಕೇಂಡಲಾ ಉನಿಯೆರೆ ನುಪ್ಪು ಇಜ್ಜಾಂದಿ ಕಾಲ. ಸಾಲೊಗು ಬಾರ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಬಾರ್ ಬೆಯ್ಪಾದ್ ಅರಿ ಮಲ್ದಿನಿ ಆನಿ. ವನಸ್ ದುಮ್ಮಾನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಬಜಿ ನೀರ್ ಪರ್ದ್ ಜೈದಿನಿ. ಬಾರ್ ಮೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಂತ್ ಕರಟ್ಟ್ ಗಂಜಿ ಐನ್ ಸೇರ್ ದಾತ್ ಬೆಯ್ಪಾದೆರ್. ಗಂಜಿ ಆಪಿನೆ ಬಡವು ಜೋರಾಂಡ್. ಬೆಚ್ಚ ಗಂಜಿಗ್ ತಾರಾಯಿದ ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಉಂಡ ಐತ ರುಚಿ ಬೇತೆನೇ. ಆನಿಲಾ ಮೆಗ್ಯೆ ಬಾಬಣ್ಣೆ ಕಲೆಂಬಿದ ಮೂಲೆಡು ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ತಾರಾಯಿದ ಎಣ್ಣೆಲಾ, ಚಿಮಿಣಿದ ಎಣ್ಣೆದಲಾ ಬಾಟ್ಲಿಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಟ್ಲಿನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಟ್ಟಲ್‌ಗ್ ಗಂಜಿ ಪಾಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ರುಚಿಕ್ಕ್‌ಂದ್ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಮೈತೆರ್. ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಗಂಜಿದ ತೆಲಿ ಪರ್ನಗ ದಾದನಾ ಮೂರಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಡೆ ಪಾಡಂದೆ ದೆರ್ತ್ ಪರ್ಧಿ ಗಂಜಿನ್ ಬಟ್ಟಲ್‌ನ್ ಕನತ್‌ದ್ ಕರಕ್ ತಮೆತ್‌ದ್ ಕೈಲ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಇಡೀ ಕರತ್ತ ಗಂಜಿ ಚಿಮಿಣಿದೆಣ್ಣೆದ ವಾಸನೆ. ಬಂಜಿಡ್ ಪುರಿ ಸಯ್ಪಿನಾತ್

ಬಡವು. ಎಡೇನ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಮಲ್ತಿನ ಗಂಜಿ ಬಾಯಿ ದೀಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಕಣನೀರನೇ ಪರೋಡಾಂಡ್ ಆನಿ. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಇಲ್ಲದ ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಪೊಂಜೊವು ಅಂಜೊವು ಬಡವುಡು ಕಣ್ಣ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ದ್ ಸಂಗತಿನ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ಏಪಲಾ ನೆನೆಪು ಮಲ್ತೊಂತೆರ್ ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅರೆನ ಪುಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸಾದುಪ್ಪುನ ಗೀತಾ ಸಾಲಿಯಾನ್. ಉನ್ನಗ ಬಟ್ಟಲ್‌ಡ್ದ್ ನುಪ್ಪು ಬಿರ್ಕರೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಮಣ್ಣ್‌ದ ನೆಲ ಆಂಡಲಾ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಉನೊಡು. ಅರಿ ಅರ್ಕಂಜಿ ದೆಪ್ಪುನಗ ಅರ್ಕಂಜಿಡ್ ಅರಿ ಉಪ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಅರಿ ಮಿನಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅರೆನ ನೆರಡ ಕೇನೆರೆ ತೀರಂದ್. ಮಣ್ಣ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಬುಲೆಯಿ ಬುಲೆ ನುಪ್ಪುಲಾ ದೇವೆರೆಂದ್ ತೆರಿದಿನಾರ್ ಆರ್.

ಬೆನ್ನಿ ಪಂಡ ಅವು ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವುನ ಬೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಐಟ್ಟೆ ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಸದುನು ತೆರಿಯೊಂದು ಐನ್ ಅಜತೊಂದು ಪಾಡಿನ ಪುಂಡಿ ಬಿತ್ತ್ ಮುಂಗೆ ಕೊಡಿತ್‌ದ್, ಬೇರ್ ಊರ್ದ್, ದೈ ಆದ್ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತಿ ಬುಲೆಟ್ ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನೊಟ್ಟುಗು, ಐನ್ ಬದ್‌ಕ್ ಸಂಪತ್ತ್ ಪಂದ್ ತೆರಿಯೊಂತಿನ ಕಾಲ ಅವು. ಮಣ್ಣ್ ನಂಬಿನಾಯನ್ ಅವು ಏಪಲಾ ಕೈ ಬುಡ್ತುಜಿ. ತುಳುವೆರೆನ ಗಾದೆ 'ಮರಿ ತುಚ್ಚೆಂಡ ಮರ್ದ್ ಉಂಡು. ಮಣ್ಣ್ ತುಚೆಂಡ ಮರ್ದ್ ಇಜ್ಜಿಗೆ' ಪಂದ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪನಯೆರ್. ಅವು ಅಕಲೆ ಗೇನದ ಪಾತೆರ. ಮರಿಯಾಂಡಲಾ ತುಚ್ಚು ಆಂಡ ಮಣ್ಣ್ ಏಪಲಾ ತುಚ್ಚಂದ್. ಅವು ತುಚ್ಚೆಂಡ ಒರಿಪುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ? ಐಕ್ಕ್ ಪಂತೆರ್ ಹಿರಿಯಾಕುಲು 'ಚೆಂಡೆನ್‌ಲಾ ಕಂಡೊನುಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ದಂಟೆರೆ ಬಲ್ಲಿ' ಪಂದ್.

ರುಕ್ಕಯಜ್ಜೆರ್ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಮಣ್ಣಾದ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಪಂತಿನ ಗೇನದ ಪಾತೆರೊಲು ಕೆಲವು. ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬುಲೆ ಬೆನ್ಪುನು ತನ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಕರಿನ ಐನಾಜಿ ವರ್ಸ ದುಂಬು ಆರ್ ಪಗ್ಗುಡು ಪದಿನೆಣ್ಮ ಪೋನಗನೆ ಪುಂಡಿ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬೆನ್ನಿ ಏಪಲದಲೆಕನೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಪಾವಂಜೆ ಸಂಕದೈಟ್ ತುದೆಬರಿತ ಕಂಡೊಡು ಸುರುಕ್ಕೇ ಬೊಲ್ಲ ದಿಂಜೊಡ್ದನೇ ನಡ್ದ್ ಬುಡ್ಯೆರ್. ಕೈ ಎಡ್ಡೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಾಗುವಳಿ ಪೂರಾ ಕರಿದ್ 'ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾಯೆರ್' ಚೌತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ನೋಂಪುಗು ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾಯೆರ್ದ ಕೆಲವೆರ್ ಚೌತಿಗ್. ಇನಿ ಬೆನ್ನಿದಾಂತಿ ಕಾಲೊಡು ಜನಕುಲು ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾಯೆರೆ ನನೊರಿಯನ ಕಂಡೊಗು, ಇಜಿಂಡ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಂಗಣೊಗು ಪೋವೆರೆ. ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನ ಪರ್ಬ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಊರುಡು ಓಲುಲಾ ಬಾರ್‌ದ ಕೊರಲ್ ಇಜ್ಜಿ. ಪರ್ಬ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಆವೊಡು. ಬಿತ್ತುನ ಸಮಯೊಡು ಬಿತ್ತ್‌ಜಿಂಡ ಬರ್ಪಿ ಬುಲೆ ಬರಂದ್. ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ಡ ಬಪ್ಪನಾಡ್‌ದ ದೇವಸ್ಥಾನದಕುಲು,

ಪಾವಂಜೆದಕುಲು, ಪೂರಾ ವಂತೆ ಕೊರಲ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಆರ್ ನಿಕುಲು ವಂತೊಂತೆ ಕೊನೊಲೆ ಪಂಡೆರ್. ಹೈವೇ ಬರಿತ್ತ ಕಂಡ ಆಯಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಕೊರಲ್ ತೂದ್ ಕೆಲವೆರ್ ಕೇಂದ್, ಕೆಲವೆರ್ ಕೇನಂದೆನೆ ಗಾಡಿ ಉಂತಾದ್ ಕೊರಲ್‌ಲೆನ್ ಕೊನೊಯೆರ್. ಆತ್ ಜನ ಕೊನೊಂಡಲಾ ಎಂಕ್ ಯಾನ್ ಬಿತ್ತ್‌ದಿನಾ ಬುಲೆ ಅವುಲೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂದ್ ಪನ್ತೆರ್ ಆರ್. ಪಂಡ ಬೆಂದಿನಾಯನ್ ಮಣ್ಣ್ ಏಪಲಾ ಡೋಂಗಿ ಮಲ್ತ್‌ದಿನಿ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಬೊಲ್ಲ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಕಲುವೆ ನೀರ್ ಬೂರ್‌ದ್ ಪಾಡಿನ ಬಿತ್ತ್‌ಗ್ ಬುಲೆ ಬರಂದೆ ಪೋವು. ಪೊಸ ಬಿದೆಕ್‌ಲೆಗ್ ಪೊಸ ಪೊಸ ಸೀಕುಲು ಬರು. ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ಕೇಬೊಜ್ಜ್ಣ ಕುಡ್ತ್‌ದ್ ಸೀಕ್ ಪೋತುಂಡ ಇನಿ ಅವು ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಇನಿ ನಮ ಕಂಪೆನಿದ ಈಟ್ ಪಾಡಂದೆ, ಕಂಪೆನಿದ ಮರ್ದ್ ಬುಡಂದೆ ಬುಲೆದೆಪ್ಪೆರೆ ಆಪುಜಿ ಪಂದ್ ಬೆನ್ನಿದಕುಲು ಪನ್ಪೆರ್. ಐನ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಉನ್ಪಿನ ಬಟ್ಟ್‌ಲ್‌ಡ್ ನುಪ್ಪು ಅತ್ತ್ ಸಂಕಮಸನ ದಿಂಜಿದ್‌ಂಡ್ ತೆರಿದಿನಕುಲು ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಗಡಿದ ಈಟ್ ಒಂಜಾತ್ ದೊರ್ಪಂದೆ ಕಿದೆತ್ತ ಗೊಬ್ಬರ, ಬರಕಲದ ಬೊಜ್ಜೊಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್. ಲಚ್ಚಿಲ್ ಹಳೆಯಂಗಡಿ ಆದ್ ನಾಲ್ ಬಕ್ಕೆರ್‌ಡ್ ಪೋದು ಸೊಸೈಟಿದ ಗೊಬ್ಬರ. ಮರ್ದ್ ಕಂದಿನಾರ್ ಆರ್ ಅತ್ತ್. ಮಲ್ತಿ ಬುಲೆಟ್ ನಂಜಿ ದಿಂಜನಂದಿ ನಂಚ, ತಾನ್‌ಲಾ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕರೆ ಬುಡ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಗೇನದಾರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್.

ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಬೊಲ್ಪು ಎನ್ನಜ್ಜೆರ್

ಎನ್ನ ಅಜ್ಜೆರ್ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಪಂಡಿಕೂಡ್ಲೆ ನೆನೆಪು ಆಪಿನಿ ಮೈತ ಮಿತ್ತ್‌ದ ತುಂಡು ಕುಂಟು, ಮಂಡೆಗ್ ಬೈರಾಸ್‌ದ ಮುಂಡಾಸ್, ಕೆಸರ್ ಮೆತ್‌ದಿನ ನುಂಗುದಿನ ಜುವ. ಮಲ್ಲ ಏತ್ ಎತ್ತರ ಇತ್ತ್ಂಡಾ ಅಂಚೆನೆ ಮಾತೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ಲಾ ದೆರ್ಪೆರೆ ಪೊನೆತಿನ ನರಮಾನಿ ಆರ್. ಪುಗೆಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಕೊಟ್ಟು ಏಪೊಗುಲಾ ತತ್ತ್‌ದ್‌ಜಿ. ಆರ್ ಡಾಮರ್ ಪಾಡಿ ಹೈವೇಡ್ ನಡತ್ ಬನ್ನಗ ಬೆನ್ನಿದಾಯನ ಗತ್ತ್ ಗಮ್ಮತ್ತ್ ತೆರಿಯು.

ಎಂಕಲ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಕಟ್‌ದಿನಾರ್ ಎಂಕಲ್ನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಪಂದ್ ಯಾನ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ತಿಗಲೆ ಮುಟ್‌ದ್ ಪನೊಲಿ. ಅವು 1995ನೇ ವರ್ಸೊಡು ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಎಂಕ್ಲು ಇತ್ತಿನ ಊರು ಬಾಗಲಕೋಟೆದ ಎಲ್ಯ ಬಾಡಿಗೆದ ಕೋಣೆಡ್ ಪಕ್ಷಿಪಾತ ಆದ್ ಬೂರಿನಪಗ ಆರೆನ ಬತ್ತ ಮರ್ಗಿಲ್‌ದ ಜುವ ದಾಲಾ ಪಂದಾಯೆರೆ ಆಂದೆ ಸೊಯ ದಾಂತೆ ಬೂರ್ಯೆರ್. ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರುನ ಪಾತೆರಲಾ ಬೂರ್ದು ಪೋಂಡು. ಎಂಕಲ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಬೆರಿತಾಂಗ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಜೆತ್ತಿನವುಲು ಆನಗ ಎಂಕಲ್ನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಅಂಚಿನ ಮಗಲ್ ಮರ್ಮಯೆ, ಅಲೆನ ನಾಲ್ ಜನ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆಲೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಬೈದಿನಿ ಪಾವಂಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಕಡೆಕಾರ್‌ದ ಇಲ್ಲಡೆ. ಎಂಕಲ್ನ ಮಲ್ಲ ಸಂಸಾರ. ಸುಮಾರು 25–30 ಜನ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಒರಿಯನೊರಿ ಅನುಸರಿಸಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ ಅಗತ್ಯ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ದೂರದ ಊರುಡುತ್ತ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿದ ವಾ ನಮುನೆದ ಬೇಲೆಲಾ ತೆರಿಯಂದಿನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕೂಡುಕುಟುಮೊಡು ಬದುಕುನ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆನ್ ಕಲ್ಪಾದಿನಿ ಅಜ್ಜೆರ್. ಎಂಕಲೆಗ್ ಸುರುತ ಬರ್ಸೊಗು ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಗೋಬುದು ಗೊತ್ತಿತ್ತ್ಂಡತ್ತಂದೆ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ವಾ ಪೊಲಬುಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಎಲ್ಯಡ್ ಅಡ್ಡ ಅಡ್ಡ ಪಜ್ಜೆ ದೀದ್ ನಡಪೆರೆ ಕಲ್ದಿನೆಡ್ದ್ಂಚಿಲಾ ಎಂಕಲೆಗ್ ಅಜ್ಜೆರ್ ನಡಪೆರೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಡು ಕಲ್ಪಾಯೆರ್. ಇನಿ ಯಾನ್ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಡ್ ಖಾಕಿ ಪಾಡ್ದ್ ಗತ್ತ್‌ಡ್ ತರೆದೆರ್ತ್ ಬದುಕೊಂದು ಉಲ್ಲೆಡ, ಅವು ಎಂಕಲೆಗ್ ಆರ್ ಕಲ್ಪಾದಿನಿ ಬೆನ್ನಿದ ಬರವುಡ್ದು. ಎಂಕಲ್ನ ಓರಿಯಾಕುಲು ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದಕುಲೇ. ಆಂಡ ಸಾಗುವಳಿದ ಬಗೆಟ್ ಕೇಂಡ ಅರೆಡ ಮುಗಿಯಂದಿನಾತ್ ಸಂಗತಿಲು ಉಂಡು. ಎಲ್ಲಿಡೇ ಮಣ್ಣ್ ದೊಟ್ಟುಗು ಬೆಂದ್ ಸೊಂದು ಬದ್‌ಕೆದಿನಾರ್ ಆರ್. ಕಿದೆಟ್ತ್ತಿನ ಕಂಡ ದಪ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ಜತೆ ಎರ್ಲೆನ್ ತನ್ನ ಪಾಲ್‌ದ ದೇವೆರ್ ಪಂದೇ ತೆರಿದಿನಾರ್. ಒಂಜೀತ್

ಪೊರ್ತುಲಾ ಪೊಕ್ಕಡೆಗ್ ಕರಿಪಂದೆ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದೆ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ಡ್ ಪಾವಂಜೆದ ಬೈಲ್‌ಡ್ ತುದೆತ್ತ ಬರಿಯೆ ಇತ್ತಿ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ವರ್ಸದ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಪೋದು ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ದು ಬರುವೆರ್. ಬೇಲೆನ್ ದೇವೆರ್ ಪಂದ್ ನಂಬಿನಾರ್ ಆರ್.

ಯಾನ್ ಆನಿ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಹುಸಾರಿಜ್ಜಂದೆ ಪತ್ತ್‌ನೆತ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯೆರಾವಂದೆ ಅರ್ದೊಡೆ ಮುಗಿಪುನ ಪೊರ್ತು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್, ಎಂಕುಲು ಪೂರಾ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಬುಡ್ದು ಊರುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಊರುಡು ಮಾತಾ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಸೀಟ್ ಕೇಂಡ. ಅರ್ದೊಡು ಬೈದಿನೆಡ್ದ್ ಸೀಟ್ ತಿಕ್ಕಜಿ. ಎಂಕ್ ಇಲ್ಲೇ ಸಾಲೆ ಆಂಡ್. ಯಾನ್ ಕಲ್ತೊಂತಿನ ಬಾಗಲಕೋಟೆದ ಸರಕಾರಿ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ದ ಗುರ್ಕಾರೆರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೀರಾ ನೇದವಾಡಗಿ (ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್) ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಕುಲ್ದು ಓದುಲ. ನಿನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆದ ಫೀಸ್ ಯಾನ್ ಕಟ್ಟುವೆ. ಹಾಲ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನ್ ದೆತ್ತ್‌ದೀಪೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯೆರೆ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ದುಂಬು ಬಾಗಲಕೋಟೆಗ್ ಬಲ ಪಂದ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯಿನಪಗ ವಿಷಯೊನು ಅಮ್ಮಡ ಪಂಡ ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಹುಸಾರಿಜ್ಜಿ ಅರೆನ್ ತೂವೊನ್ನು ಏರ್ ಪನ್ನಗ ಎಂಕ್ ಬಾರೀ ಪೋಡಿಗೆ ಆಂಡ್. ಮಂಡೆಗ್ ತೆಡಿಲ್ ಆಕಿನಲ್ಕ ಆಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊಂದು ತಮ್ಮಲೆಡ ಈ ಪಾತೆರ ಪನ್ನಗ ಅಕುಲು ಪಿರ ಜಾರಿಯೆರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ದೈರೊಡು ಅಜ್ಜೆರೆಡ ಎಂಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಟ್ಟೊಡು ಕಲ್ಪೊಡು ಪನ್ನಗ ಆರ್ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಕೇಂದ್ ಎಂಕ್ ಪೋಯಿನ ಜೀವ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ನಿಕ್ಕ್ ಏತ್ ತೀರುಂಡ ಆತ್ ಓದುಲ. ಯಾನ್ ನಿನನ್ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ದುಂಬು ಬುಡ್ದು ಬರ್ಪೆ. ಅಂಚೆನೆ ಬುಡ್ದು ಬತ್ತೆರ್. ಬನ್ನಗ ಖರ್ಚಿಗ್ ವಂತೆ ಕಾಸ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದ್ ಪಾವಂಜೆಗ್ ಪಿರಬತ್ತ್‌ದ್ ಏವುದೆಪ್ಪುಡು ಕುಲೊಂದು ಕಾತೊಂತೆ. ಪಾಸ್ ಪೈಲ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಪಾಸಾದಿತ್ತೆ. ಒಂಜಕ್ಷರ ಕಲ್ಪಂದಿನ ಎನ್ನಜ್ಜೆರ್ ಎನ್ನ ಬರವುದ ಬಗೆಟ್ ತೋಜಾಯಿನ ಉಮೇದ್ ಮಲ್ಲವು. ಇನಿ ಯಾನ್ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಜನಕುಲು ಎನನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತೊಂದು ತರೆ ದೆರ್ತ್ ಬದುಕುನೆಕ್ಕ್ ಅಭಿಮಾನ ಪಡೆಯೊನ್ನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಆತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬೊಲ್ಪು. ಆ ಬೊಲ್ಪುಗು ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಅರೆನ ನೆನೆಪುಡು ಯಾನ್ ಬದುಕೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಭಾವನಾ ಪಾವಂಜೆ

ಮಾನಾದಿಗೆಲು

ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಬೆಂತಿನ ಬೇಲೆಗ್ ಅರೆಗ್ ಮಾತಾ ಕಡೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಾನಾದಿಗೆಲು ತಿಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದ ಪೊರ್ಲುಗು ಮೈ ಮೆರ್ಲೆಂದಿನಕುಲು ಇಜ್ಜಿ. ಸುರುಕ್ಕು ಅರೆಗ್ ಅರೆನ ಊರುಡು ಜನ ಗುರುತಿಸಾಯೆರೆ. ಬಕ ಊರೊರ್ಮೆದ ಜನಕುಲುಲಾ ಅರಗೆ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತೆರ್.

1. ಹಳೆಯಂಗಡಿದ ವಿದ್ಯಾ ವಿನಾಯಕ ಯುವಕ ಮಂಡಲದ ಮಾನಾದಿಗೆ.
2. ಕುಲಾಲ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ತೋಕೂರು
3. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯುತ್ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಂಘ 'ನೇಜಿದ ಕಂಡದ ಪೊಸ ಜವನೆ' ಪಂದ್ ಬಿರುದುಲಾ ಕೊರ್ತುಂಡು.
4. ಶ್ರೀ ಸೋಮಪ್ಪ ಸುವರ್ಣ ನೆಂಪು ಸಮಿತಿ ಮುಲ್ಕಿ
5. ಅಟೋರಿಕ್ಷಾ ಚಾಲಕರ ಮತ್ತು ಮಾಲಕರ ಸಂಘ, ಹಳೆಯಂಗಡಿ
6. ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಸೇವಾ ಸಂಗ ಅಗ್ಗಿದಕಳಿಯ, ಸಸಿಹಿತ್ಲು
7. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ (ರಿ) ಅತ್ತೂರು-ಕೆಮ್ಮಾಲೆ - ಕಿಲೆಂಜಿ-ಪಂಜ-ಕ್ಕೊಯಿಕುಡೆ - ತೋಕೂರು)
8. ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಿತಿ ಮುಲ್ಕಿ - ತುಳುವ ಐಸಿರಿದ ಐಸ್ರ
9. ಕುಲಾಲ ಸಂಘ ಪೆರ್ಡೂರು, ಉಡುಪಿ
10. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿ ಮಾನಾದಿಗೆ.

ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಅರೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆಲು ತಿಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅವು ಅರೆನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನ್ ಏಪೋಗುಲಾ ಉಂತಾದ್‌ಜಿ. ಮಡಿಕುಂಟು ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಯಾವಂದ್. ತುಂಡು ಕುಂಟು ಕಟ್‌ದ್ ಬೆಗರ್ ಸೀಂಟ್ ಬೆಂದೆಂಡ ಬಂಜರ ಉನೊಲಿ ಪಂದ್ ತೆರಿದಿನಾರ್ ಆರ್.

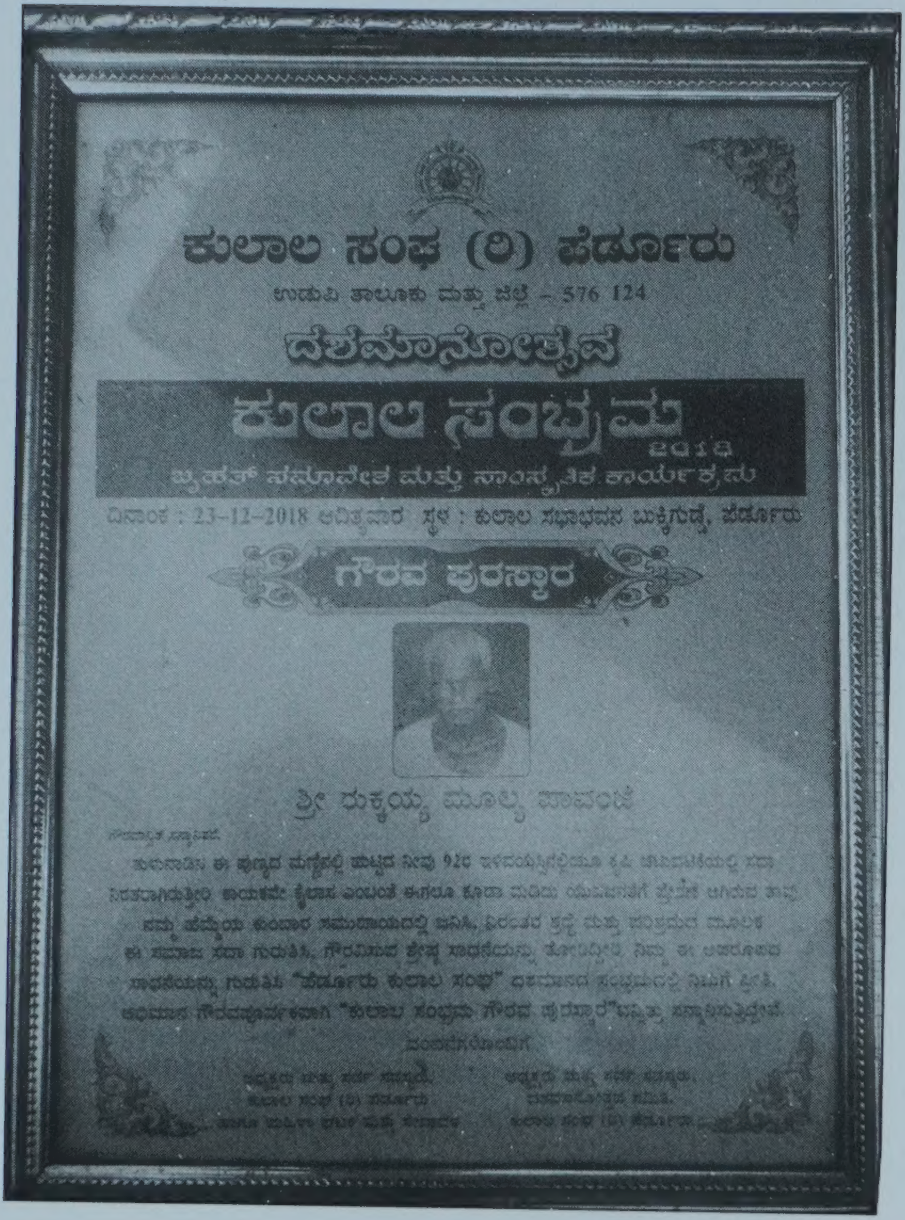
ಕುಲಾಲ ಸಂಘ (ರಿ) ಪೆರ್ಡೂರು
ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ – 576 124
ದಶಮಾನೋತ್ಸವ
ಕುಲಾಲ ಸಂಭ್ರಮ
ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ದಿನಾಂಕ : 23–12–2018 ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸ್ಥಳ : ಕುಲಾಲ ಸಭಾಭವನ ಬುಕ್ಕಿಗುಡ್ಡೆ, ಪೆರ್ಡೂರು
ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ
ಶ್ರೀ ರುಕ್ಕಯ್ಯ ಮೂಲ್ಯ ಪಾವಂಜೆ

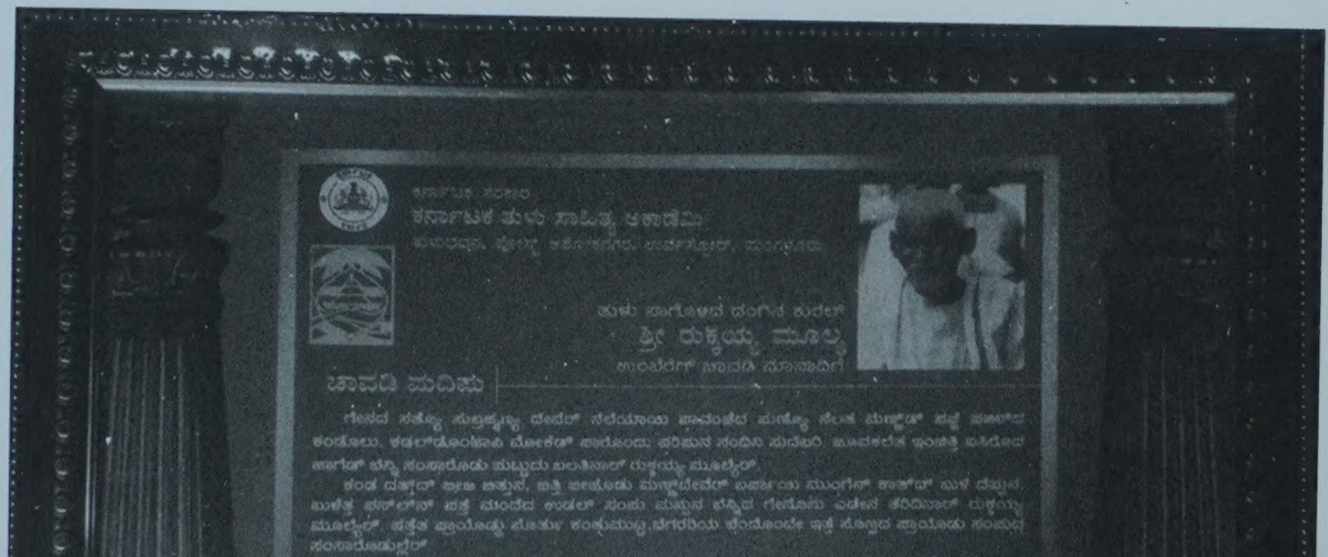
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಶ್ರೀ ರುಕ್ಕಯ್ಯ ಮೂಲ್ಯ
ಚಾವಡಿ ಮದಿಪು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ" ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ "ಮಾಲಿಕೆಡ್ "**ಬೆನ್ನಿದ ಅರ್ತಿದ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್**" ಪನ್ಪಿ ಬರವು ಇಡೀ ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಬೆನ್ನಿದ ಪೊಲಬುನು ಪರತಿರಿನ್, ಪರಪುನು ಪನ್ಪಿನಂಚ ಉಂಡು. ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಪಾವಂಜೆದ ರುಕ್ಕಯ ಮೂಲ್ಯೆರ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅರ್ತಿನ್ ಪಟೊಂದಿನಾರ್. ದಿಂಜಿದಿ ಕುಟುಮದ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ತನ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರೊನು ತಾಂಗೊಂದು ದಿಂಜಿದಿ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬದ್‌ಕಿನಾರ್. ಅಂಚಿನ ಹಿರಿಯೆರೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಡಾ.ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು. ತುಳು ಕನ್ನಡೊಡು ಬರವುದ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದಿನ ಮೇರ್ ತುಳುತ ಪರಪುದ ಬಗೆತ ಗೇನೊಲೆನ್ ಅರೆನ ಬರವುಡು ಪಟೊಂದಿನಾರ್. ತುಳುಟು ಕಬಿತೆ, ಕತೆ, ಲೇಖನ, ಅಂಕಣೊಲೆನ್ ಬರೆತಿನತ್ತಂದೆ ವಿಚಾರಕೂಟೊಲೆಡ್ ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಲೆನ್ ಪಟೊಂದೆರ್. ಸಂಶೋದನೆದ ಸಾದಿಡ್ ಪೊಸ ದೇಕಿದ ಆಲೋಚನೆಲುಲಾ ಉಂಡು. ಬೆನ್ನಿದ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆ, ಬಚ್ಚೆಲ್, ಬೇನೆಲೆನ್ ಅತ್ತಂದೆ ಐತ ಕುಸಿಕುಲೆನ ಅನುಬೋಗಲಾ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದಿನಾಯಗ್ ಮಾತ್ರ ಪೊದಿಕೆ ನುಪ್ಪುದ ಬೆಚ್ಚದ ಕಮ್ಮೆನಲಾ ರುಚಿಲಾ ತೆರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ."ಅರಿ ಆಪಿ ಮರ ಎಂತದು" ಪಂಡ್ ಕೇನುನ ಇನಿತ ಜವನಿಯೆರೆಗ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದಿನ ಹಿರಿಯೆರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಪೊಲಬು ತುಳುವೆರೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನವು ಮಲ್ಲ ಕಜ್ಜ.. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರಿಪಾದಿನ ಡಾ.ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು ಕನ್ನಡದ ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್, ಇತ್ತೆ ಒಡಿಪುದ ಕೈತಲ್ ಎರ್ಮಾಳು ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆರ್ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಕರಿನ ಮುಪ್ಪತ್ತೈನ್ ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಜ್ಜ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಕರಾವಳಿ ಲೇಖಕಿಯೆರೆನ ಬಕ್ಕ ವಾಚಕಿಯೆರೆನ ಸಂಘ (ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಬಕ್ಕ ಕಾಸರಗೋಡು) ಉಂದೆತ ಇತ್ತೆದ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿಯಾದ್‌ಲಾ ಬೆನೊಂದುಲ್ಲೆರ್. "ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಲ್ಲಟ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ" ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊಡು ಸಂಶೋಧನೆ, ಅತ್ತಂದೆ "ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ", "ಕೆಸರು ತುಳಿದು ಹಸಿರು ಬೆಳೆದ ಗುಲಾಬಿಯಕ್ಕ" ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಬರವುದ ಬಂಡಸಾಲೆಡ್ ಆರ್ ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಸಂಗತಿಲೆಡ್ ತುಳುತ ಮಲ್ಲ ಗೇನದ ಬೆನ್ನಿ ಉಂಡು.

ದಯಾನಂದ ಜಿ. ಕತ್ತಲ್‌ಸಾರ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6